

Stukking av
OL-ilden SIDE 35

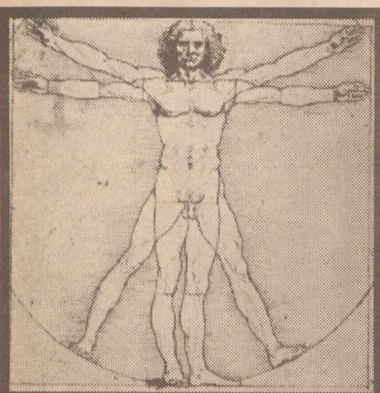

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR. 1, 10. FEBRUAR 1994

SIDE 9-11

Stortingsmeldinga:
Studenten - menneske
eller maskin?

- Studentrepresentantene i Universitetsstyret: SER PÅ ALTERNATIVER TIL LUKKING AV ISV

Vi innser at debatten er vanskelig å vinne, sier Pia Skøyen, studentrepresentant i Universitetsstyret, og derfor prøver vi å komme fram til alternativer til tradisjonell lukking.

Studentrepresentantene har ei uke på seg. Torsdag 17. februar skal saken opp til behandling i Universitetsstyret.

SIDE 4-5

Kamerater med gitar

SIDE 24-25

Utopia

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Aviser ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Lukking lik kvalitet?

LEDER

Etter en forholdsvis fredelig høst har lukningsdebatten igjen blitt et hett tema på universitetets desidert største institutt, ISV. Den stadig økende studentmassen har ført til overfylte auditorier og kringel om ståplass på enkelte forelesninger. - Vi står i fare for å bli et lavstatusinstitutt, uttalte instituttleder Reidar Bertelsen på møte i Studenterådet ved ISV i forrige uke. -Vi ønsker ikke å bli en oppbevaringsanstalt for studenter som ikke kommer inn på andre institutter, avsluttet han, og konkluderte med at ISV må lukke for å unngå et «klasse B»-stempel. Lukking skal altså være en garanti for kvalitet. Dette til tross for at man vet at lukking fører til økt prestasjonspress og eksamensfokusering for studentene, noe som i aller høyeste grad virker negativt inn på det kvalitative utbyttet av studiet. Selve utdanningsprosessen skyves i bakgrunnen til fordel for en ensidig resultatorientert tankegang. Idealet er turbostudenten, det unge mennesket som raser gjennom utdanningssystemet og ut på arbeidsmarkedet med rekordfart, uten egentlig å være særlig godt forberedt verken til jobb eller -i verste fall- arbeidsledighet. Hvem var det som sa at veien er målet? Lukningsvedtaket har også en klar signaleffekt utad. I stedet for å vise pågangsmot og optimisme i forhold til de utfordringene den økte studentmassen innebærer, bøyer instituttet nakken og frykter framtida. Dette skjer paradoksalt nok i ei tid da utdanning er viktigere enn noen gang før. Universitetets har en viktig rolle som verdiskaper i dagens Norge, og i stedet for å slåss mot hverandre burde de ansatte og studentene ved universitetet forene sine krefter og trekke mot samme mål. De vitenskapelig ansatte og studentene har felles ansvar for å jobbe for økte ressurser til universitetet. Et lettere oppgitt hjertesukk med tilhørende aksept av den stadig knappere ressursituasjonen er det siste vi trenger.

Trond Waage
Hovedfag,
Sos.antf.

Myten om Ungdommens Hus

KRONIKK
Ungdomsopprøret er stilnet, -bare minnene og krampetrekningene er igjen fra gateslagene og dagnadsarbeidet. I snart ti år har Ungdommens Hus vært i drift. Huset har siden det kom blitt det symbol mange tromsøværing bruker for å plassere ungdom i det sosiale landskap. Går du på Ungdommens Hus? Symboler er viktige, for de knyttes til vårt selvbilde og vår forståelse av andre. Ungdommens Hus ble symbolet for avvik, opprør, kreativitet, sløvhet, alternativitet og rus.

Huset ble etablert fordi samfunnet hadde problemer med ungdommen. Ungdommens Hus skulle motvirke «ungdomsuro, mangel på fritidstilbud, stoffproblemer og arbeidsledighet» (fra de politiske målsetningene for Ungdommens Hus). Politikerne hadde som mål å samle «bermen» og gjøre dem til gode samfunnsborgere. Når det senere ble beslågt noen gram hasj, gav avisene det store oppslag. Politikernes holdning var ikke lengre støttende, men stadig mer fordømmende.

Ungdommens Hus har lenge vært belastet med et aktivt rusmiljø. Dørvakter som ble tatt for dealing var en av mange mildt sagt uheldige historier. Pressen og opinionen hjalp godt til med å gjøre håndteringen av dette problemet vanskelig, ved å fordømme Ungdommens Hus som sådan og ikke skille ut de ulike elementene. I stedet for å få hjelp i de vanskelige periodene, ble Huset fordømt. Veita-senteret og mange av utestendene som er viktige «deale»- og avtalesteder for omsetning av stoff, blir ikke satt i politiets søkelys. Hvorfor ikke? Man kan bare spekulere. Men en av årsakene ligger nok i de symbolene som knyttes til rus er mye mer åpenbare på Ungdommens Hus, enn de andre stedene. En «freaker» blir med en gang forbundet med rusmidler. På Ungdommens Hus har mange også gitt blaffen i å skjule sitt rusbruk.

Ideen om Ungdommens Hus ute blant folk flest har blitt omgjort til et negativt stempel. De færreste under 25 år som er oppvokst i Tromsø har noe godt å si om Huset, eller «narkoreiret». Huset har blitt en belastning arena der man kan bli smitta, en arena som representerer en annen livsstil enn de unge flest ønsker å bli assosiert med. Det er viktig å kontrollere det inntrykk de gir. For ungdom i Tromsø står valget mellom stil eller stigma, derfor velges Ungdommens Hus vekk som aktuelt møtested.

Politikerne ble presset til å etablere Ungdommens Hus. Kravet var truede, byen fikk stempel på seg som pøbelby, etter flere helger med rutekusing, tåregass og okkupasjoner. Samfunnet fikk et ungdomsproblem, problemet til ungdommen var at de ikke hadde noe sted å være. Kommunestyret gikk etterhvert langt i å rette seg etter kravene Ung Mob (Aksjonen

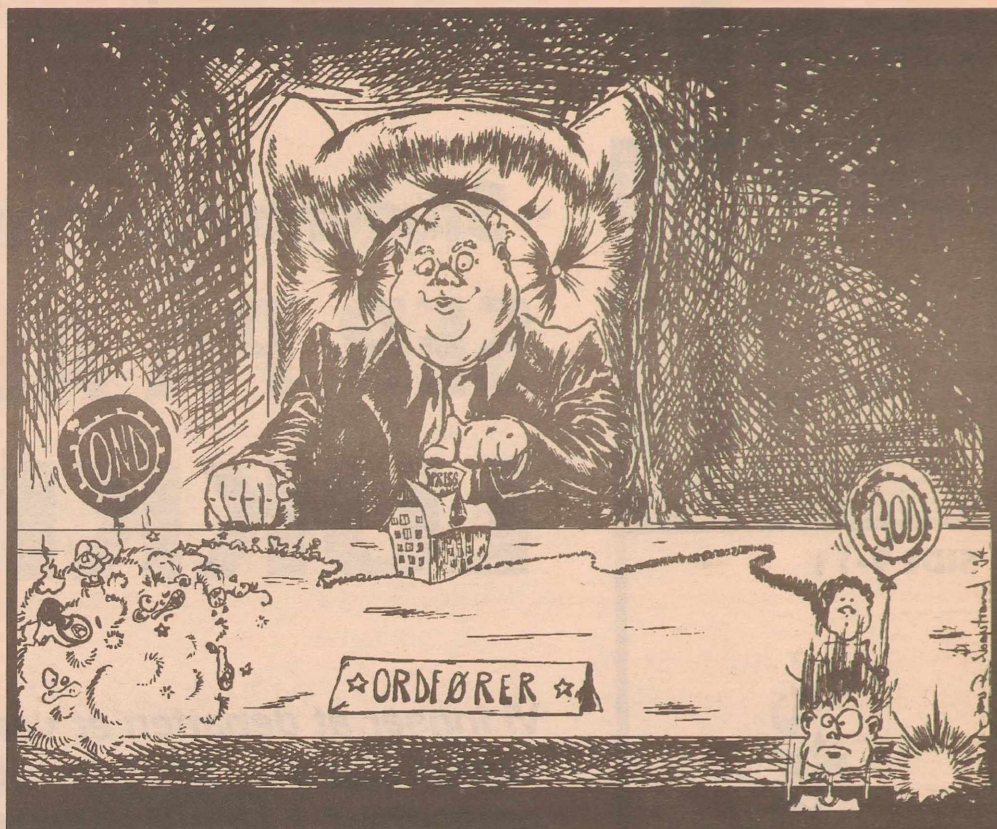
"I bunnen for hele den skeive seilassen til Ungdommens Hus ligger vårt samfunns problem med kategorisering av grupper. I politikernes språk er ungdom enten «god» eller «ond», organisert eller uorganisert."

mot Bøteterrore) stilte. Men kanskje ikke langt nok. Ungdommens Hus har aldri hatt reelt sjølstyre, politikere satt med svarteper, den økonomiske kontrollen.

Styringsformen tok allerede tidlig mye av «piffen» fra brukerne. Allmøtet har sjelden hatt reell innflytelse, politikere har aldri hatt tillit, enigheten blant brukerne har bestandig

Etter ti år i opprørt hav sitter vi igjen med en myte om et hus. Myten er fylt med mening avhengig av hvilken kategori du «tilhører», mens huset står der nesten helt tomt.

I bunnen for hele den skjeve seilassen til Ungdommens Hus, ligger vårt samfunns problem med kategorisering av grupper. I politikernes språk er

vært variabel, samholdet aksjonene hadde skapt ble fort svekket, styringsstrukturen har vært ineffektiv og manglet legitimitet. Huset fikk et tungrodd byråkrati uten kontinuitet, som gjorde at de ikke klarte å behandle sine egne saker.

Ungdommens hus skulle være et sted å være, et utradisjonelt alternativ til det organiserte fritidstilbud og all ølserveringen. Det ble et alternativ. Brukerne av Ungdommens hus opplever seg selv som «alternative», «kreative» og «opprørske». Det er en identitet de får bekreftet av de andre som bruker Huset, men som blir besvart med negativ respons av omgivelsene. Derfor er redselen for å miste Brygga stor hos denne gruppen.

Seilassen ser ut til å havne i fjæsteinene. Det er synd, fordi drømmen om et veldrevet Ungdommens Hus lever blant folk. En drøm om et kreativt fristed i et ellers så konformt og gjennomregulert samfunn. Men hvorfor er det ingen som tar initiativ og får igang aktiviteter? Noe av årsaken til at enkeltpersoner og grupper med ressurser har vært tilbakeholden med å bruke Huset er redsel for å fortrenge de trengende, de såkalte svake gruppene. De uforutsigbare styringsforholdene har også gjort stedet uegnet for langsiktig planlegging. Derfor har ressurspersonene holdt seg borte.

Nå ser det ut som eneste mulighet for at Huset skal overleve som et ungdomstilbud er bred mobilisering i ungdomsmiljøet. Men det virker veldig lite sannsynlig. Dessuten er Rian & co blitt «flinke» og «erfarne» i sin håndtering av demonstranter.....

ungdom enten organisert eller uorganisert, ungdomskultur er enten «god» eller «ond». Gjennom Ungdommens Hus skulle de uorganiserte organiseres, de onde skulle gjøres gode, -det gikk ikke. Ungdommen passet ikke inn i kategoriene, og kategoriene passet ikke med virkeligheten.

Nå skal kanskje studentene ta over (mange av de aktive brukerne de siste årene har vært nettopp studenter). Kanskje studentene klarer å få til et hus med mange muligheter, der engasjementet vokser ut av de ideer som til enhver tid oppstår og folk kan få gjøre det de har lyst til. Kanskje....

Men grunnproblemet med å gi et tilbud til de som ikke har det -men av mange grunner trenger det- løses ikke. Fordi vi samfunnet er så avhengig av å ha klare kategorier i alle prosjekter og tiltak. Vi klarer ikke å få i stand tiltak som kan virke hjelpende uten å klientifisere. I slike kategorier er det de færreste som kjenner seg igjen. Nå lages det nye kategorier for bruk av Huset -fra kreative (organiserte) opprørere til avdanka (organiserte) studenter.

Det er synd at Huset ikke bare kan være for folk i byen - og bare det. Ikke for arbeidsledige eller studenter, for narkomane eller straighte. Stedet skulle være for folk som trenger noe å styre med, for dem som har tid, som kjeder seg og for de som er kreative. Andre kategorier virker ekskluderende enten fordi de er stigmatisert, eller fordi de ikke kan oppnås av alle.

DEBATT

Geir Jarle Voldmo, "Styringsgruppa for reorganisering av Universitetet"

Et nytt universitet?

DEBATT

Hvorfor vil man reorganisere Universitetet i Tromsø? Et argument er at UiTø har hatt en formidabel vekst de siste årene. Dette gjelder både den kjensgjerning at universitetet har fått flere fagtilbud såvel som at økningen i antall studenter har vært formidabel. Til tross for økt studenttall og nye studietilbud har det ikke blitt foretatt tilsvarende organisatoriske endringer.

Et annet argument er at man ønsker et tettere samarbeid med de andre universitetene i Norge. UiTø har i dag en struktur som er svært forskjellig fra de andre universitetene, og en terminologi som er så forvirrende at det er komplisert for oss å delta i det nasjonale samarbeidet.

I tillegg kommer at det nye forslaget til universitetslov vil kunne komme til å pålegge institusjonen å ha tre beslutningsnivåer. Et sentral nivå med en sentral administrasjon, et fakultetsnivå og et instituttnivå.

Hva kan studentene tjene på en reorganisering?

Noen momenter kan være de følgende: Det blir mer oversiktlig for studentene faglig sett (f.eks. biologi som i dag er organisert av 4 institutter: NFH, IBG, IMB og IMR), avgjørelser som gjelder studentenes hverdag blir tatt på lavere nivåer hvor studentene har bedre mulighet til å påvirke.

Delegering nedover i systemet

Det er viktig at noe gjøres snart hvis UiTø skal kunne ligge i forkant med god forskning og ikke minst god undervisning. I dag klager mange vitenskapelig ansatte på at mye verdifull tid går med til møter og råd.

De vitenskapelig ansatte bør få bedre tid til å drive undervisning, og undervisningen bør bli kvalitativt bedre. Måten å gjøre dette på er å tilføre de lavere nivåene i organisasjonen større administrativ kapasitet og dermed belaste de vitenskapelige ansatte mindre med dette. Samtidig vil man delegerer flere beslutninger nedover i organisasjonen og forhåpentligvis vil dette kunne gi grunnenhetene større autonomi.

Studentrepresentanter demokratisk alibi?

Universitetsstyret har vedtatt at omorganiseringen bør skje etter en tre-trinns fakultetsstruktur.

Allerede i dag hender det ofte at studentrepresentanter i lavere organer -f.eks. på instituttnivå- er med på vedtak som blir overprøvd i Universitetsstyret. Dette betyr at studentrepresentanter i ulike organ vurderer og stemmer ulikt med hensyn til hva som skal skje i enkelte saker. Når virkeligheten er slik kan man godt tenke seg hva som vil skje når det er 3 ulike nivåer ved institusjonen. Det vil bli

lettere å sette studentrepresentanter i ulike organer opp mot hverandre der de måtte være uenige. Dette kan igjen føre til at studentenes påvirkningsmuligheter svekkes og at de kun blir et demokratisk alibi i de ulike organene.

Byråkratisering lik fremmedgjøring?

Et annet spørsmål som imidlertid reiser seg er hvordan en byråkratisering av fagmiljøene vil virke for studentene og de vitenskapelige ansatte.

Vil en byråkratisering av grunnivåene øke fremmedgjøringen blant studentene og på denne måten undergrave det faglige miljøet? Vil det føre til en sterkere formalisering av forholdet mellom student og faglige veiledere? Dette er spørsmål som i liten grad har vært diskutert og som studentene må diskutere å ta stilling til.

- Når studentene blir kasteball mellom ulike faglige interesser

Det er i dag endel fagtilbud ved universitetet der studentene har en tendens til å bli kasteball mellom de ulike faglige interessene. Det er svært viktig at vi som sitter i styringsgruppa for reorganiseringsprosjektet får innspill til hva som bør gjøres, hvordan det faglige tilbudet skal være organisert i framtida, hvilke fag som kan slås sammen til et institutt osv...

Et eksempel her kan være om det er rimelig å slå sosiologi og statsvitenskap sammen til et institutt, nemlig institutt for sosiologi og statsvitenskap? Bør sosialøkonomi være et fagområde under et samfunnsfaglig fakultet? Er biologi fagene hensiktsmessig organisert?

-Kom med forslag!

Det er et avgjørende prinsipp i reorganiseringsprosjektet at det er de faglige enhetene som skal komme med forslag til hvordan UiTøs organisering skal være i framtiden. Det er derfor viktig at studenter som sitter i seksjonsråd eller fagutvalg nå tar disse spørsmålene opp til diskusjon. Studentene er ikke tjent med at disse endringene i organisasjonen ved UiTø blir lagt i hendene på vitenskapelige tilsatte uten at studentene også får sagt sitt. Dette kan i beste fall bety at det blir mer tid til forskning og kvalitativt bedre forskning, men dårligere og forverret studieforhold for studentene gjennom at undervisningen blir nedprioritert.

Reorganisering er en komplisert prosess og målet med dette innlegget var ikke å komme med noen uttømmende drøfting, snarere å informere og stimulere til litt diskusjon. Kom med innspill og ideer, studenter. Dere blir hørt hvis dere bare sier hvordan dere vil ha det...

Hanne Skog Johansen, Bruker av Ungdommens Hus, "Brygga"

Ungdommens Hus - en smal sak?

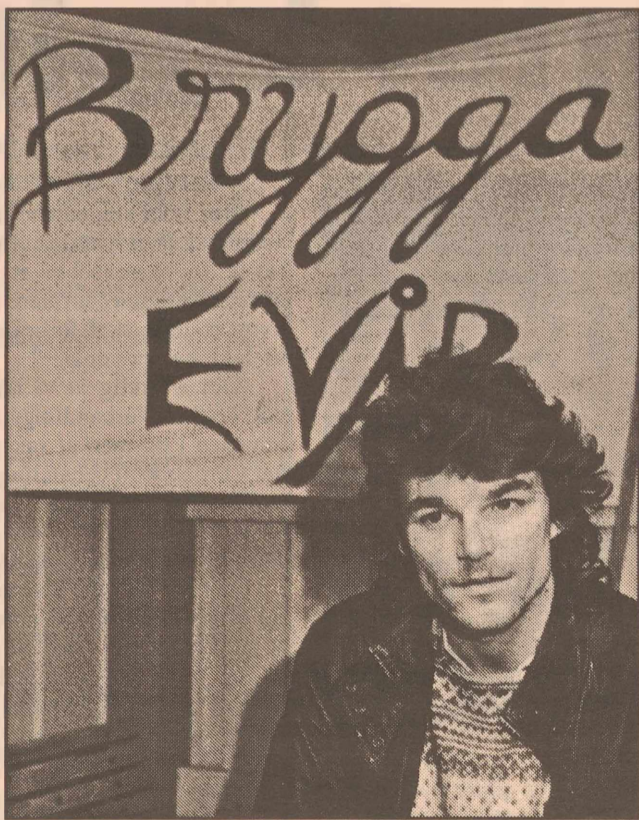
DEBATT

Det siste året har det pågått en debatt om hvorvidt Ungdommens Hus skal få bestå eller ei. Det hele startet høsten '92, og siden har det gått slag i slag med løfter om å holde Huset åpent og trusler om å legge det ned. Selv har jeg brukt Huset aktivt de to siste årene, men har vært innom før det med jevne mellomrom.

Den gangen byens ungdom «fikk» Huset, var det ikke gjort på en-to-tre. De måtte slåss med kommune, politi og resten av byens befolkning. Når Huset endelig var deres, fulgte en lang prosess med frivillig dugnadsarbeid. Brygga var intet vakkert syn i starten. Mange la ned time etter time med maling gulvlegging og snekring uten å få en eneste krone i egen lomme. Men ungdommen var fornøyd, de hadde fått det de ville: Et hus med rom for deres aktiviteter.

Det var ingen smal sak å få Huset. Men nå kan det virke som det er en smal sak å ta det fra oss.

Jeg syns det er for jævlig at vi bare skal skyves ut fordi media, politikere og

politi har vært med på å rive ned Bryggas troverdighet. Nå syns jeg byens politikere skal sette seg ned og se på hva Brygga egentlig har gjort for byen. Om de regner ut hva en ungdom på skråplanet koster samfunnet, vil de nok komme fram til at det er billigere å holde Huset i drift enn å la ungdommen gå på gata. For det kan ikke stikkes under en stol at Huset har fungert som sikkerhetsnett for en del av byens ungdom. Vi har tatt vare på byens utskudd, fordi kommunen har fraskrevet seg ansvaret.

I dag er øvingslokalene for band noe av det mest grunnleggende på Brygga. Huset har fostret mange store kulturutøvere i årenes løp, -et godt eksempel er Bel Canto. Disse fungerer utvilsomt som ambassadører for byen vår ute i ver-

den. Vi liker å kalle oss selv en kulturby. Er det da riktig at bare etablerte mennesker skal få lov til å drive med kultur? Er ikke ungdom verdt å satse på?

Når det gjelder studentene, så er de en stor gruppe. Med litt tiltak så kunne de vel, med sitt gode samhold og samfunnsengasjement, gått sammen og funnet et eget hus. Jeg syns ærlig talt at studentene kunne slåss litt for å få et hus. Det har vi måttet gjøre.

Politikerne syns ikke ungdomsopprør er noe problem lengre i Tromsø by. I øyeblikket er ikke engasjementet stort nok, det er få som orker å demonstrere. Derfor tar politikerne sjansen på å stenge nå. De frykter ingenting fra oss. Men de tenker lite langsiktig, spør du meg. Kanskje går det ett år, kanskje to, men en dag blir ungdommen lei av å sitte på uteplasser og drikke øl. Ungdom trenger noe å engasjere seg i, -også ungdom som oss. Jeg vil ikke være i ordførerens stol den dagen vårt engasjement går over til frustrasjon og aggresjon.

Har byen råd til å gi faen i sine egne ungdommer?

Utopia, Universitetet - ISV, 9037 Tromsø, tlf: 776 44283, fax: 776 44905 (merk "Utopia")

Ansvarlig redaktør:

Kari Myklebost

Redaktør (layout):

Amund Sjølie Sveen

Kulturredaktør:

Jørgen Flint

Redaksjonssekretær:

Kai H. Nygaard

Fotoansvarlig:

Nina Lager Vestberg

Sivilarbeider:

Geir K. Ronland

I redaksjonen:

Snorre Sanner, Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Ingrid Neerland Walseth, Odd Kristian Dahle, Hilde Klemetsdal, Anders Røeggen, Laila Olava Unhjem, Cathrine Hansteen Liland, Anne Grete Sandaune, Per Ness, Cecilie K. Ødegård, Torunn Gjelsvik Eriksen, Ola Bratlie, Brynjar Indahl, Johan Fredrik Rye, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Adam Sørensen, Lars Hulzebos, Thor Olav Moen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L.Kavli, Siri Elverland, Kenneth Schönerberg, Allan Andreassen, Wera Helstrøm, Yngve Engkvist, Geir Martinsen, Dina Roll-Hansen, Henrik Ormåsen, Børre Fevang, Toralf Melsom, Maria Lundberg, Elin Haugdal, Siri Elverland, Lena S. Glosemeyer, Espen S. Larsen, Hanne Elverland, Christine Haraldsen, Tariq Eik, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Sten-Rune Roland, Katarina Grova, Marianne Tønnessen

Trykk: Bladet Tromsø, i et opplag på 4000

Annonsepris: 5 kroner pr. spaltemm. For annonser, kontakt redaksjonen.

NYHETER

Lukking av ISV?

Instituttrådet ved ISV vedtok mandag 7. februar å gå inn for adgangsregulering av samtlige grunnfag, og enkelte hovedfag for studieåret 94/95. De fire studentrepresentantene gikk konsekvent imot ethvert forsøk på å adgangsregulere ISV.

-Det er hensynet til forskning og mulighetene til å gi studentene god undervisning og veiledning som får ISV til å gå til et slikt skritt, sier Ingeborg Harsten, avdelingsleder ved ISV. Saken blir endelig avgjort av universitetsstyret på ekstraordinært møte 17.februar.

U Kai H. Nygaard og Geir K. Ronland (foto)

Vedtaket som ble tatt i ISVs høyeste organ går konkret ut på å lukke samtlige grunnfag og hovedfagene pedagogikk, samfunnsplanlegging, sosialantropologi, sosiologi, sosial politikk og statsvitenskap. Forslaget gjelder forøvrig bare for studieåret 94/95. Mellomfagene ved ISV er ikke berørt i denne omgang. Ingeborg Harsten sier at det er flere grunner til et slikt vedtak.

-Når det gjelder grunnfag så er det romsituasjonen, gjennomføring av eksamen, veiledning og økonomien som er grunnlaget for en slik beslutning. På hovedfagsnivå er det derimot muligheten for å gi individuell veiledning til studentene som er en stor ressursbelastning. Studentrepresentant Geir Ove Ystmark mener imidlertid at dette må kunne løses på en annen måte, spesielt på hovedfagsnivå.

-Et tiltak som burde tas i bruk er å frata de hovedfagsstudentene som i dag bruker for lang tid

på studiene deres faste lesesalsplass, og i tillegg nekte dem veiledning. Det er horribelt at studenter bruker seks til sju år på hovedfag, mener Ystmark. Harsten sier dette er virkemidler som vurderes tatt i bruk allerede i dag.

Ikke drastisk

På spørsmål om ikke dette vedtaket er litt vel drastisk, svarer Harsten:

-Vi er nødt til å gjøre noe. Slik det er nå kan det ikke fortsette. Personlig så mener jeg at dette også er et politisk spør-

Studentrådet på ISV gikk enstemmig mot lukking.

mål, om hvorvidt vi skal fange opp studenter som absolutt ikke skulle vært her!

Ingen kompromisser

Studentrepresentant Geir Ove Ystmark og de fire andre studentrepresentantene fra ISV hadde et klart mandat da de gikk til møte i Instituttrådet. Studentrådet hadde noen dager før vedtatt

å gå imot ethvert forslag på å lukke studier ved ISV.

-Vi hadde klare forskrifter å holde oss til fra ISVs studenter, men jeg kunne nok tenkt meg å hatt muligheten til å komme frem til et kompromiss med de ansatte ved ISV, sier Ystmark. Videre sier Ystmark at det egentlig ikke har noen betydning, siden de som sitter i Instituttrådet er veldig lite innstilte på kompromisser.

Det åpne universitetet: - et avsluttet kapittel?

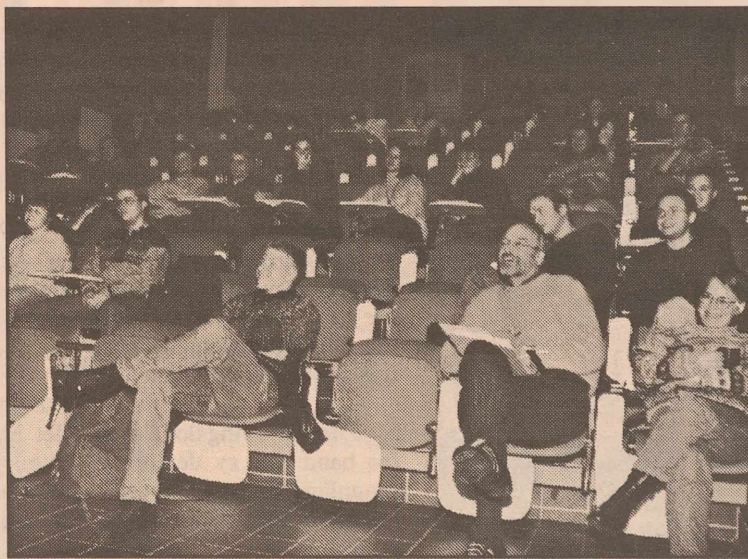
Lukkingsdebatten tilspisser seg. Etter behandling i Studentrådet og Instituttstyret på ISV (se egne artikler) går saken nå videre til Universitetsstyret, hvor den skal opp på ekstraordinært møte torsdag 17. februar.

-Vi er villig til å inngå kompromisser for å komme fram til en konstruktiv løsning, sier Pia Skøyen, studentrepresentant i Universitetsstyret og medlem av arbeidsutvalget i Studentstyret.

U Kari Myklebost og Brynjar Indahl (foto)

-Ei lukking av ISV bedrer ikke situasjonen, sier Pia Skøyen, studentrepresentant i Universitetsstyret og medlem av arbeidsutvalget i Studentstyret.

-Universitetets strategi fram til i dag har vært å ivareta det

Kommer disse inn på ISV neste semester?

åpne universitetet i det lengste, og dette har gitt god uttelling med hensyn til bevilgninger fra departementet. Allikevel innser vi nå at situasjonen har blitt uholdbar, og da mener vi at det er riktigst av oss å gå inn i en konstruktiv debatt om hvordan problemene kan løses.

-På dette grunnlaget er vi også villig til å inngå kompromisser med hensyn til lukking, fortsetter hun. Studentrepresentantene ønsker en åpen debatt rundt ulike typer løsninger.

-Vi er avhengig av et samarbeid med de vitenskapelige og administrativt ansatte for å komme videre i saken, mener Pia. -Det er vanskelig å vite om det åpne universitetet har spilt helt

falitt, i og med at vi ikke har fått noen klare signaler om en enhetlig utdanningsstrategi fra sentralt hold. Fram til i dag har vi nærmest gjetta oss fram til hva departementet har ønska med hensyn til prioriteringer, dimensjoner og ressurser. Derfor ønsker vi nå å la den endelige avgjørelsen være opp til de styrende myndigheter, for på den måten å ansvarliggjøre dem. Vi vil ikke sette oss helt på bakbeina og nekte enhver form for dialog eller true med studentaksjoner. Vi innser at debatten er vanskelig å vinne, og mener da at det er vår plikt som valgte studentrepresentanter å bruke vår sunne fornuft og vurdere veien videre.

Avviser allmøte

-Bør ikke studentene på universitetet få si hva de mener om saken, for eksempel på et ekstraordinært allmøte, før dere avgjør hvordan dere skal forholde dere til lukkingsspørsmålet?

-Det er riktig at vi ikke har noe konkret forhandlingsmandat i ryggen i og med at saken ikke har vært oppe til behandling blant studentene. På den andre side er vi godt inne i problematikken selv, og kjenner argumentene for og imot. Et allmøte kan vanskelig samle seg om noe annet enn et ja til et fortsatt åpent universitet, og så be oss om å forhandle fram et best mulig resultat utifra det. Et slikt mandat mener vi allerede ligger nedfelt i arbeidsprogrammet vårt. I tillegg har vi fått et visst tidspress på oss fra departementets side, -de har satt en frist for behandling av saken til mars, og i og med at deler av Studentstyret drar til Arkhangelsk i begynnelsen av neste uke får vi for lite tid til å ta opp saken i studentfora før møtet i Universitetsstyret neste torsdag. Dermed må vi stole på at studentene har tillit til oss.

Kartlegging av behov

-Foreløpig jobber vi med tallmateriale for å prøve å bygge opp en skikkelig argumentasjon overfor Universitetsstyret, fortsetter hun. -Vi prøver å dokumentere hvor mange studenter som egentlig belaster systemet i dag, hvil-

ke ressurser de krever, når vi når toppen på økningen i studentmassen, og ikke minst prøver vi å utarbeide prognoser om behovet framover. Problemet for oss er at de ulike fagene og nivåene har helt forskjellige behov. I tillegg bygger de tildels sin argumentasjon på ikke stadfesta tall. De begrunner kravet om lukking delvis utfra kapasitetsproblemer -de har ikke nok forelesere, de mangler rom-, men de argumenterer også med at de må lukke hvis de skal kunne høyne kvalitetsnivået på undervisninga. Det siste er etter min mening et mye mer sympatisk argument enn det første, -det viser at de tenker over studentenes situasjon også, og ikke bare er interessert i sin egen stilting som forsker.

Pia Skøyen stiller spørsmålstegn ved om det åpne universitetet har spilt falitt.

Studentråd sterkt imot

Det var torsdag 3. februar at Studentrådet ISV (SR-ISV) ble konstituert. Saker som ble tatt opp var blant annet lukkingssaken, samt valg av diverse representanter til ulike utvalg. Studentrådet gikk imot lukking av ISV på prinsipielt grunnlag.

U Kai H. Nygaard og Snorre Sanner (foto)

Til stede var blant andre ISVs instituttleder Reidar Bertelsen og studentstyrets leder Kjetil Kvalsvik, som hver fikk holde et innlegg angående saken om adgangregulering. Bertelsen mente at en stor tilstrømning er flott, men at universitetet vaklet frem og tilbake i denne saken. -Vi skal ha tid til forskning og vi skal ha tid til studentene. Nå har vi ikke tid til noen av dem, mente Bertelsen, og fortsetter:

-Når vi nå går til det skritt å foreslå lukking, er dette ut i fra at vi vil ha kvalitet på forskningen og kvalitet på undervisningen.

Alternative løsninger

Kvalsvik mente at vi må ta en skikkelig debatt på dette spørsmålet.

-Det tenkes altfor mye i retningen at det enten skal være åpent eller helt lukket. Vi må nå begynne å utrede alternative løsninger.

Debatten etterpå endte med at Studentrådet enstemmig vedtok å gå prinsipielt imot lukking ved ISV. Videre mente studentrådet at problemet må istedet tas ved at studenter kommer ut av systemet hurtigst mulig, blant annet ved ulike tiltak på hovedfag.

Som studentrepresentanter til ISVs høyeste organ, Instituttrådet, ble Geir Ove Ystemark, Jorunn Dahl, Jan Helge Luth og Frank T. Lindgren valgt.

IMR - også for jenter

Fra venstre: Anja, Marianne, Pans, Tanja, Gjertrud

Frokostmøte klokka åtte mandag morgen og ofring av juleferien til fordel for saken de brenner for, er bare noe av det jentegruppa ved Institutt for Matematiske Real FAG (IMR) står for. Etter å ha blitt tildelt midler fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF), har de nemlig gått inn for å få gjort noe med den skeive kjønnsfordelingen de opplever ved instituttet.

U Ingeborg Moe og Brynjar Indahl (foto)

I forhold til de fleste andre instituttene ved UiTø, står nok IMR i en særstilling når det gjelder den overveldende representasjonen av mannlige studenter, særlig i de videregående eller såkalte tunge kursene i matematikk og fysikk. Dette har man prøvd å gjøre noe med før, uten at det har blitt merkbart store endringer i de umiddelbare omgivelsene til realfagsstudentene.

Dårlig selvtilitt

Anja, Pans, Marianne, Gjertrud og Tanja er bare fem av de i alt ni aktive medlemmene i en ny kampanje for å få flere jenter til å velge å studere realfag.

-Jenter har for dårlig selvtilitt, slår de fast. -De tror de må ha karakteren 6 i 1MA for i det hele tatt å kunne vurdere å ta faget videre, mens guttene generelt sette sier seg fornøyd med en treer. For jentegruppa har det dessuten vært viktig å få slått fast at realfag, matte og fysikk inkludert, passer like godt for begge kjønn. I tillegg er det mange og varierte jobbmuligheter for folk med høyere utdanning innen disse fagene.

Ut på veien

Ettersom det allerede er i den videregående skolen at motet svikter hos jentene, er det her kampanjegruppa har satt inn kreftene.

-Vi søkte om støtte fra KUF i mai ifjor, og ble så tildelt 20.000 kroner fra likestillingsbudsjettet, forteller Pans. Pengene har hovedsakelig gått med til reising mellom forskjellige videregående skoler i de tre nordligste fyl-

kene. Hittil har rundt 20 skoler blitt dekket, noe som tilsvarer omtrent halvparten av det som var planlagt fra begynnelsen av. Nå har de imidlertid bare 3.000 kroner igjen, til tross for at de benyttet sin egen juleferie til å reise rundt i hjemdistriktene sine.

Info til førsteklasse

Rent konkret har kampanjen gått ut på å informere i førsteklasse i den videregående skolen, studieretning for allmenne fag, før de velger fag for de neste skoleårene.

-Det er nemlig her grunnlaget legges for en eventuell videre realfaglig utdanning, fortsetter Tanja. -Vi prøver å fortelle om universitetet, om hvordan det er å studere og forklarer enkelte begrep tilknyttet dette, slik som for eksempel 'vekttall'. Et problem er likevel at vi ikke vet hvor mye elevene kjenner til dette fra før. Det har nemlig vist deg at gymnasiastene vet utrolig lite om nettopp det å studere, og at de heller ikke tenker så mye på hva de vil gjøre etter videregående.

Ulik respons

Responnen fra elevene har vært forskjellig.

-Mange har nok fått et nytt syn på realfag og studering etter

at vi har snakket med dem, og de føler antakelig at informasjonen har vært nyttig. Trolig har det også ført til at enkelte har skiftet mening med henhold til hvilke fag de skal velge videre. Vi vil uansett få resultatene fra fagvalget på de forskjellige skolene tilsendt når de er klare. Dette skal vi så lage en statistikk over, før en tilbakemelding sendes KUF.

Gutter: Ta kontakt!

Tilslutt vil de fem entusiastiske studiene oppfordre spesielt guttene på instituttet til å ta kontakt med dem slik at de også kan hjelpe til.

-Dette er nemlig ikke noen hardslående kvinnesaksgruppe, slik mange tror, forsikrer Anja.

-Vi vil dessuten prøve å få det til å bli en årlig foreteelse, for vi vet at også de mannlige studentene på instituttet vil at det skal komme flere jenter til. Det betyr nemlig mye for det sosiale miljøet.

De legger likevel til at miljøet på IMR allerede er veldig bra, men at det naturligvis vil kan bli bedre - med flere jenter.

Alternativ til lukking:

Oppdeling av studentmassen

Blant studentpolitikere jobbes det nå på flere fronter for å komme fram til brukbare alternativer til ei lukking av ISV. Geir-Ove Ystemark, studieleder i Studentutvalget ved ISV/ISL, kan fortelle om et av de mer konkrete forslagene som er utarbeidet så langt. Her skisserer han opp en løsning som går ut på å dele opp studentmassen i ei integrert og ei såkalt fri gruppe.

U Kari Myklebost

-Den integrerte gruppa skal omfatte ferske og uerfarne studenter, som har stort behov for veiledning, seminarundervisning og skrivetrening, forklarer Geir-Ove Ystemark. -Gruppa skal fange opp blant annet studenter som kommer rett fra videregående. Den frie modellen er først og fremst tiltenkt de med lengre fartstid på universitetet, det vil si studenter som allerede har innarbeida studievaner og som ikke har så stort behov for hjelp og oppfølging. Disse vil ha rett til å følge forelesninger og gå opp til eksamen. Det er altså snakk om ei differensiering av studentmassen for å kanalisere ressursene dit de trengs mest. Modellen bygger på ei overbevisning om at ikke alle studenter ønsker å studere på heltid, -det vil for eksempel være fullt mulig å følge den frie modellen og jobbe ved siden av.

Studentstatus eller ikke

Det finnes imidlertid flere usikre momenter i dette utkastet. For

det første er det sannsynlig at de som følger den integrerte modellen oppnår bedre resultater på eksamen enn den «frie» gruppa, og at et uforholdsmessig stort flertall derfor vil ønske å følge den integrerte modellen. Et av poengene var å holde begge modellene åpne, uten noen form for adgangregulering. I og med at alt foreløpig er på tankestadiet, vet man ikke om dette er realistisk. Hvis den integrerte modellen må lukkes, kan vi havne i den paradoksale situasjonen at de som har størst behov for tilbudet rett og slett ikke kommer inn. Et annet springende punkt er hvilken status Lånekassa i Tromsø vil gi de studentene som følger den frie modellen. Hvis Lånekassa ikke vil definere dem som studenter, faller mye av grunnlaget for hele modellen bort.

Negativ tilbakemelding

-Modellen har blitt vurdert på instituttrådsmøte på ISV. Der ble den møtt med ensidig negative reaksjoner utifra en begrunnelse om at den vil være for ressurskrevende, avslutter Geir-Ove Ystemark.

Byens billigste bilutleie

STUDENTER 10% RABATT

RENTANWRECK

Telefon 77 613777. Åpent 8.00 - 16.00

NYHETER

Faddere og «fadderbarn» på aketur

Ett tyve-talls faddere og førstesemester-studenter var i januar på aketur i Doktordalen. Været var strålende - kulda knirket i snøen og månen viste vei i akebakken. Jentene (- hvor ble gutta av ??) storkosa seg med akebrett, bål og pølser - en god start på et nytt studium og et langt semester.

U Lena S. Glosemeyer og Brynjar Indahl (foto)

Hensikten med fadderordningen var å hjelpe nye studenter med å bli «varme i trøya», sier Eirin. Hun fortsetter: - Vi ville hjelpe dem med å orientere seg på universitetet, og til å bli kjent med folk. I tillegg ga vi veiledning om praktiske ting. Tidligere var det ikke behov for slik fadderordning, fordi universitetet var så lite. Men nå begynner det å bli nødvendig, siden antall studenter har eksplodert. Administrasjonen har ikke tid til alle henvendelser som kommer til dem. I tillegg er miljøet på universitetet blitt vanskeligere å

komme inn i, og nye studenter føler seg ofte veldig alene, sier Eirin.

- Fadderordninga har eksistert i flere år på mange høyskoler og på de andre universitetene i landet. Vi håper at det til høsten finnes en slik ordning på alle grunnfagene på universitetet i Tromsø, avslutter Cecilie.

Fadderkomiteen på pedagogikk bestod av Eivor Aas, Cecilie H. Svenberg, Eirin Ytreberg og Katrine Wold. Ideen om fadderordninga kom fra fagutvalget, som aktiviserte disse fire jentene til å ha ansvaret. Tretti frivillige andresemester-studenter var faddere.

Den fornøyde fadderkomiteen, fra v: Eivor Aas, Cecilie H. Svenberg, Eirin Ytreberg. Katrine Wold var ikke med på bildet.

Fordi prosjektet var helt nytt ble det mye prøving og feiling. Men alle i komiteen var fornøyde med både oppslutningen og

aktivitetene. Størst oppslutning var det på lunsjen for faddere og nye studenter. Fadderordninga varte i to uker. Den siste dagen ble markert med en fest sammen med psykologstudentene.

Fagutvalg til hverdag og fest

-Som gruppe utgjør studentene en betydelig maktfaktor på universitetet, og nå skal de lære seg å tale sin egen sak og fremme egne interesser. Vårt ønske er at studentene ikke bare skal sees, de skal i aller høyeste grad også høres.

U Kari Myklebost og Anders Røeggen (foto)

Uttalelsen kommer fra Jan Helge Luth, nyvalgt koordinator for fagutvalgene på ISV. Han er mannen bak de nye planene for organisering av studentdemokratiet på grunnfags- og mellomfagsnivå. Jobben hans består i å legge forholdene best mulig til rette for fagutvalgenes aktiviteter.

-De første fagutvalgene kom i gang på pedagogikk grunnfag i høst. Utvalgene består av to valgte representanter for hver seminargruppe på faget, og deres oppgave er å være talerør i alle saker som angår studentenes faglige og sosiale situasjon på universitetet.

Avskrekkende allmøter

-For meg er det et poeng at studenten skal føle at han er en del av et fellesskap. Han skal føle nærhet til sitt eget studiemiljø, og dermed også føle ansvar for å engasjere seg i sin egen studiesi-

tuasjon. Mitt hovedargument mot den tidligere ordninga med allmøter, er at de ble avskrekkende i den forstand at man måtte ha temmelig god oversikt over saker og personer i studentpolitikken for å klare å henge med. Få studenter orket å engasjere seg, og oppmøteprosenten på allmøtene var lav. Ved å velge representanter til fagutvalg legger vi studentene mye mer ansvar enn bare ved å oppfordre folk til å gå på allmøter.

Rekruttering til studentpolitikken

Et av poengene med fagutvalgene er å gi opplæring i møtevirksomhet, og på den måten rekruttere folk til høyere verv i studentpolitikken. Fagutvalgene skal altså utgjøre hjertet i studentdemokratiet. Da vi starta opp på pedagogikk i høst, hadde ti av fjorten studenter ingen tidligere organisasjonserfaring. Nå viser det seg at mange av disse har fortsatt oppover i systemet.

Fadderordning og fester

-Etter et halvt år med fagutvalg på pedagogikk kan vi vise til en god del konkrete resultater. Blant annet har det blitt starta opp fadderordning for førstesemesterstudenter, ei evaluering av forelesninger og pensumlister har blitt gjennomført, det har blitt arrangert temakveld om hvordan studentene selv kan bidra til å bedre sin egen studiesituasjon, - og sist, men ikke minst: Det har blitt arrangert fester.

Det sosiale viktige

-Vårt mål er å få det faglige og det sosiale til å gå hånd i hånd. Hvis det er et godt sosialt miljø på faget, gir dette seg utslag også i karakterene. Konkret kan vi vise til meget gode resultater på pedagogikk grunnfag etter ett semester med fagutvalgsordning. For øyeblikket jobber Jan Helge Luth med å få starta opp fagutvalg på de resterende fagene på ISV.

- Studentene skal lære å tale sin egen sak, sier Jan Helge Luth, koordinator for fagutvalgene på ISV.

Historie mønsterbruk

-Så langt har jeg vært innom alle fagene på ISV og orientert om planene våre. Ansvaret for å følge opp de nyvalgte representantene blir lagt på seminarlærerne som igjen skal ha kontakt med meg. Et problem ved denne organiseringa er at de som ikke følger seminarundervisninga faller utenfor systemet. Det er heldsstudenten som blir representert i fagutvalgene. Et annet problem er at seminarlærerne ikke har tatt oppgaven alvorlig nok, og da sklir det hele ut temmelig raskt. Samtidig er det mange som har vært flinke: Historie skiller seg klart ut som et mønsterbruk.

Fagsosiale midler som gulerot

-Når det gjelder finansiering av prosjektet, har vi søkt om 65.000 kroner for perioden 1994-95 fra prosjektet «Fra visjon til samvirke» (VISAM). Av disse er 14 000 kroner rene fagsosiale midler. Det vil si at det er penge som skal gå til alle typer sosiale arrangement. Foreløpig er positen forholdsvis liten, men hvis fagutvalgene er aktive og fungerer som planlagt, vil de også etter hvert kunne søke midler hos sin egen seksjon. Dagens pott på 14 000 skal i første omgang fungere som ei gulerot for å få dratt i gang aktivitet, avslutter Jan Helge Luth.

NYHETER

Helomvending ved ISV: Religionsviten- skap vedtatt!

Religionsvitenskap blir etter all sannsynlighet nytt fagtilbud fra høsten 1995, etter at studentene gjorde helomvending i sitt syn på opprettelsen av faget. Religionskrigen ved ISV er foreløpig over. Men det har vært - og er - kraftig uenighet om opprettelsen av faget. Og Universitetsstyret skal si sitt i løpet av februar før det er endelig avgjort om universitetet skal satse på studiet.

U Elin Haugdal

Studieplanen og pensumlista for religionsvitenskap grunnfag lå ferdig etter over tre års arbeid. Skisser for progresjonen i studiet - fra grunnfag til hovedfag - var utarbeidet. Men forslaget om å opprette religionsvitenskap som nytt fag ved instituttet ble i november i fjor nedstemt av instituttrådet. Dette kom overraskende på både ISV og arbeidsutvalget bak fagplanen. Biskop Ola Steinholt og dekanus på Teologisk Fakultet i Oslo og enkelte studentpolitikere ved UiTø rettet kraftig kritikk mot vedtaket. Rektor Ole D. Mjøs har også i lengre tid arbeidet hardt for å få studiet etablert i Tromsø. Mandag 7. februar var saken igjen oppe til behandling i instituttrådet, og etter en helomvending fra studentrepresentantene i rådet ble det likevel vedtatt å opprette religionsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - hvis ISV får bestemme.

Dynamisk utvikling

Uenigheten om opprettelsen av religionsvitenskap ligger først

og fremst i ressursituasjonen ved ISV og i synet på aktuell utdanningspolitikk for universitetet. Arbeidsutvalget for religionsvitenskap anbefaler oppstart av faget, selv om de er klar over ressursituasjonen ved instituttet. Instituttledelsen ved ISV mener også at det nettopp i ei tid med økende studentmasse, og med en tildeling av 21 av universitetets 22 nye stillinger for 1994 til instituttet, burde satses på «dynamisk utvikling på den faglige fronten». Variasjon i fagtilbudet er en viktig del av kvaliteten i studietilbudet.

Teknisk broiler

Studentstyreleder Kjetil Kvalsvik har også ni av ti av studentstyrets representanter bak seg i ønsket om å opprette religionsvitenskap som nytt fagtilbud.

-Det er lett å legitimere et nytt fagtilbud nå. De enkelte lærestedene arbeider med å konsolidere sine faglige tyngdepunkt. Når det gjelder religionsvitenskap, vet vi at det er av de «tyngre» fagene både i Bergen og i Oslo. Jeg tror muligheten for å opprette et slikt fag i Tromsø seinere bare blir mindre. Dessuten er det på høy tid å få inn flere fag ved ISV; det humanistiske fagtilbudet ved uni-

versitetet er utrolig dårlig. Tekniske fag og realfag dominerer. Universitetet er i ferd med å bli en «teknisk broiler».

Nordnorsk aspekt

Kvalsvik og Studentstyret finner også det spesifikke nordnorske argumentet for å opprette religionsvitenskap tungtveiende. Forholdet mellom tradisjonell samisk religion, læstadianisme, pietisme og en «bredere» nordnorsk gudstro er et lite utforsket område. Religionsvitenskap er et fag som vil kunne rette på det - ihvertfall med den studieplanen som foreligger for Tromsø. Også ressursituasjonen på ISV kan være et argument for opprettelsen av et nytt fag, mener studentstyret:

-Fire nye stillinger er hva opprettelsen av religionsvitenskap som grunnfag krever. Disse stillingene vil komme en større studentmasse til gode hvis de går inn i et nytt fag enn hvis de fordeles på flere eksisterende fag. Presset på det mest belastede instituttet vil kunne reduseres når det blir flere fag å velge mellom - selvfølgelig under den forutsetning at studentene viser interesse for faget.

Fyller tomrom

Arbeidsgruppa for religionsvitenskap - med folk fra de ulike seksjonene ved universitetet og ei ekstern faggruppe - mener religionsvitenskapfaget utfyller spekteret av humanistiske fag ved universitetet; det fyller et tomrom og vil fungere som en støtte til de allerede etablerte fagene ved ISV. I Uitøs ønske om tilnærming til samisk kultur vil religionsvitenskap kunne gi faglig tyngde og bredde.

Geir Ove Ystmark fra instituttrådet ved ISV er imot opprettelsen av religionsvitenskap (arkiv).

Faglig nytenkning

Det som særpreger studieplanen for Tromsø er at det i tillegg til allmenn religionshistorie og teoridannelser legges stor vekt på religiøse forhold i nordområdene - spesielt samiske - i fortid og nåtid. Studieplanen har religionsvitenskap som disiplinært ståsted. Den tar opp i seg faglige perspektiver fra spesielt kristendoms-kunnskap, men også fra disipliner som historie, sosialantropologi, filosofi, sosiologi og arkeologi. Planen har vakt interesse i faglige miljøer andre steder i landet fordi den representerer faglig nytenkning, og fordi Tromsø-varianten harmonerer med fronten i det internasjonale religionsvitenskapelige miljøet.

Uenig i prioritering

Geir Ove Ystmark, en av fire studenter i instituttrådet ved ISV, er kraftig uenig i instituttledelsens og studentstyrets synspunk-

ter og en prioritering av et nytt fag som religionsvitenskap.

-Idag har ikke ISV tilstrekkelig med ressurser til å opprettholde stillingene på de fagene som allerede er etablert. Blant de vitenskapelig ansatte er det ønske om å styrke allerede eksisterende fag før en utvider tilbudet. Vi løser ikke noe ved at det opprettes stadig flere grunnfag. Det er på hovedfagsnivå de største problemene finnes; forholdet mellom hovedfagsstudentene og forskerne er poenget. For å gjøre dette forholdet mer individuelt - og bedre - må nye stillinger gå inn i de allerede eksisterende fag - for å gi disse stor nok faglig tyngde. Ingen nye fag bør igangsettes før stillinger, areal og driftsmidler er tildelt trengende fag, mener Ystmark.

Aktive jenter i ELSA

-Vi er forholdsvis nystartet i Tromsø, og det er ikke alle jusstudentene som vet at de automatisk er medlemmer i ELSA, sier president Astrid Nilsen.

The European Law Students Association er en uavhengig og ideell organisasjon for jusstudenter.

ELSA ønsker nå å gjøre seg mer synlig i universitetsbildet.

rer som kunne være av interesse og som er knyttet opp mot pensum.

Sommerjobb i utlandet

ELSA kan for jusstudenter tilby sommerjobb i utlandet hos advokatfirmaer.

-Samarbeidet med ELSA i utlandet gir oss denne muligheten.

Vi har nå ca. 15 arbeidstilbud på tur inn til oss, sier Astrid Nilsen.

Hun fastslår også at utenlandserfaring er positivt å ta med seg etter studietiden

Finansiering

Finansieringen av reiser må studentene ordne selv. Dette er kanskje det største hinderet for

studentene i Tromsø. Lang reise og dårlige økonomiske kår skremmer muligens fra deltagelse.

President Astrid Nilsen må også betale sin reise når hun reiser til Praha på styremøte i mars.

-Det medfører en risiko for at jeg må betale reisen selv, men jeg håper på støtte fra IRV. Vi selger også kopisamlinger som gir litt i reisekassen, forklarer hun.

Kontor

-Vi holder til bak oppslagstavlene for juss i UB-kjelleren så det er bare å ta kontakt, oppfordrer de aktive jentene i ELSA.

Styremedlemmene Torunn Salomonsen (til venstre), Line Solli Grenersen (midten) og Siri Ytterstad ønsker flere henvendelser fra jusstudentene.

U Roy H. Johansen og Snorre Sanner (foto)

Seminarer

-Det blir arrangert seminarer som er både faglig og sosialt in-

teressante, sier styremedlem Torunn Salomonsen.

-Nærmest er et seminar i menneskerett - det er lagt til Aten i månedsskiftet mars/april, legger hun til.

ELSA tar gjerne imot forslag fra jusstudentene til fagsemina-

Vil ikke sitte igjen med svarteper

Etter at kulturutvalget og formannskapet i Tromsø kommune gikk imot fortsatt støtte til den nåværende driften av Ungdommens Hus, kom ryktene om at universitetet i Tromsø var interessert i å kjøpe huset. Hva har UiTø gjort for å få et studenthus, og hvordan stiller universitetsledelsen og Studentstyret seg til Ungdommens Hus som et alternativ?

UCato Fleischer Bjørson og Trond Gabrielsen

Studentstyret er sammen med universitetsstyret på utkikk etter et mulig studenthus. De siste årene har det vært mangel både på studenthybler og barnehageplasser, og dette har ført til ei nedprioritering av et eventuelt studenthus. Nå er saken imidlertid igjen aktualisert etter at kommunen har gitt klare signaler om at de ikke er interessert i å betale for videre drift av Ungdommens Hus slik det drives i dag.

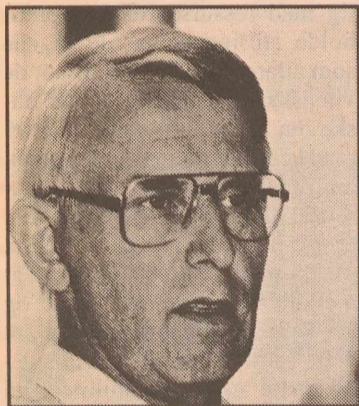
Det har lenge vært et reelt behov for studenthus, og vi har

vurdert forskjellige alternativer. Det ene alternativet er å leie et hus i byen, og det andre er å bygge et hus på selve uiversitetsområdet.

-Vi vil ikke gå aktivt inn for å få overta huset før det er fattet endelig vedtak i kommunestyret om hva som skal skje videre, sier leder for Studentstyret, Kjetil Kvalsvik. - Dette vil forhåpentligvis skje i løpet av mars.

Bodegaen og frisk luft

-Alt vi har av velferd ved universitetet i Tromsø er Bodegaen, Aud Max og fri luft, sier Kjetil Kvalsvik i et forsøk på å være humoristisk, men kanskje også med et visst alvor bak.

-Vi vil ikke presse noen ut av Ungdommens Hus, sier rektor Ole D. Mjøs...

...og Studentstyrets leder Kjetil Kvalsvik.

Ungdommens hus - Brygga - et stridens eple?

-Se på forholdene i de andre universitetsbyene. I Trondheim har Den Allmennvitenskapelige Høyskolen fått et eget studenthus i tillegg til Studentersamfunnet. Universitetet i Bergen har også fått statlig støtte til sitt nye studenthus, Akademisk Kvartal. På grunnlag av vår økende mengde studenter fra hele landet skulle en jo tro at vi burde bli stilt på lik linje med disse.

Avventer

-Jeg tror det er stemning for et samlingssted i sentrum hvor universitetets 6500 studenter sammen med 2000 andre høyskolestudenter kan boltre seg med konserter, pub, kafe og diverse gruppe- og foreningsvirksomhet,

sier rektor Ole D. Mjøs. I denne forbindelse er det satt ned en huskomite bestående rektor, representanter fra Studentsamskipnaden og studentene.

-Men vi forholder oss så langt til vedtaket fra kommunestyret. Vi ønsker ikke å komme på banen før det er tatt stilling til siste måneds «lobby»-virksomhet fra dagens brukere av Ungdommens Hus fra kommunalt hold. Vi vil ikke presse noen ut av Ungdommens Hus, fortsetter han. -Det ligger en stor moralsk forpliktelse i denne saken. Vi kan ikke forsvare å sette ungdomsgrupper opp mot hverandre, derfor avventer vi situasjonen.

Politisk baby

Mjøs kan avsløre at universitetet i Tromsø ses på som en «politisk baby» fra regjerings- og stortingshold.

-Det er mye godvilje for dette etter hvert riksdekkende universitetet i Nord-Norge, sier han, og legger til at han vil gjøre sitt ytterste i den politiske kampen om tildelingen av de offentlige midlene.

Så gjenstår det å se hva som kommer først: Nord-Norgebanen eller nytt studenthus.

Studenthuset, -nå også for studenter

Også på det huset som egentlig kalles byens studenthus skjer det ting nå i disse dager. Fra februar i år vil studentene merke forandringene i form av økte rabattordninger. Og på litt sikt vil de merke det på klientellet og på arrangementer.

UGeir K. Ronland (tekst og foto)

Studentene i Tromsø skal være intergrert i Tromsø by. Dette er noe de aller fleste er enige om. Vi skal ikke ha en egen «campus» hvor vi skal boltre oss i velferdsgoder, som ikke er tilgjengelige for andre. Dette er grunn tanken bak det faktum at vi ikke per i dag har ett eget studenthus

etter for eksempel Trondheims modellen. Men nå er ikke alle like fornøyde med den aktiviteten som er på studentnivå. Styret for studenthuset er blant disse. Og nå vil de gjøre noe med det. Studenthuset i Skippergata 44 skal gjøres mer studentvennlig.

Institutt dager

Man har satt seg ned å diskutert hva som kan gjøres i de begrensede lokalene, og med de be-

Løft i lag: Studenthuset skal bli mer studentvennlig, løftet blir tatt av styret på huset.

grensede midlene man har til rådighet. Foreløpig skal følgende tiltak settes i verk:

For det første skal man innføre såkalte «institutt dager». Dette vil si at hvert institutt skal ha en dag på «huset» hvor de kan samles der. Det blir ikke lukket for alle andre, men man håper at dette er noe som vil feste seg. Man kan dermed gå på huset en onsdag og vite at for ek-

sempel den dagen er det realister der.

Underskuddsgaranti

For det andre vil det bli innført en underskuddsgarantikkasse. Noe som innebærer at man kan arrangere ett eller annet på «huset», og unngå å måtte betale for ett eventuelt underskudd. Man må søke studentersamfunnet om lov til å arrangere først, men lis-

ta vil ikke bli lagt så veldig høyt. - Vi ønsker ildsjeler velkommen, sier styremedlem Gunnar Claus. Nytt er det også at man kan få tilkjørt «husets» berømte pizza for et lite tillegg i prisen. For 40-50 kroner ekstra kommer den rykende fersk til der du måtte ønske, det er bare å ringe «huset». De ordner resten.

TROMSBUSS A/S

eksempel
på skjermbilde

TROMSBUSS A/S

TLF: 77 67 02 33

AVGANGS- OG PASSERINGSTIDER

Avg: Rute: Destinasjon:

1502	12	Olavsvern
1505	28	Tromsdalen
1505	34	Slettaelva(direkte)
1507	10	Ersfjorden
1508	30	Kroken snuplass
1510	36	Kroken sykehjem
1512	11	Jøviknes snuplass
1512	12	Sørbotn snuplass
1517	28	Tromsdalen

NYTT INFO SYSTEM FOR BUSSRUTER

Vi har satt opp 4 monitorer som viser ruteavganger eller passeringstider for endel holdeplasser:

- Ved Torghuken foran DOMUS
- I vindu i Sparebanken Nord-Norge, Fr. Langesgt.
- Ved hovedholdeplassen på Universitetet
- I resesjonen på RiTø

Tre minutter før ruteavgang i henhold til rutetabellen - eller beregnet passeringstid - begynner den aktuelle ruten å blinke på skjermen. Ved angitt avgangstid får avgangen rød farge, og blir stående slik i 3 minutter.

Info-systemet er tilknyttet vår rute-database via telelinjer, og er alltid ajour med aktuelle ruteterminer.

Vi håper du vil bli tilfreds med vårt nye servicetilbud!

UTDANNINGSPOLITIKK

Stortingsmelding om studie-

finansiering og studentvelferd:

Får vi det verre?

Mindre støtte hvis du får barn i studietiden, vanskeligere å være privatist og høyere semesteravgift. Dette kan bli konsekvensene for oss studenter hvis regjeringa får vedtatt stortingsmeldinga om studiefinansiering og studentvelferd som de nå har lagt fram. Her følger en oversikt over de viktigste punktene i meldinga.

Punktet om bortfall av stipend ved faglig forsinkelse opprettholdes. Det betyr at hvis vi bruker et semester for mye på et fag, blir stipendet for det semesteret omgjort til lån. De eneste gyldige grunnene til forsinkelse er fødsel eller sykdom. Dette tar over for turbostipendet, en ordning som garanterer ekstra avskrivning hvis du fullfører på normert tid, som nå fjernes.

Hvis man ønsker å kombinere utdanninger vil man nå bare få støtte til den utdannelsen som tar lengst tid. Hvis du for eksempel studerer samfunnsplanlegging på universitetet og kunne tenke seg å ta økonomi på en høyskole, vil du bare få støtte til den ene utdannelsen. Til nå har det vært sånn at du får støtte til å studere i seks år uavhengig av hva du studerer.

Stipendandelen vil ikke økes noe mer enn vi fikk i gjennom i budsjettforhandlingene - dvs. at den fortsatt vil være på 22%.

Doktorgradstudiene skal ikke være støtteberettigede i lånekassa lenger, det vil si at man ikke får rentefritak under doktorgradstudiet.

Kostnadsnormen, altså hvor mye vi får samlet i stipend og lån har tidligere vært regulert etter en mannlig industriarbeiders inntekt. Vi ligger nå ganske langt etter, og stortingsmeldinga foreslår at vi skal gå bort i fra det målet, og at kostnadsnormen nå heller skal følge den generelle inntektsutviklinga i samfunnet.

Samordningen av fødselsstipend og folketrygden som var av-

Fortest mulig inn - og ut igjen: Målet med Stortingsmelding 14?

vist i budsjettbehandlingen skal nå taes opp til ny vurdering. Dette representerer et kutt på 23.000 kr. for studenter som får barn.

Tilbakebetaling av lån

Vi har nå 15 måneders betalingspause etter at vi er ferdige med å studere. Denne pausen er foreslått redusert til 9 måneder. I tillegg skal det åpnes for muligheten til å få flere enn to terminforfall i året for de som ønsker det.

Privatister

Privatister går ingen god framtid i møte hvis denne meldinga blir vedtatt. De vil miste retten til å få studentstatus og dermed ikke få studiebevis, og heller ikke få lov til å betale semesteravgifta til Studentsamskipnaden. Det vil i praksis si at privatister ikke får studierabatt på blant annet tog og båt-

ter, og de vil ikke ha mulighet til å få hybel og barnehageplass gjennom Studentsamskipnaden.

Studentregister

Departementet foreslår at det opprettes et register hvor data om studentene registreres. Antall vektall, bestått/ikke bestått eksamen og trekning fra eksamen er noen av dataene som skal registreres på hver student. Registeret skal oppdateres hver måned, og hvis ordningen med månedlige utbetalinger av studielån gjennomføres, kan studenter som «misbraker» eller avbryter sitt studium midt i et semester miste støtten resten av semesteret.

Studentsamskipnadene

Selv om studenmassen har økt ennoirnt de siste årene vil ikke departementet at det skal bevilges noe særlig mer til studentsamskipnadene. Ekstrakostnadene skal dekkes ved effektivisering og rasjonalisering i Samskipnaden. For at tilbudet ikke skal reduseres kraftig vil departementet at studentene skal betale mer. Derfor skal ingen som tar høyere utdanning få mulighet til å reservere seg fra å betale semesteravgift. I tillegg skal de statlige tilskuddene fordeles etter hvor stor semesteravgiften er på de enkelte utdanningsinstitusjonene. Det vil antakeligvis føre til at semesteravgifta vil øke kraftig enkelte steder.

Et positivt punkt i meldinga er at antall studentbarnehager skal fordobles.

Kristian Wengen og AndersRøeggen (foto)

Neste side: Framtidsvisjoner

UTDANNINGSPOLITIKK

Kvantitet - ikke kvalitet

-Målet med høyere utdanning er blitt å utdanne flest mulig på kortest mulig tid, mens kvaliteten på utdannelsen er blitt mindre viktig, - dette fører til at vi får strømlinjeformede studenter. Uttalelsen kommer fra leder i Studentstyret, Kjetil Kvalsvik.

Kjetil synes at det er veldig viktig å se utviklingen inne utdanningspolitikken i sammenheng. Han synes at reformene de siste årene tydelig viser at målet for utdannings-Norge har blitt at flest mulig skal utdannes på kortest mulig tid.

-Resultatbudsjettering og målstyring er to begreper som er kommet for fullt i utdannings-systemet, sier han. Resultatbudsjettering innebærer at utdanningsinstitusjonene får støtte etter hvor mange vekttall og ho-

vedoppgaver som produseres. Målstyring er et av næringslivets idealer som man nå har overført til utdanningssektoren.

-Det bør stilles spørsmålsteget ved at næringslivet og universitetet sammenlignes, sier han.

-Hvordan måler man kunnskap, hvordan kan man for eksempel måle kreativitet?

Kjetil synes særlig kreativitet er et viktig mål som stadig nedprioriteres. Han mener at høy gjennomstrømning fører til at produksjon av pensum blir målet

i motsetning til å utvikle kreativitet og tenkning.

-Det er et paradoks at LO, NHO, Høyre og Ap sier at de verdsetter kreativitet, men legger opp til et utdanningsystem som motarbeider det. Kreativitet får man ikke ved å bruke piskene, men ved stimulering.

Feil målsetting

Om den nye stortingsmeldinga har ikke Kjetil mye positiv å si.

-Eneste hederlige unntak er doblinga av studentbarnehageplasser. Ellers føyer meldinga seg rett inn i rekka av reformer som fører utdanningspolitikken på feil vei.

Det er særlig to punkter han reagerer på - omgjøring av stipend til lån ved faglig forsinkelse og at muligheten til å kombinere utdanning blir begrenset.

-Kombinasjoner av utdanninger fremmer kreativitet ved at man får nye innfallsvinkler, vi er ikke tjent med ei strømlinjeforming av utdanningsystemet, mener han.

Politikerene trenger hjelp

Kjetil vil også kritisere interesseorganisasjonene våre for deres holdning til utviklinga av utdanningspolitikken.

-Det er altfor lett å kreve alt og overlata til politikerene å

prioritere. Dagens politikk går ut på at underskuddet på statsbudsjettet skal reduseres, da må innsatsen på utdanningssektoren styres mot det som er viktigst. Ideelt sett burde politikerene ta seg av prioriteringene, men de trenger nok litt hjelp.

Selv har han ganske klare formeninger om prioriteringer og mener blant annet at det er viktigere med høyere stipend enn med høyere kostnadsnorm.

Utvikling, ikke forming

Selv om Kjetil er veldig enig i den retninga Hernes velger for utdanningspolitikken, har han stor respekt for ministeren.

-Allikevel står hovedinnvendingen min fast: Han trenger å komme med en utdanningspolitikk - ikke en forvaltningspolitikk. Han må ta hensyn til at mennesket skal utvikle seg, ikke formes.

De siste tre åra har utdanningsystemet vært gjennom en enorm forandring, og reformene kommer fortsatt på løpende bånd. Kommer framtidsstudenten til å bli...

Maskine**-De svakeste av oss taper**

-Reformene i utdanningsystemet de siste årene rammer de svakeste hardest, sier Christian Hellevang og Gunnar Steinsholdt fra Norsk Student Union (NSU). Gudmund Hernes fortår ikke at det er mennesker han styrer med, og det går kraftigst utover de som har det vanskeligst fra før, hevder de.

NSU er universitetsstudentenes interesseorganisasjon og har vært en av de sterkeste kritikerne av reformene innen undervisningssektoren de siste årene.

Den nye stortingsmeldinga er ikke noe unntak i så måte, og Gunnar mener at gode punkter er så godt som fraværende.

-En tredjedel av forslaga er vage og skal utredes nærmere, en tredjedel av forslaga sier hvor-

dan forholdene er i dag, og en tredjedel av forslaga er en forverring av studentenes situasjon.

Christian mener at det hovedsakelig er to positive ting med meldinga.

-Det er bra at det legges opp til flere studentbarnehageplasser, og det er bra at regjeringa avslører hvilken utdanningspolitikk, eller mangel på sådan, de legger opp til, sier han.

Men de to NSU-representantene vil få med at barnehagesatsinga ikke er så god som den ser ut som.

-Det legges kun opp til en barnehagedekning på to tredjedeler av et behov på 4600 plasser, mens det reelle behovet ligger på mellom 10.000 og 15.000 plasser, kanskje mer.

Noen forbedringer

Christian og Gunnar regner med at det vil bli forbedringer av meldinga, men ikke så store at de kan si seg fornøyd.

-Politikerene må forstå at ethvert individ er en ressurs, og at det uansett koster samfunnet mye. De må bestemme seg for at de ikke vil betale unge mennesker for å være arbeidsledige, men for at de skal få seg en utdanning. Først da kan vi få en tilfredsstillende satsing på utdanning.

Selv tror de to at det er størst mulighet for å få igjennom en opptrappingsplan for stipendandelen, en studielånrente som ligger litt under markedsrenta og litt høyere bevilgninger til høyere utdanning.

Verst for de svake

NSU-representantene er ikke enig i framstillingen av NSU som en organisasjon som skaper enda større skiller mellom de som får utdanning og de som verken får utdanning eller jobb. De sier at NSU har det som en av sine fremste målsetninger å øke antall studieplasser så mye at det skillet blir borte. Derimot mener de at den utdanningspolitikken som føres av regjeringa går stikk imot prinsippet om lik rett til utdanning.

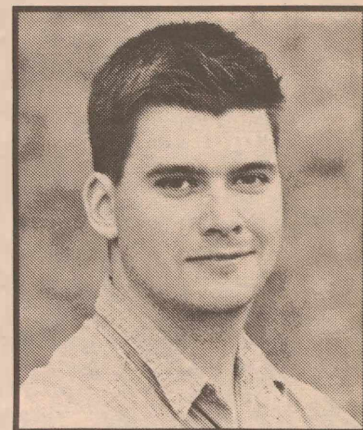
-Utviklinga i utdanningspolitikken har ført til stadig strammere rammer for studentene, det blir stadig hardere krav for å føl-

ge med. Man må klore seg fast for å ikke dette av, men mange kommer til å gjøre nettopp det, sier de to, og fortsetter:

-Målet med stortingsmeldinga er ene og alene høy gjennomstrømmning, og de virkemidlene som er foreslått vil hovedsakelig gå ut over de svakeste studentene. De resurssterke har ikke problemer med å ta studiene på normalt tid.

Hernes må lytte til hjertet

De to NSU-representantene tror at Gudmund Hernes er et arbeidsjorn som gjør det han kan for å skaffe penger til utdanningssektoren, og at det meste han gjør, gjør han med god vilje. At han har visjoner er de ikke uenige i.

Christian Hellevang tror at reformene vil ramme de svakeste hardest. (foto: NSU)

-Problemet er at studentene som regel ikke er enige i hans visjoner.

Christian og Gunnar tror at Hernes største problem er at han tenker på studentene som matematiske modeller, og at det gjør utdanningsystemet statisk og ikke tar vare på den verdifulle egenarten mennesker har. Deres oppfordring til Hernes er derfor:

-Lytt mer til ditt eget hjerte, husk at det er mennesker du har med å gjøre, det er framtidens borgere. Det er på tide å satse på dem.

UTDANNINGSPOLITIKK

Studentene tar feil

Privatistene får det ikke vesentlig verre, og det bli ikke vanskeligere å kombinere utdanninger, sier Morten Pettersen, politisk rådgiver i Undervisningsdepartementet, som dermed mener at NSU tar feil.

Stortingsmeldinga legges snart fram for Stortinget, og da skal alle høringsuttalelser vært tatt hensyn til. Studentorganisasjonene har vært aktive i så måte, og Pettersen mener at det blir lagt stor vekt på deres uttalelser.

- Studentene er en svært viktig interessegruppe i forbindelse med denne meldingen, så hva de mener er helt sentralt, sier han.

Ikke visjonsløs

Han er likevel uenig i mye av den kritikken som har vært reist mot meldinga, og avviser på det sterkeste at den er visjonsløs.

- Denne meldinga går i gjennom en rekke viktige temaer, og særlig det prinsipielle ved studiefinansieringa blir grundig gjennomgått.

NSU's kommentarer om at stortingsmeldinga kun inneholder situasjonsbeskrivelser, forverringer og vage formuleringer vil han ikke kommentere nærmere.

Han trekker fram økninga i stipendandelen fra 13% til 22%, og mener at det er et av de viktigste punktene. At denne økninga var vedtatt allerede før meldinga ble sendt ut mener han er uvesentlig.

- Det er stortinget som vedtar rammer, der har vi ingen myndighet.

Grunnløs kritikk

Studentenes kritiske bemerkninger om at privatistenes situa-

sjon blir kraftig forverret mener Pettersen er grunnløse.

- Det står ikke klart i meldinga at privatistene fratas retten til å få studentstatus eller at de ikke får benytte seg av samskipnadenes tilbud.

Dette til tross for at det står i meldinga at «Privatistene får dermed ikke rett til studiekort og gis ikke muligheter til å nyttiggjøre seg en studensamskipnads «lukkede» tilbud (barnehager og studentboliger).»

Han er også uenig i studentenes tolkninger på en lang rekke andre punkter.

- Kritikken av at det blir vanskeligere å kombinere utdanninger er ikke reel, -det er ingen vesentlig innstramming i forhold til tidligere praksis, sier han.

Dette på tross av at departementet regner med å spare 100 mill. pr. år på tiltaket.

Ikke bare gjennomstrømning

Når det gjelder målsetningen for utdanningspolitikken er Pettersen uenig i at departementet ensidig satser på høy gjennomstrømning.

- Det er bare ett av målene. Lik rett til utdanning er et annet, så våre tiltak er ikke ensidig effektivitetsfremmende.

Han vil også påpeke at tiltak for å bedre gjennomstrømningen ikke er ensidig negativ.

- Økt stipendandel er et viktig virkemiddel for å nå det målet, avslutter han.

eller menneske?

Hernes røsker opp utdannings-systemet

-Hernes røsker opp hele utdanningssystemet, mener AUF'ern Tomas Norvoll i Kirke-, Utdannings- og Forskningskomiteen (KUFK), og han ville gjerne demonstrert sammen med studentene mot stortingsmeldinga. Jon Lilletun, leder av KUFK er enig i at studentopprøret var på sin plass, men er likevel skuffet over studentene.

KUFK er på rundreise for å høre hva universitetene mener om stortingsmeldinga. De synes det er viktig å være i dialog med de som blir direkte berørt av meldingen.

- Særlig studentene er viktige på denne runden, sier Lilletun.

Både Lilletun og Norvoll er enige i at stortingsmeldinga er langt fra god nok, og at visjonene er så godt som fraværende. Men Norvoll mener at det er det Stortingets, og ikke regjeringens oppgave å komme med visjonene for utdannings-Norge. Han ville

derimot ønsket seg forandringer på flere av enkeltpunktene.

- Det er flere småting jeg ville rette på, men jeg vil prioritere en økning i stipendandelen, og en omgjøring av ordningen med faglig forsinkelse.

Lilletun er langt på vei enig, men synes stipendandelen er det viktigste.

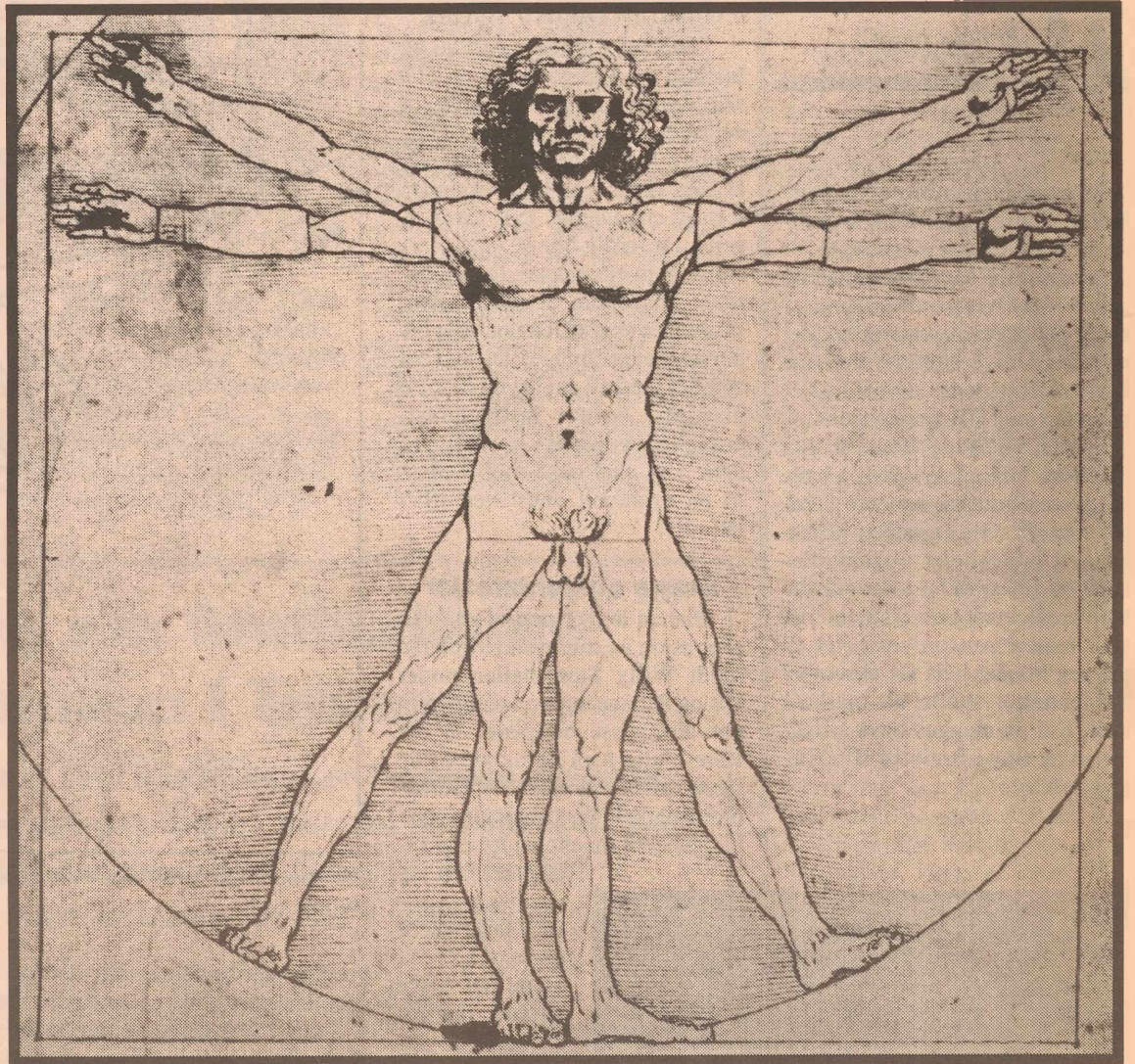
Ingen av dem vil gjette på hvilke endringer komiteen vil gå inn for, men at det blir en bedring er de sikre på.

-Særlig stipendandelen tror jeg det er stor enighet om å forandre, og det er godt mulig at den vil bli på 40% i løpet av denne stortingsperioden, sier Lilletun

Støtter studentopprøret

Norvoll gikk direkte fra tilværelsen som student på universitetet i Tromsø til Stortinget hvor han satt som saksbahandler for flere av de mest kritiserte kapitlene om utdanning i statsbudsjettet.

-Hvis jeg hadde vært student vil jeg gått i gatene og demonstrert jeg også, jeg har full forståelse for studentenes reaksjoner, sier han. Han fraskriver likevel både seg selv og partiet sitt

Illustrasjon: Leonardo da Vinci

ansvaret for budsjettforslaget og henviser til at det var departementet, og ikke politikerene som hadde ansvaret for å utarbeide det.

-Gudmund Hernes sine forslag inneholdt klare brudd på partiprogrammet, hevder han.

Lilletun synes også studentopprøret var på sin plass, men er litt skuffet over studentene.

-Jeg hadde håpet at studentene ble en maktfaktor i andre saker også. Jeg så for meg at når studentene fikk gjennomslag for de fleste av sine krav, ville de gå på barrikadene å bekjempe all urettferdighet, at de blant annet ville engasjere seg kraftig i spørs-

mål som innvandring og rasisme. Når noen studenter da mener at de skal prioriteres foran utland følger ikke jeg dem lenger, sier han.

Gudmund har hastverk

På tross av at Norvoll er enig i at både forslaget til statsbudsjett og den nye stortingsmeldinga langt fra har vært gode nok mener han ikke at Gudmund er en dårlig undervisningsminister, men at det tvert i mot er nødvendige reformer som gjennomføres.

-Vi har grodd fast i de gamle måtene å tenke utdanning på her til lands. Når Hernes røsker opp utdanningssystemet er det et resultat av en nødvendig nytten-

ning rundt det norske skoleverket.

Lilletun kan være enig i at Gudmund Hernes ser helhet og har visjoner, men vil likevel komme med noen gode råd til ministeren:

-Lytt mer til hva andre har å si, og bruk lenger tid på gjennomføringen av store reformer, er KUFK-lederens råd til den utskjelte ministeren.

Samtlige artikler ved:

U Kristian Wengen og Øyvind Eggen (foto)

Jon Lilletun synes studentene er egoistiske.

NYHETER

Universitetet har store planer: Mer albuerom for oss studenter!

Universitetet ved Plan- og driftsavdelingen (PLUT) planlegger en storstilt utbygging av den såkalte Humaniora-parsellen, hvor språk og samfunnsfag-instituttene er. Prosjektet vil gi mye mer albuerom til studenter og ansatte. Nybygging kombinert med innleie av bygg i Breivika vil tilsammen firedoble arealet i forhold til idag. Eget undervisningsbygg med leseplasser og grupperom overfor UB, flere og større auditorier, mer plass til administrasjon og vitenskaplige ansatte er blant planene. Om alt går bra vil prosjektet være realisert i løpet av fem år. Det vil da være plass til 4.300 studenter ved de humanistiske, språklige og samfunnsvitenskaplige fagene i motsetning til 1.560 idag. Totalt vil da universitetet kunne romme 7.000 studenter.

U Brynjar Indahl

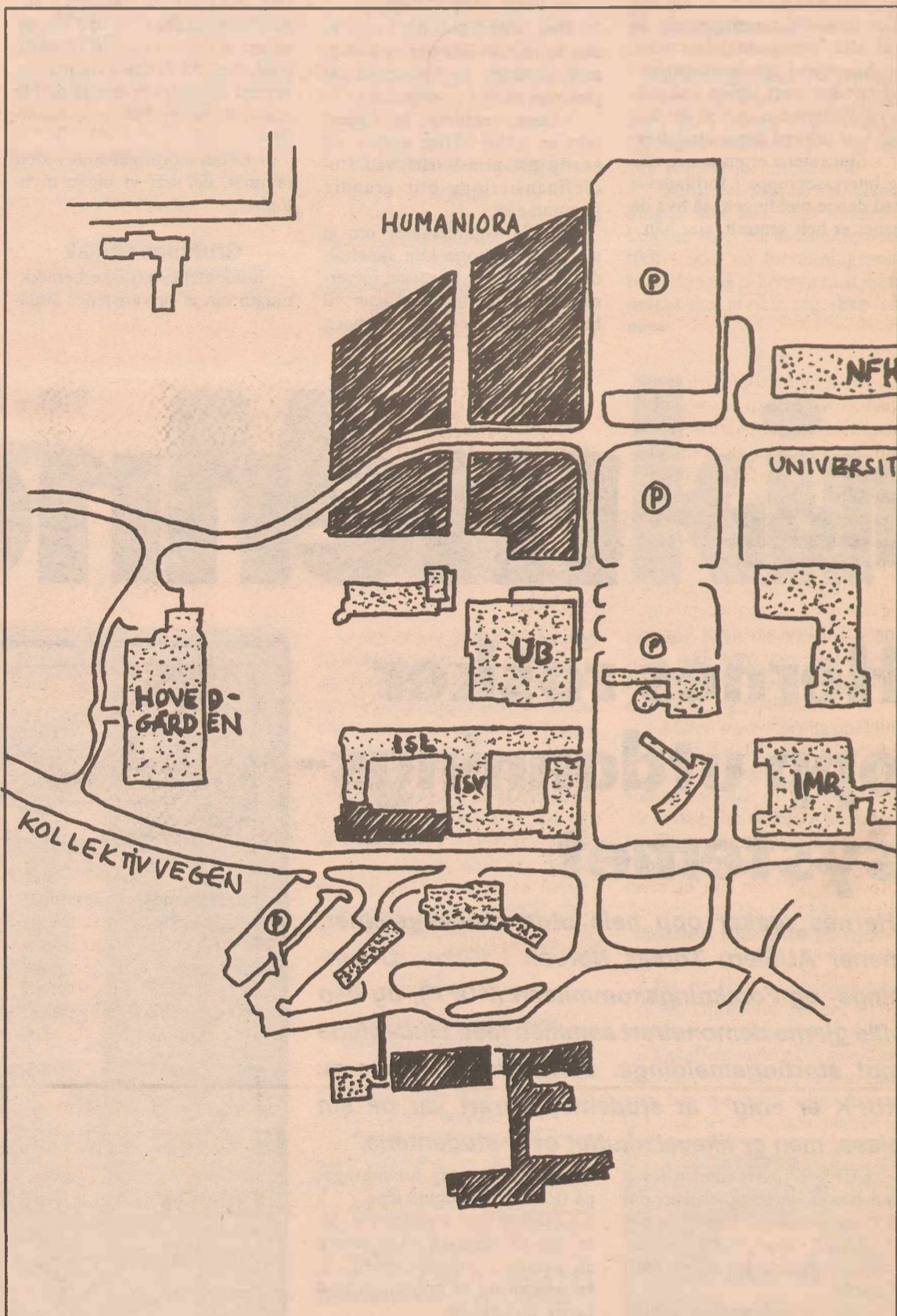
Byggeplanen, som ble utarbeidet i høst, legger opp til utvidelse av universitetet vestover, oppover mot Mortensnes. Dette gjøres ved å bygge undervisningsbygg nedenfor og instituttarealer overfor Universitetsveien (se kart). Nybyggene vil bli koblet sammen med UB gjennom en forlengelse av Willy Storn-hallen (mellom UB og ISV/ISL). I tillegg satses det på innleide lokaler som allerede eksisterer i Breivika. Universitetet oppnår dermed en fleksibilitet i det såkalte totalarealet på universitetet. På den måten kan universitetet gi fra seg lokaler hvis for eksempel studenttallet skulle gå markant ned. Det planlegges også å bygge en ny fløy i Breivika III (ISL-bygget).

UniKom og IRV flyttes

UniKom (tidligere APPU) og Institutt for Rettsvitenskap (IRV) skal flyttes fra dagens lokaler til de nye instituttarealene. UniKoms lokaler idag vil bli tatt over av ISL. Hvis psykologi-seksjonen fortsatt er en del av ISV når byggingene står ferdig blir de også plassert i de nye arealene. Det er også et ønske om at studentsamskipnaden skal få lokaler på selve universitetsområdet. De vil i det tilfellet med all sannsynlighet bli plassert i de nye instituttarealene, eller eventuelt i et tilbygg til dem. Det skal også gjøres plass til en eventuell vekst ved ISV/ISL der.

Større studentarealer

Planen legger opp til en konsentrasjon av studentaktiviteten rundt Willy Storn-hallen under UB og det nye undervisningsbygget. Fra disse byggene vil det være mulig å gå tørrskodd til de fleste instituttarealene i Humaniora-parsellen. Undervisningsbyggene vil inneholde tre nye auditorier, en ny varmmat-kantine, samt flere leseplasser. Dette vil gjøre situasjonen for studentene atskillig bedre. Hele 1/5 av den totale planlagte utvidelsen går til rene studentarealer. Det skal bli plass til hele 1.644 flere studenter i undervisningsrom. I tillegg satses det på en betydelig bedring av hovedfagsstudenes situasjon. Det skal bygges 520 ekstra leseplasser pluss 520 PC-plasser. For la-

De mørklagte områdene representerer de områdene som universitetet har planlagt å leie eller bygge nytt.
Kart: PLUT

Plansjef Unni Grøneng håper at utbygginga skal være ferdig i løpet av 5 år

vere grads studenter blir det laget 250 ekstra leseplasser.

Også forelesningssituasjonen forbedres kraftig. Problemene med store fag som psykologi grunnfag og ex-phil, som har 4-500 studenter pr. forelesning, blir i hovedsak løst gjennom de nye auditoriumene. Ett av dem skal kunne romme 500 studenter. Dette er dobbelt så stort som Auditorium Maximum som er det største på universitetet i dag. De to andre skal dimensjoneres til 250 studenter hver. Da blir behovet for de andre grunnfagene dekket i all hovedsak.

Generell utforming

Utformingen av disse nye byggene blir mest mulig generell. Det skal åpnes for at universitetet enklest mulig kan omorgani-

sere seg uten å ta for mye hensyn til byggenes struktur. Det tenkes da særlig på debatten rundt en eventuell ny organisering etter en fakultetsmodell.

Usikker finansiering

Planen er oversendt Kirke- og Utdanningsdepartementet (KUF) for behandling. Nå er det opp til dem, regjeringen og Stortinget å bevilge nok penger. Den skal først behandles av KUF, så vurderes av Finansdepartementet. Deretter vil den gå til politisk behandling i regjeringa og stortinget. Men om den får gjennomslag er ikke sikkert. Selv om planen blir møtt med forståelse hos departementet så er det umulig å si om staten åpner pengesluserne. Dette er ikke akkurat et billig prosjekt.

Prisen vil bli i en størrelsesorden rundt 400 millioner kroner, sier plansjef Unni Grøneng ved PLUT. Hun håper at det ved budsjettbehandlingen i Stortinget til høsten vil bli gitt en totalramme for hele prosjektet. Eventuelt kan det bli aktuelt å skille ut deler av prosjektet og få enkeltbevilgninger for dem. Uansett regner Grøneng med at Universitetet må drive en intens lobbyvirksomhet overfor staten for å skape den velviljen som trengs.

Når alt vil stå ferdig er usikkert. Alt er avhengig av finansieringen, hvor mye som bevilges og når. - Hvis vi ikke tar hensyn til eventuelle problemer med finansieringen så er den mest optimistiske beregningen rundt 5 år, sier Grøneng.

JUBILEUM

25 år i studentenes tjeneste: Studentsamskipnaden i Tromsø fyller år

19.januar i år fylte Studentsamskipnaden år. Siden 1969 har de sørget for velferden til studerende på Universitetet i Tromsø. Målsettingen har vært «å skape og videreutvikle et godt og attraktivt miljø for universitetstudentene i Tromsø». Studentene behøver tak over hodet, og kantiner med billig, god og næringsrik mat. Mange trenger også barnehageplass til sine små.

U Brynjar Indahl

-Et best mulig tilbud fra samskipnaden vil føre til at studentenes studiemiljø vil bedre seg, sier administrerende direktør Vidar Bakken. Hvis det grunnleggende som bolig, mat, det sosiale og eventuelt barnehageplass er til stede gir det gode forutsetninger for at hverdagen til studentene vil fungere. Når hverdagen fungerer økes de faglige prestasjonene. I forbindelse med dette har samskipnaden opprettet fire stillinger som «husverter» for å «ta vare på» studentene som bor i samskipnadens boliger. Det satses også på god kontakt med ledelsen på universitetet.

Ennå mye å gå på

Vidar Bakken innrømmer riktignok at det er en god del å gå på før målsettingen om et bra studiemiljø blir oppfylt. -Spesielt når det gjelder studentboliger og barnehageplasser for barn fra 0 til 3 år er behovet stort. Også sosialtjenesten og idrettsanlegg er dårlig utbygget. Årsaken er pengemangel som fører til en bein-

hard prioritering. Bare rundt 2% av den samlede potten som går til høyere utdanning er tildelt ny-

er ca. 1,3 millioner. Dette tilsvarer fattige 200 kroner pr. student i året. Studentene betaler i motsetning gjennomsnitt- 1 i g 635

bygging av studentboliger og andre velferdstiltak.

Studentene betaler

Driftstilskuddet fra staten til Studentsamskipnaden i Tromsø

kroner i året (gjennom semesteravgiften). Grunnen til dette er at samskipnaden ikke har mottatt noen kompensasjon for den kraftige økningen i studenttallet. Fra 1982 til 1994 har derfor bevilgningene pr. student sunket med hele 71%.

Ingen prisstigning

Selv om det er en mangel på penger så kommer ikke samskipnaden til å sette opp prisene på sine tjenester i 1994. -Dette er først og fremst et resultat av den gunstige renteutviklingen i Norge i det siste, sier Bakken.

Nye boliger prioriteres

Men den samme rentenedgangen fører også til at det private boligmarkedet svikter. Reduserte bokostnader for den enkelte familie fører til at de ønsker å disponere hele boligen selv. Derfor vil samskipnaden i årene fremover prioritere nybygging av studentboliger (se egen sak). Dette vil riktignok gå utover saker som bygging av idrettsanlegg for studentene. -Hvis det skal bli idrettsanlegg må andre interesser trekkes inn, sier Vidar Bakken. -Det kan ikke bare være samskipnadens ansvar. Han mener at det ikke er et så lite paradoks at nesten alle grunnskoler og videregående skoler i landet har minst en gymsal hver. Men når en kommer opp på statlig nivå (høyskoler og universitet), så er det ingen myndigheter som tar ansvar for å gi et tilbud.

Nye regler for tildeling av barnehageplass

På studentstyremøtet den 26.januar stilte studentstyret (SSt) seg bak et forslag fra Studentsamskipnaden i Tromsø om endring i tildelingsreglementet for barnehageplasser til studenter. I hovedsak går forslaget ut på at man går bort fra dagens prioriteringssystem hvor enkelte studentgrupper - f.eks aleneforsørgere - stiler foran i køen til et kvotesystem hvor det opprettes kvoter for de forskjellige gruppene. Dette vil si at grupper som før var lavt prioritert (som f.eks barn av par hvor bare den ene studerer) får større muligheter for å få en barnehageplass.

Det nye reglementet vil operere med to grupper som normalt vil bli tildelt plass. I tillegg blir det opprettet fem kategorier, fra A til E. Tildelingsreglementet er forslått slik:

1. Barn som har plass og som søker på samme type plass for nytt barnehageår får som hovedregel beholde plassen.
2. Sosiale årsaker, sykdom og funksjonshemninger (barnet, familien) som tilsier et særskilt stort behov for barnehageplass. Opplysningene må dokumenteres.

3. Barn av aleneforeldre som har den daglige omsorgen for barnet mer enn 50% av tida. Foreldre som lever i et fast samboerskap med en som ikke er barnets far eller mor, vurderes ikke som aleneforeldre. Aleneforeldrene får en kvote på 35% av alle ledige plasser. Dette er kategori A.

4. Barn av par der begge er studenter ved universitetet. Disse får en kvote på 30% av alle ledige plasser. Kategori B.

5. Barn av par der bare den ene studerer ved universitetet. Disse får en kvote på 25% av alle ledige plasser. Kategori C.

I tillegg skal det opprettes to nye grupper. 10% av de ledige plassene skal gå til kategori D, som er utenlandske studenter. Den siste, kategori E, er for foreldre med delt omsorg for barn. Dvs. 50% av tiden. Disse kan søke i kategori B eller C, alt ettersom hvilken kategori foreldrene hører til.

Strategi for flere boliger

Studentsamskipnaden i Tromsø (Sitø) er misfornøyd med bevilgningene fra staten til nye studentboliger i Tromsø. De 160 boligenhetene som kommer fra OL-regionen pluss de få som kommer over statsbudsjettet (325 stk. fordelt på 25 samskipnader) er på langt nær nok, mener adm.dir Vidar Bakken i Sitø. -Vi vil i samarbeid med fylkeskommunen, Tromsø kommune og ledelsen på universitetet legge en strategi for å få staten med på å bygge flere boliger.

På et møte den 8.februar d.å. mellom disse, ble dette diskutert. De ble enige om å nedsette et arbeidsutvalg i begynnelsen av mars. Frem til da skal de skaffe fullverdig dokumentasjon på at situasjonen i Tromsø er mye verre enn ellers i landet. Arbeidsutvalget skal bruke denne dokumentasjonen overfor staten i et forsøk på å påvirke staten i positiv retning.

Ny barnehage

Studentsamskipnaden i Tromsø planlegger å bygge en ny fire-avdelings barnehage med plass til 25 nye studentbarn.

Det er den gamle skoletomta på nedre Håpet som Tromsø kommune har vært så elskverdige å gi bort, som skal gå til dette formålet. Riktignok er det ikke sikkert at samskipnaden vil motta kommunal støtte til driften. Men de håper å starte opp allerede fra høsten av.

Det blir i såfall den tiende barnehagen som Studentsamskipnaden eier og driver.

Fakta om Studentsamskipnaden i Tromsø

Sitø - som vi liker å kalle den - er Tromsøstudentenes egen velferdsorganisasjon. Men det er sikkert ikke alle som vet hva den driver med til daglig. Derfor har vi ordnet en liten faktaliste om Sitø's virksomhet.

«Studentsamskipnaden i Tromsø skal skape og videreutvikle et godt og attraktivt miljø for universitetsstudentene i Tromsø.» Dette skal skje gjennom drift av boliger, barnehager, kantiner og en egen sosialtjeneste for studentene.

Styre og stell

Sitø er ledet av et styre på 8 personer. Det er sammensatt av 3 studenter, 3 fra Universitetet i Tromsø og 2 av Sitø's ansatte. Styrelederen er studentrepresentanten Lena Skau, mens den administrative lederen er adm.dir Vidar Bakken. De leder

en arbeidsstyrke på 187 ansatte. Og forvalter en omsetning på ca. 75 mill. kroner. Dette gjør Studentsamskipnaden til en betydelig arbeidsgiver i Nord-Norge.

De eier og driver:

- 6 boligprosjekter med ca. 1100 boenheter med plass til ca. 1300 studenter.

- 9. barnehager med plass til 330 barn.

- 12. kantiner, 8. på universitetet og 4. for Troms fylkeskommune.

I tillegg har de to datterselskaper:

- Universitetsbokhandelen Akademisk

Kvarter A/S som de eier 100% av, og

- Pizzarestauranten Studenthuset A/S som de eier 40% av.

Sosialtjenesten

Sitø driver også Studentenes sosialtjeneste. Dens hovedoppgaver er å drive forebyggende arbeid med sikte på å skape et godt og helhetlig studiemiljø og å gi hjelp til studenter som får problemer av studiemessig eller personlig art.

Plassmangel fører til krangel

På ISLs instituttrådsmøte forrige onsdag ble det vedtatt å flytte engelsk- og lingvistikk-seksjonen til det gamle Kvinneklinikk-bygget (KK) sør for sentrum. I følge vedtaket skal seksjonen være innflytta til 26. mars. Formålet med flyttinga er blant annet å frigi plass for å dekke ISLs behov for kontorplass. Engelsk og lingvistikk ble valgt utifra at det er den største seksjonen på ISL, og at man ved å flytte denne vil få frigjort et forholdsvis stort areal.

U Kari Myklebost og Brynjar Indahl (foto)

Studentenes reaksjoner på vedtaket er ensidig negative. De hevder at man ved å flytte en av seksjonene bort fra det faglige miljøet på ISL vil splitte studentene, og at resultatet vil bli en forverret studiesituasjon for de involverte.

-Det bør foretas en grundig utredning der man ser på universitetets romsituasjon som helhet, og deretter vurderer hvordan problemet bør løses, heter det i et skriv fra hovedfagsstudentene på engelsk. -Det er galt å segmentere ansvaret slik det er gjort i denne saken ved å isolere problemet

med plasskapasitet til å åpne å gjelde ISL. Universitetet som enhet har pådratt seg dette problemet, og står dermed også med ansvar for å løse det.

Sløsing med ressurser

Konkret går hovedfagsstudentene i sitt skriv inn for at Universitetets Kompetansesenter (Unikom, tidligere APPU) bør flyttes. De mener dette vil være en mer tilfredsstillende og enklere løsning, både med tanke på de rent praktiske problemene i forbindelse med flyttinga, og når det gjelder det faglige og sosiale aspektet.

-Hvis Unikom flytter til den gamle Kvinneklinikken nå, og så senere følger Plan- og utbyg-

gingsavdelingas (PLUT) planer og flytter videre til de kontorene som er tiltenkt dem i Forskningsparken, vil dette innebære to store flyttinger. Hvis derimot engelsk- og lingvistikk-seksjonen tvinges til å flytte til gamle KK nå, for så å flytte tilbake til universitetsområdet om vel et år når den nye fløya på ISL/ISV-bygget står ferdig, vil dette -iberegna Unikoms flytting til Forskningsparken- bety tre store flyttinger. Dette vil innebære unødvendig sløsing med økonomiske ressurser, hevder hovedfagsstudentene.

Del av større enhet

Videre mener de at også det faglige aspektet ved ei eventuell flytting må tas i betraktning.

- Flytt Unikom, ikke engelsk og lingvistikk, sier hovedfagsstudent Svein Gunnar Bondevik.

-Unikom kan i mye større grad enn engelsk- og lingvistikk-seksjonen betraktes som en enhet. Ved flytting av Unikom unngår man både de faglige, sosiale og ikke minst organisatoriske implikasjonene det innebærer å være delt, slik tilfellet vil være på ISL. Unikom vil klare seg mye bedre «på egen hånd» enn enkeltseksjoner ved ISL. Hvis en-

gelsk- og lingvistikkseksjonen flyttes til gamle KK vil man måtte anlegge egne lesesalsplasser og egen skrivestue for hovedfagsstudentene. Dette vil ikke være aktuelt hvis Unikom flytter, i og med at de ikke har hovedfagsstudentene, anslutter studentene sitt skriv.

- Kortsynt og usolidarisk

-Disse uttalelsene viser ei lite gjennomtenkt holdning til problemstillingen, sier Gunnar Myklebost ved Unikom. -Studentene angriper på feil plass. I stedet for å henvende seg til sentralt hold går de løs på sine medstudenter og ansatte ved ei annen avdeling på universitetet. Det er både usolidarisk og forbløffende kortsynt.

U Amund Sjølie Sveen

-Det studentene her egentlig sier, er at de aksepterer en situasjon med alt for knappe ressurser ved universitetet, bare det ikke går ut over dem selv, fortsetter

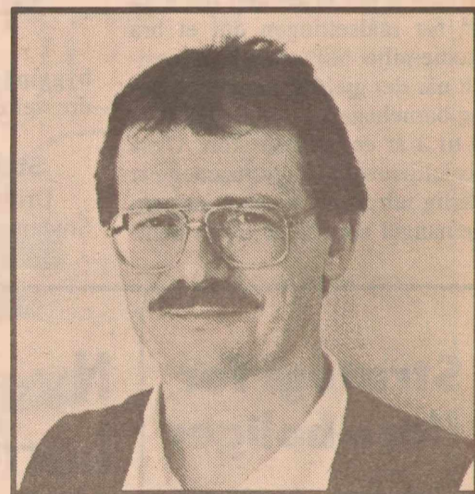
han. Studentene bør bruke sine krefter i kampen for flere ressurser, ikke gå til angrep på hverandre. Det er helt uholdbart å prøve å dytte problemene over på en annen seksjon på denne måten. Også Unikom splittes opp og flyttes, og reising til og fra universitetsområdet vil være et faktum

også for våre studenter i løpet av et års tid.

Må flytte mellom semestrene

-I tillegg vil ei flytting nå midt i semesteret være tilnærmet umulig å gjennomføre for Unikom, i

og med at våre studenter har en meget stram studieplan med både obligatorisk undervisning og obligatorisk praksis. Rent praktisk vil vi være avhengige av å flytte mellom semestrene. Alt i alt er jeg både forbauset og rystet over at hovedfagsstudenter ved en seksjon kan gå til angrep på medstudenter som er i samme båt som dem selv på denne måten, avslutter Gunnar Myklebost.

- Studentene må sluss for flere midler, ikke gå løs på hverandre

SEKRETÆR

Søkes til

FISKERIKANDIDATENES FORENING

Fiskerikandidatenes Forening søker etter en sekretær som skal ivareta foreningens kontorrutiner. Det søkes fortrinnsvis etter en person med relevant erfaring innenfor kontorarbeid, maskinskriving (EDB) og registreringsarbeid. til stillingen medfører også foreningens regnskapsførsel, derfor vil erfaring fra regnskapsførsel være en fordel. Dersom dette ikke kan oppfylles vil opplæring bli gitt. Foreningen har kontorer i Søndre Tollbodgt.7B (Kjær-Brygga).

Arbeidstid 1 dag pr.uke (20%). Stillingen avlønnes i ltr. 8 (149.567,-)

Skriftlig søknad sendes Fiskerikandidatens Forening,

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. TA GJERNE KONTAKT, JO FØR JO HELLER.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (på yttersiden av bygget). Ta kontakt for avtale. Treffetid kl. 10 - 14 hver dag. Klokkene 13 - 14 har kontoret "åpen konsultasjon" uten foregående timebestilling.

Telefon:	Kaare Olsen	44594
	Ann Torunn Olsen	44595
	Ane Marie Hektoen	44596
	(foreign student consellor)	

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om Psykologtjenesten.

NYHETER

Luksus-jobb på MH

Lesesalsinspektørene på MH-bygget tjene 800 kroner i måneden i fast lønn. Det er en utbredt oppfatning blant medsin-studentene at lesesalsinspektørene tjener bra og gjør lite. Kanskje for bra, mener noen. Enkelte stiller seg spørsmålet om dette er sløsing med ressurser.

U Heidi Tiller og Brynjar Indahl (foto)

Hvert år velges to nye inspektører. Og interessen er stor. I år meldte det seg 18 interesserte.

Monica L. Johansen og Erik Knoph, begge medisinestudenter, ble nylig valgt til lesesalsinspektører.

-De gjør ingenting likevel, så hvorfor ikke?, svarte Monica da vi spurte hvorfor hun ville ha jobben.

-Men egentlig vet vi lite om hva vi skal gjøre, sier hun.

Ingen arbeidsinstruks

Ordningen med lesesalsinspektører er en etterlevning fra det gamle teoribygget. Arbeidsoppgavene der bestod hovedsakelig i å låse opp dørene i helgene,

noe som ikke trengs på MH-bygget i dag. Det eksisterer ingen formell arbeidsinstruks for MH-bygget, og studentene definerer selv hva de skal gjøre for lønna. Lesesalsinspektørene finner dette en smule problematisk, og etterlyser arbeidsinstruks fra sin arbeidsgiver. Retningslinjene som finnes i dag, er vedtak som medisin-studentene selv har laget. Disse sier blant annet at lesesalsinspektørene skal sørge for at lesesalsreglementet overholdes, og i tillegg holde orden på pauserommet.

Vanner planter og rydder aviser

Svein-Jørund Næss er medisinestudent på fjerde året og avtroppende lesesalsinspektør. Han forteller til Utopia at lesesalene på MH stort sett ikke trenger noe tilsyn.

-Kun en oppstarming i blant er nødvendig, sier han. På pauserommet rydder de aviser, vanner planter og sørger for orden i kjøleskapet. Administrering av bok- og garderobeskap med der-til oppklipping hvert semester hører også med til jobben. I beregninger han selv har foretatt,

jobber han omtrent ti timer hver måned. Da er tiden til å gå på allmøter tatt med. At jobben har vært lukrativ, er han imidlertid enig i. 800 kroner ekstra hver måned kommer alltså godt med.

Ressurssløsing

Fra kritikerhold hevdet det at jobben som lesesalsinspektør er overbetalt. Enten må lønna settes ned, eller arbeidsmengden økes. Alle er skjønt enige om at arbeidsoppgavene må defineres konkret. To år etter innflytting på MH kan det vel sies å være på tide....

Monica Johansen sa "Tja, hvorfor ikke?", og ble lesesalsinspektør.

Ut på tur, -tja litt sur.

TSIs håndballjenter klare til dyst!

At det drives med forskjellig innen Tromsøstudentenes idrettslag (TSI) har vi visst lenge. Men at de hadde hele landsdelen som nedslagsfelt er vel ukjent for de fleste. For det har de. Da Utopia ble med håndballjentene på tur bar det avgårde helt til Lofoten. Kan det være helt normalt å dra så lang for å spille to kamper? Tenk deg bare å sitte på en buss i 9 (ni) timer for å komme fram til Svolvær. Ni timer med snavel-spising og coladriking. For ikke å nevne videofilmer, som alle har sett fra før. Ja, det er jentene som får oppleve alt.

U Geir K. Ronland (tekst og foto)

Lørdags morgen klokken 0500 er det ikke mange studenter som er våkne. Bortsett fra dem

si det mildt og med ord som eger seg på trykk. Men all trøst er god trøst, og selv om det var mager trøst så var det godt å se at det ikke bare var jeg som var trøtt. For hvis det noensinne er arrangert Norsk Mesterskap i «morratryne» så må det ha vært nede på Prostneset den morgenen vi dro. Enkelte så ut som om de hadde turnet i «høyspenten», men andre var i godt humør og hadde tatt seg god tid til «morrastellet». Noen vinner vil ikke jeg kåre i mesterskapet, dette av frykt for represalier, men det var tett i toppsjiktet.

Uanstendig forslag

Turen nedover forløp uten den store dramatikken, milene forsvant under hjulene og målet nærmet seg. Og alle som har reist med buss eller bil fra Tromsø og sørover vet hva som er målet. Og hva annet enn bensinstasjonen i Bjerkvik er det vel? For det er der alle stopper for å tanke opp, ikke diesel eller bensin, men digg, eller snavell som ett par trøndere kalte det. Og snavell må man ha på tur, helst i store mengder, og spesielt hvis det er video i bussen. Og video var det i vår buss. Men for noen filmer som ble sendt. Jeg burde kanskje ha ant urå, ti jenter i en buss, alle like ivrige etter å komme i gang. Det startet forsåvidt greit, «Ænselig ung kvinne...» eller noe i den duren. Grei film, men ikke rosinen i pølsa. For dette hadde bare vært oppvarmingen, rosinen lå klar, med Robert Redford i en av hovedrollene. Uanstendig forslag begynte å rulle over skjermen, og undertegnede fikk en utdypende innføring i hva som var sååå

bra med Robert. Deretter falt jeg ut.

Kampene

I tråd med hvordan det skal være på lange turer gikk tidskjemmet nest ad dundas. Kampen i Svolvær måtte utsettes og det hele ble en smule stressende. Men det kunne ikke ha betydning all verden, for kampen ble vunnet, helt velfortjent. Lønn som fortjent etter en så lang tur. Noe riktignok ikke svolværjentene var så veldig enige i.

Selv om jentene skulle overnatte i Stamsund, av alle plasser, tok de seg tid til å innta et måltid i Svolvær. Men noen kveld på byen ble det ikke tid til denne gangen. Kanskje like greit, for seriøse idrettsjenter skal jo tidlig i seng, og da snakker vi ikke om tidlig på morgenen.

Kamp ble det i allefall på Leknes neste dag, men på oppfordring lar vi den passere i stillhet. Vi nøyer oss med å konstatere at det ble tap. Med ti mål. Kanskje de skulle «gjort» byen likevel?

Etter en seier og ett tap var det ett relativt fornøyd lag som satte nesen nordover igjen. De hadde vært i Lofoten, og bare det er etter min mening nok til å bli i godt humør av. Men det hadde selvsagt smakt godt å kunne dra hjem med full pott. Slik ble det ikke, men de har lovet å «knuse» Blest på hjemmebane. Så da er det bare å møte opp. Med en slik iver etter å spille håndball fortjener de vel noen tilskuere på hjemmekampene. Og de representerer jo studentene ved universitetet i Tromsø, det vil si oss. Vi ses på neste hjemmekamp.

Espnes'
TILBYR

Flypriser - verden rundt:

Tromsø - London - Tromsø
Kr 3000,-

PRISER FRA OSLO:

Gjeldende pr. 1/1-94.

Lisboa.....	2595,-
Madeira.....	2795,-
Azorene.....	3995,-
Bangkok.....	4270,-
Singapore.....	4880,-
Hong Kong.....	6700,-
Manila.....	5170,-
Kuala Lumpur....	6375,-
Tokyo.....	7990,-
Australia.....	8925,-
New Zealand.....	8925,-
Mexico City.....	4190,-
New York.....	3200,-
Dar-es-Salaam....	6500,-
Johannesburg....	6190,-
Santiago.....	5990,-
Rio de Janeiro....	5990,-
Sao Paulo.....	5990,-
Caracas.....	4890,-
Buenos Aires.....	7615,-

BALI 2 uker med hotell
8995,-

Espnes'
Reisebyrå

FINNSNES.....	77 84 12 55
BARDOFOSS.....	77 83 34 00
TROMSØ.....	77 68 50 25
OSLO.....	22 33 31 50

REPORTASJE

Våkne opp! -sivilisasjonen kommer!

Endelig er det noen som slår et nytt slag for sivilisasjonen! Sigmund Nesset og kollegene på Universitetsbiblioteket har satt seg fore å lære tromsøstudentene et minimum av folkeskikk gjennom en nyskapende sivilisasjonskampanje.

U Johan Fredrik Rye og Geir K. Ronland (foto)

Nesten hundre år etter Friedrich Nietzsches begravelse av Gud og derpåfølgende normopp-løsning, er det igjen noen som tar på seg byrden med å fortelle oss at alt er faktisk ikke lov:

-Folkeskikk er en god ting, påpeker UBs sivilisasjonskampanjeleder Sigmund Nesset.

Sjokkert over sovende

Initiativtakeren til prosjektet var imidlertid Roy T. Eriksen, engelskprofessor og leder av UB-styret. I november i fjor viste han en utenlandsk forskerdelegasjon omring på universitetet. Det meste gikk pyntelig for seg, men UB-lesesalen vakte umiddelbar forskrekkelse: Her lå kremen av de norske akademiske spirer og sov -i sofaer, i stoler, i to stoler, på pultene! Avdelingsleder Sigmund Nesset ble utpekt som kampanjeleder, og kort tid etter kom det bordoppslag med tittelen: «Dette

er et bibliotek. Her oppfører vi oss sivilisert.» I følge den videre teksten skal man verken sove i sofaen, ha føttene på bordet, okkupere mer enn en stol eller på andre måter vise tendenser til manglende folkeskikk....

Ingen sovevogn.....

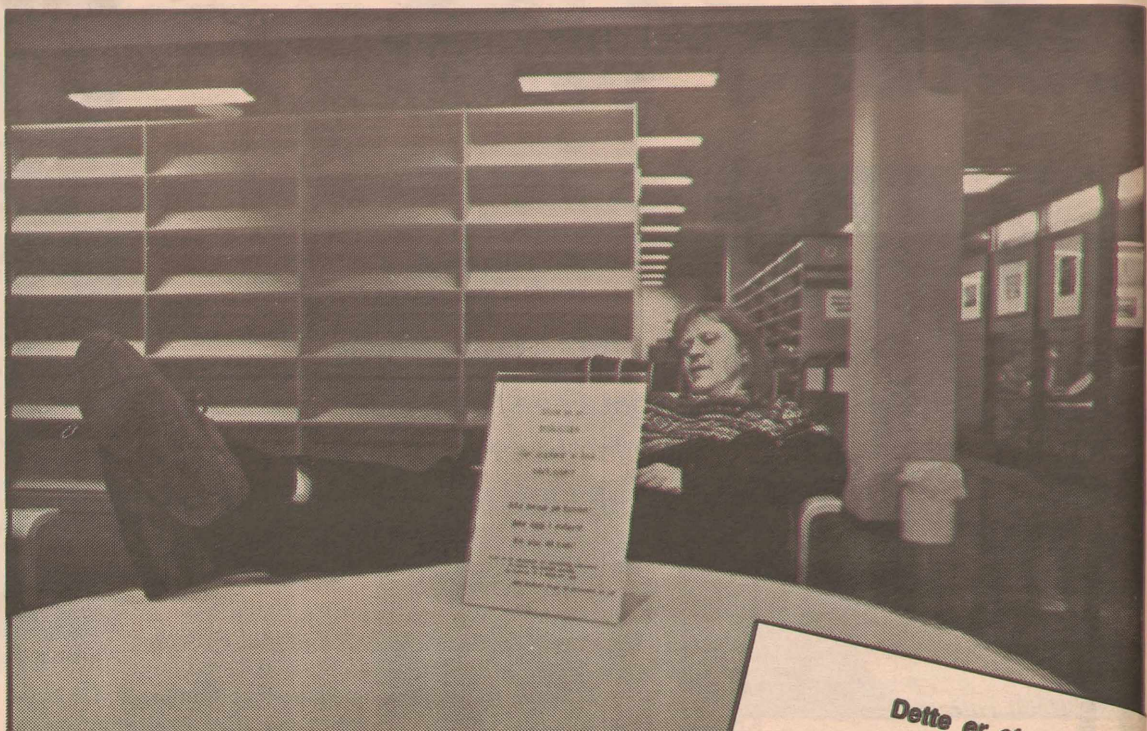
-Vi vil hindre at lesesalen ser ut som en sovevogn. UB er ikke stedet å sove, det kan man vel gjøre hjemme? mener Nesset.

-Men, hvis man er trøtt, hva er galt med å sove litt?

-Jeg skjønner at mange av studentene synes dette er tåpelig, men det er ikke bare tjuvring som bruker UB. Det gjør også forskere, forelesere, ansatte som har litt andre behov. Da blir det lett konflikter, men dette handler bare om å vise anstendighet, ta hensyn til folk som misliker soving og som tar anstøt av det, svarer Nesset.

-Men er det forbudt å sove på leseplassen også?

-OK, hvis man gjør det diskret.

En sivilisert Sigmund Nesset demonstrerer ei stilling som ikke skal inntas på UB.

-Hva om man sitter i lotusstilling i stolen, altså med føttene under rumpen opp i stolen?

-Har ikke lyst til å svare, -det er ikke rigide regler vi er ute etter å lage, understreker Nesset som den siste tiden har vært opp-tatt med å vekke opp sovende sofamennesker -uten å føle den store tilfredsstillelsen.

....men spisevogn

-Jeg er ikke studentplager - det er ikke mitt kall her i livet, heller tvert imot, sier avdelingslederen. -Men har man først satt opp et reglement, bør man følge det opp i praksis.

Nesset mener ellers at UB er et meget liberalt bibliotek, hvis man ser bort i fra restriksjonene på sovingen. Blant annet er Tromsø-bibliotekets ansatte -i følge Utopias bibliotekære kilder- de eneste i Europa som, ikke går amok når de observerer kaffedriking og brødsmuler. Dessuten er

det også et humoristisk bibliotek.

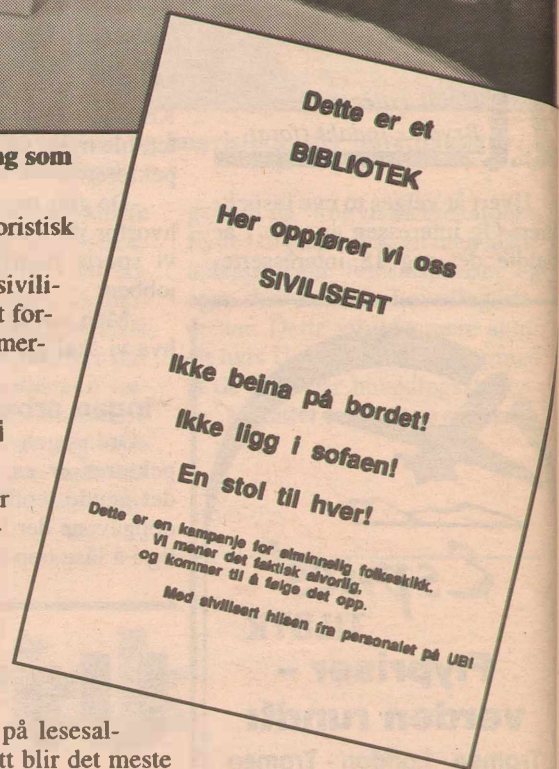
-Dette med sivilisert var faktisk et forsøk på humor, bemerket han.

Snart kan vi sove igjen

Men humor eller ei - intet varer evig, heller ikke rådende folkeskikk. Går det som Nesset & co ønsker,

blir det igjen fritt fram for soving på lesesalene. I det hele tatt blir det meste lov, hvis bare UB-ledelsens ønsker om en ny lesesal realiseres.

-det er planer om å bygge et nytt bygg ovenfor UB, der det også blir lesesaler. Dermed slipper vi kombinasjonen lesesal og bibliotek, og altså vanskene som oppstår når så mange og så ulike brukergrupper

Jenter får tilleggspoeng for militærtjeneste

Jenter kan nå på lik linje med gutter få ett tilleggspoeng når de søker opptak til regionale høyskoler. Dette har Kirke-, Utdanning- og Forskningsdepartementet (KUF) vedtatt. Eneste betingelse er at jenter utfører militærtjenesten på lik linje med gutter, noe som innebærer at de har nøyaktig samme rettigheter og plikter. Ved Universitetet i Tromsø er det per idag bare juss- og sivilingeniørstudiet som gir poeng for avtjent verneplikt. Uitøys nye opptaksforskrifter for studieåret 1994/95 var allerede vedtatt i Universitetetsstyret før denne nye regelen ble bestemt i KUF. Dette innebærer at jenter som har utført førstegangstjeneste, ikke vil kunne bli tildelt tilleggspoeng ved Uitø for studieåret 1994/95. Universitetetsstyret vil vurdere saken først til våren, og den nye regelen vil da ikke kunne tre iverk før opptak til studieåret 1995/96.

Den nye loven med tilleggspoeng for både jenter og gutter gjelder ellers ved regionale høyskoler fra og med opptak til studieåret 1994/95.

Graeme Atkinson om høyreekstremisme: -FARLIG FRAMTID I EUROPA

-Intellektuelle og jøder er i ferd med å forlate Tyskland. Den politiske venstresida er død, og pessimismen er enorm. Situasjonen er urovekkende. Dette mener Graeme Atkinson, forsker som har arbeidet med høyreekstremisme i 20 år.

U Anne-Grete Sandaune

Det var en engasjerende Graeme Atkinson som i regi av statsvitenskapsgruppa holdt gjesteforelesning ved ISV. Temaet var politiske fløybevegelser i Europa. Som forsker, og redaktør av Searchlight Magazine, et tidskrift som forsøker å kartlegge fascismens utbredelse i Europa, er han en anerkjent talsmann mot fascisme og nynazisme. Spørsmålet en likevel sitter igjen med etter å ha hørt på Atkinson, er om dette er den skremmende virkeligheten i Tyskland pr. i dag, eller dommedagsprofetier fra en fanatiker.

Bred støtte

-Det finnes 66000 høyreekstreme aktivister i Tyskland, og den fascistiske ideologien har dyp støtte, hevder Atkinson.

-Bevegelsen er på fremmarsj både i Frankrike, Italia, Belgia, Østerrike og Nederland. Graeme Atkinson mener Europa går mot ei farlig framtid.

-Ideologien til de høyreekstremerne kan ikke forenes med demokrati. I land som Tyskland, Frankrike og Italia er demokratiet i ferd med å mislykkes, og dette gir rom for ytterliggående bevegelser.

Høyreekstremismen er i ferd med å få rotfeste i de brede lag av folket, hevder han.

Ingen venstreside i tysk politikk

Atkinson er spesielt opptatt av utviklinga i Tyskland.

-Venstresida i tysk politikk finnes ikke lenger, hevder han. -Den har kapitulert.

Han mener at media gir et forvrengt bilde av situasjonen i Tyskland.

-Det typiske bildet av den tyske nynazisten som skinhead, arbeidsløs og bosatt i det tidligere Øst-Tyskland er feil. De fleste av de som er blitt arrestert etter ulike voldsaksjoner er fra velstående deler i det tidligere Vest-Tyskland. Dessuten er de ofte studenter, eller andre med et visst akademisk nivå. I de fattigste områdene i landet har de høyreekstremerne liten oppslutning, sier Atkinson.

Sentrumspolitikken mot høyre

-I de fleste land har de høyreekstremerne gruppen liten mulig-

het til å få noen særlig parlamentarisk innflytelse, mener han.

-Men ved at de får bredere støtte i befolkninga, dreies politikken i sentrum mot høyre. De etablerte partiene tar standpunkter som tidligere tilhørte de ekstremer, i redsel for å miste velgere.

Undertrykt nasjonalisme

Atkinson mener at mye av årsaken til nasjonalismens oppblomstring ligger i at folk har mistet trua på politikerne.

-Politikken er preget av korrupsjon, kalkulerende og kamp for selvinteresser, og dette skaper liten tillit til de folkevalgte, sier han.

-Det er ikke arbeidsløsheten som er årsak til det økende fremmedhatet i Europa, nasjonalismen er en bevegelse som har vært undertrykt i flere tiår. Nå har den større slagkraft enn på lenge, sier Graeme Atkinson.

REPORTASJE

Universitetets underverden

Sune smiler og sykler i sin studentfrie sone, under beina på oss!

Tromsøs svar på Romas katakomber er nærmere enn du tror - faktisk rett under føttene dine. Ti meter under universitetet og hinsides alle kalde kuldegrader finner du et to kilometer langt og genialt gangsystem - tett trafikkert av UiTø's vaktmestre og andre med VIP-kort til den akademiske underverden.

Johan Edrik Rye og
Torgeir Eikeland

På gangveien mellom MH-bygget og Hovedgården haster daglig tusenvis av studenter. Hva de færreste vet, er at det flere meter under beina på dem foregår en hektisk virksomhet.

For her huserer vaktmestrene i sitt tette nettverk av underjordiske tunneler i travelt trafikk mellom instituttene. Det er faktisk den reneste labyrinten der nede i undergrunnen av «kulverter» - driftspersonalets navn på dem. «Kulvert» betyr forøvrig, ifølge Aschehougs ettbindsleksikon, et «større gjennomløp for vann under vei eller jernbane.», så «katakombe» er kanskje en bedre filosofisk fundert definisjon.

Nå er det riktignok ikke Tromsøs første kristne som gjemmer seg i disse gangene som ble bygget samtidig med resten av universitetet av transport- og kommunikasjons hensyn. I tillegg er kloakk, kabler og dataforbindelse her lett tilgjengelig for tilsyn og reparasjon.

Studentfri sone.

Selvfølgelig er det adgang strengt forbudt for studenter og alt annet som ikke er driftspersonell. Dessuten tillates vaskehjelpere og instituttledere ferdsel i undergrunnen hvis de har et gyldig påskudd for det. Derfor er det en svært eksklusiv rapport vi her bringer. Sune Hansen ved Driftsavdelinga tok nemlig Utopias dele-

gasjon med på velvillig ekskursjon ned i dypet.

På hver sin damesykel (femi drag ved en vaktmesterstand med mannlig overvekt) bærer det innover i kulverten, og det hele virker som Pompel ville ha sagt «ikke det spor farlig». Gorgon er ikke å se noe sted, og fordi her ofte kjøres med gaffeltruck er takhøyden stor og gangene brede.

Hovedfartsåren går mellom Hovedgården og MH-bygget med avstikkere til de forskjellige instituttene. Kulverten opp til Fiskeriforskningsbygget er fortsatt under arbeid. Ellers finnes her tallrike lagerlokaler hvor vi finner ting som kontorutstyr i feilfri stand, geologiske prøver, arkiver og alt mulig annet rart.

Sune kan fortelle at han i starten hadde visse orienteringsproblemer i undergrunnen. For i tillegg til labyrintsystemet er det ikke så rent få kjellere å holde rede på. Og skiltingen er mildt sagt dårlig. Blir det strømbrydd mens du er her nede, kan det jo bli ekstra festlig...

Fri fart

Nedover mot sentrum av tunnelsystemet går det friskt utforbakke og i høyt tempo. Her er det lurt å klemte med klokka før kryssene så man unngår kjedelige overraskelser. Tungtrådte bakker opp mot MH før vi entrer heisen. Og plutselig befinner vi oss på galleriet på MH-bygget. Gangbrua herfra åpner muligheten til å forflytte seg fra Hovedgården til RiTø uten å bevege seg en meter utendørs. Men altså mest bare for vaktmestre.

Professor på frifot

Professor Georges Midrè har i en årrekke jobbet med sosialpolitiske spørsmål i Norge. Målet for hans siste prosjekt er å kartlegge norske forhold - ved å studere sosialpolitiske problemer i Argentina. Prosjektet kom igang da Midrè skulle ha ett års forskningspermisjon fra universitetet. Han lærte seg litt spansk, tok med seg familien og dro til hovedstaden, Buenos Aires, for et år. Der installerte han seg på et forskningssenter på universitetet.

Lena S. Glosemeyer og
Rachel K. Andersen (foto)

Når man skal utføre et prosjekt som dette, er det vanlig å sammenligne europeiske land med hverandre. Men jeg hadde lyst til å sammenlikne Norge med et annet land som ikke var medlem av OECD (Organisation for Economic and Commercial Development). Slik ble det Argentina, sier Georges Midrè.

Sammenligning gir forståelse

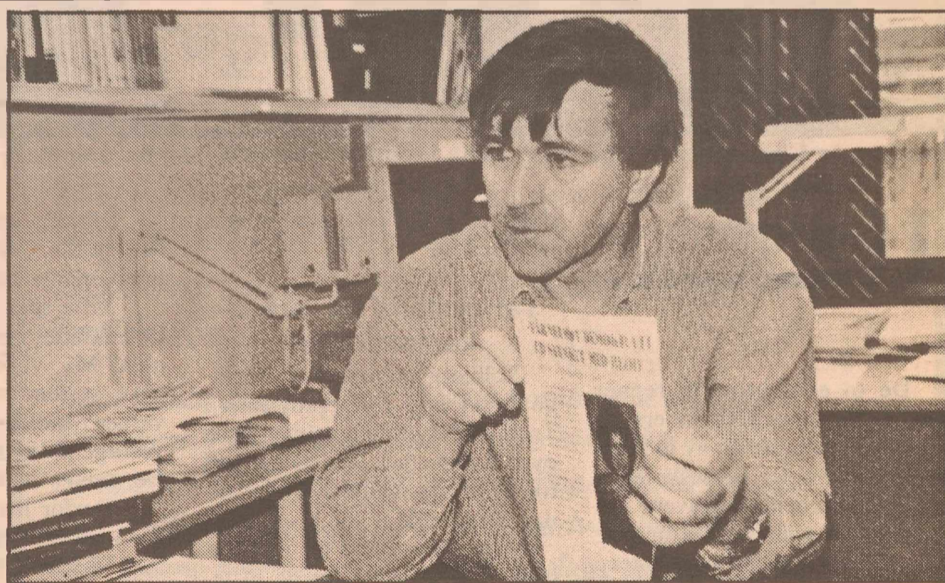
Det er interessant å sammenlikne hvordan forskjellige land ordner seg. For eksempel har fagforeningene i de to landene ulike roller; i Latin-Amerika har de mye makt og spiller en viktig rolle i utviklingen av velferdsordningen. Fagforeningene har betydd mye for helsetjenesten i Latin-Amerika. Man kan spørre seg hvor-

for fagforeningene i Norge har hatt så liten innflytelse på dette området.

En annen forskjell er at i Argentina kan man kjøpe seg politisk støtte. Politikere kan gi generøse pensjonsordninger til funksjonærer, militære eller liknende, og disse støtter videre opp om politikken. Selv om ikke akkurat det samme skjer her i Norge, så har vi også noe av det samme her. For eksempel så har de statsansatte bedre ordninger enn industriarbeidere, mener Georges Midrè.

Ikke noe u-landsprosjekt

Georges Midrè er opptatt av at prosjektet skal lære oss noe om både Latin-Amerika og Norge. Begge landene drar fordel av prosjektet - det er et balansert «bytte» - og fra Argentinas side er det professor Laura Golbert som er engasjert. Dette er ikke noe u-landsprosjekt. Mange tror at Argentina er et u-land, men det er ikke tilfelle. Sist gang det ble innført

Professor Georges Midrè mener vi kan lære mye av å sammenligne oss med land i den tredje verden.

demokratisk styresett var i 1983. Men demokratiet er ustabil, og det har vært forsøk på flere statskupp etter det. Økonomien skal utvikles i Argentina - nesten alt skal privatiseres - og dette har gått ut over menneskenes rettigheter. Arbeidsløsheten har økt. Middelklassen, som faktisk har vært forholdsvis stor, er blitt hardt rammet, og det er fremdeles stor forskjell mellom fattig og rik, bekrefter Georges.

Offentlig universitetsystem

På spørsmål om hvordan forholdene på universitetet i Buenos Aires er, svarer Midrè at Argentina har et offentlig universitetsystem, i likhet med Norge. Universitetene er også rammet av den økonomiske krisen som Argentina gjennomgår nå i overgangen til kapitalistisk styresett. Lærernes lønninger er lave, og de materi-

elle forholdene er dårlige. Siden 1945 har det vært en serie med statskupp i Argentina. De tre siste førte til negative konsekvenser for universitetene. Blant andre har sosiologi- og samfunnsvitere blitt angrepet, og mange har måttet flykte. Men når det gjelder det faglige er nivået bra, sier han.

I tillegg til Midrè's kontakter i Argentina, har verdens nordligste universitet kontakt med verdens sørligste universitet! Det ligger i delstaten Patagonia, og rektoren derfra var her på besøk i fjor høst. Han er veldig interessert i å få igang et samarbeid med Norges fiskerihøgskole.

Jeg tror et samarbeid med universitetet i Patagonia ville kunne skaffe oss mer kunnskap innenfor blant annet geologi, biologi og økologi, avslutter Georges Midrè.

REPORTASJE

Studiner på spennende oppdrag

Ellen Grundvåg og Solbjørg Marjala, to samfunnsengasjerte studiner, legger bøkene på hylla for et halvt år, og reiser til Chile. Der skal de delta i solidaritetsarbeid ved et av Operasjon Dagsverks (OD) prosjekter. De to venninnene har forskjellige målsettinger med turen; Ellen drar for å forandre seg selv - Solbjørg for å forandre verden.

Solbjørg og Ellen reiser til Chile for å delta i solidaritetsarbeid - og for å oppleve verden.

U Lena Glosemeyer og Rachel Andersen (foto)

De to eventyrlyste regner med å bli «altmuligkvinner» på prosjektet, som består av to landbruksskoler og en barneskole for indianere. Arbeidsoppgavene kan variere fra planting, høsting og oppvask til sosiale ting. Jentene blir ikke rike av dette - lønna er kost og losji. De skal bo på prosjektet sammen med elever på skolene.

Illusjon eller virkelighet?

Ellen og Solbjørg vil mer enn gjerne fortelle hvorfor de reiser fra studenttilværelsen:

-Jeg vil utvikle meg selv, og få et større perspektiv på verden, sier Ellen. -Jeg vil oppleve en annerledes kultur og et annet folkeslag. I vårt vestlige samfunn har de materielle godene for høy verdi. Indianerne har ikke muligheten til å oppnå slik velstand som vi har, men det hindrer dem ikke i å beholde troen på livet. Jeg er nyskjerrig på deres glede og livskvalitet. - Og jeg vil oppdage at dette ikke bare er en

illusjon, at det ikke bare er noe jeg har lest.

Tar avstand fra forbrukersamfunnet

Solbjørg har jobbet med mange forskjellige hjelpeprosjekter i Tromsø. Nå vil hun se med egne øyne hva hennes innsats har ført til, og at det nytter å drive solidaritetsarbeid.

- Jeg tar avstand fra vårt forbrukersamfunn, og fra de materielle godene som vi nyter godt av. Allikevel er det vanskelig å gjøre noe med seg selv så lenge man lever i et slikt samfunn. Selv om jeg avskyr forbrukersamfunnet, så tenker jeg sjelden på at pengene jeg bruker på pils og røyk kunne jeg brukt på andre som trenger dem mer enn meg. Så lenge jeg er her i Tromsø, klarer jeg ikke å gjøre noe med meg selv. Jeg blir ikke noe bedre menneske her. Jeg håper denne reisen forandrer meg - at jeg gjør noe med at det er vår skyld - min skyld - at nord-sør konflikten eksisterer. At jeg begynner å tenke over om jeg trenger den halvliteren eller ikke.

Solbjørg tar en liten tankefull pause. Når hun begynner igjen, gløder hun av iver:

- Ofte spør jeg meg selv: Er demokratiet den rette styreforformen? Må vi forandre vårt politiske system for å få en bedre verden? Indianerne forkaster vår vestlige politikk og demokratiet. De tenker helt annerledes enn oss. Derfor har jeg tro på at vi kan hjelpe hverandre. Det er ikke bare vi som har noe å lære dem. Vårt vestlige samfunn er mangelfullt. Kanskje de kan lære oss å se på verden på en annen måte.

Fremmed kultur frister

Ellen tenker lite politikk i forbindelse med Chile-oppholdet. Hun tror ikke verden blir forandret selv om hun drar dit - hennes ønske er at hun endrer sin egen atferd.

- Forhåpentligvis får jeg tid til å bli kjent med meg selv, samtidig som jeg gjør et verdifullt arbeid. Den kombinasjonen liker jeg. Jeg er usikker på hva jeg vil gjøre i fremtiden. I stedet for å surre rundt på universitetet og ta masse fag bare for å ta dem, drar jeg heller bort for å tenke litt. I tillegg frister det meg å bli

kjent med en helt annen kultur - som nok er veldig forskjellig fra vår. Men jeg er ikke så idealistisk som Solbjørg, som tar helt avstand fra verdiene i vårt samfunn. Jeg synes ikke vårt politiske system og demokratiet har noe med vår reise å gjøre. Det er mye med «vår verden» som er positivt. Selv om jeg ikke fordømmer vårt velstandssamfunn helt nedenom og hjem, så er jeg enig i at vi tenker lite på menneskelige verdier, og mye på status. Derfor håper jeg at indianerne vi kommer til å bli kjent med kan bidra med noe som får meg til å ta bedre vare på mine medmennesker. - Men kanskje jeg tar feil? Kanskje jeg idealiserer deres samfunn, og er for kritisk til vårt samfunn? Det er dette jeg vil finne ut, sier Ellen.

Flere muligheter

Solbjørg og Ellen forklarer hva man må gjøre hvis man er interessert i å delta i omsorgsarbeid i et u-land:

- Man må henvende seg til en eller annen organisasjon som har prosjekter rundt om i verden, for eksempel OD, Redd Barna, Nordrad eller UFF (U-hjelp fra folk til

folk). Men man kan ikke bare kontakte en organisasjon, og så tro at man får reise. Alle hjelpeorganisasjonene som har utenlandsprosjekter må ha tillit til de de sender avgårde, og det er derfor en viktig forutsetning at man først har deltatt aktivt lokalt. Både Solbjørg og jeg var med i aksjonskomiteen hvert år da vi gikk på videregående, og i fylkeskomiteen. I tillegg var vi aktive da det ble arrangert Nordisk OD i 1991, påpeker Ellen.

Økonomisk hodebry

Jentene har hatt liten tid til å ha reisefeber. Forberedelsene har vært omfattende, og de har hatt mange bekymringer omkring reisen.

- Det økonomiske har voldt oss endel hodebry, fordi vi måtte finansiere flybillett og lommepenger selv. Vi har spinket og spart studielånet fra i høst, i tillegg til at vi har jobbet mye, sier Solbjørg.

- Ja, bare vaksinene var svinne dyre. Og flybillett til Oslo har vi ennå ikke kjøpt. Jeg kommer ikke til å ha reisefeber før vi sitter på flyet nedover - og det er vel først da jeg virkelig TROR på at vi er avgårde, avslutter Ellen.

- En god bok er en oase for hodet.....

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis.

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolen.

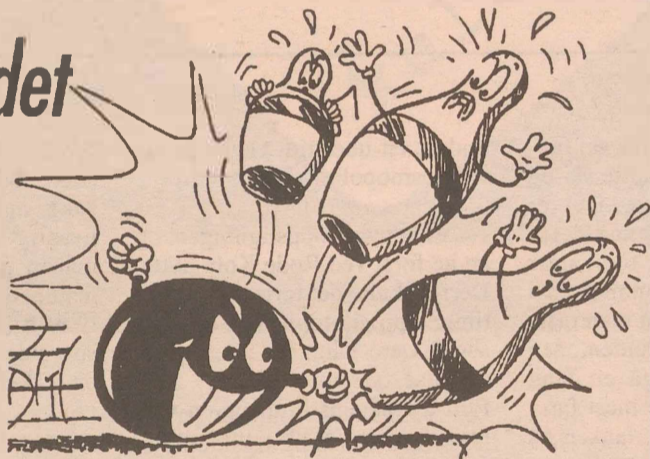
Centrum * Libris
Bok og Papirhandelen i Sjøgata

*Med hilsen
Per Hugo Johansen*

Treff-stedet

Åpningstider:
Mand-torsd 10-24
Fred-lørd 10-02
Søndag 12-24

Telefon 776 76200

Velkommen til Bowling & Squash i Polarsenteret!

STUDENTDAG ONSDAGER 10-17:

Bowling: Kun kr. 12 pr. serie

Squash: Kun kr. 25 pr. 1/2 time pr. bane

Husk studentpriser hverdager fra 10-18 og 22-24 og hele lørdag og søndag

BILJARD - FEJPER AIR-HOCKEY

STUDENTHUSET

Skippergata 44 Tlf: 083-84410

- Stedet som tilfredstiller både mage og gane

BYENS BESTE PIZZA

Visste du at hvis du er medlem i Studentsamfunnet, får du rabatt på vår rikholdige pizzameny ?

Stikk innom våre nyoppussede lokaler og nyt mat, drikke og miljø

Bringing av pizza kr. 40
Pizzabestilling på tlf. 083-84410

Tidenes beste hovedfagsoppgave innen statsvitenskap

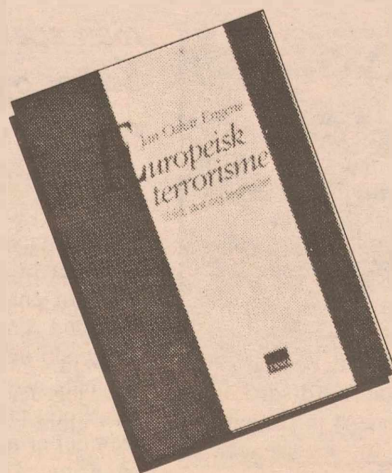
Europeisk Terrorisme av Jan Oskar Engene

Skal du skrive hovedfagsoppgave i nærmeste fremtid? Da kan dette være boken for deg. Her kan du se hvordan en mesterlig hovedfagsoppgave kan skrives.

"Jan Oskar Engene har klart å kombinere stringent komparativ metode med eit lengre historisk perspektiv på terrorisme som fenomen. Boka gir oss den intellektuelle ballast som er nødvendig for at vi skal kunne nærme oss den uforståelige terrorismen med politisk gangsyn og innsikt."

Daniel Heradstveit, NUPI

Boken kan kjøpes i bokhandelen

TANO FORLAG

Pris kr. 248,- TANO 1994

Månelyst for Fjellgruppa:

TINDEN!

Utvalg av Fjellgruppas varulver på toppen av Tinden.

En del av det å komme hit til 69,8 grader nordlig bredde er å bli bevisst på naturfenomener som sikkert også viste seg der du bodde før. Det er bare så utrolig mye lettere å legge merke til dem her under den kalde, klare og blå polarhimmelen. Alle barneskolelærere har gjort tapre forsøk på å bevise for oss med modeller av globus, sol og planeter at månen også er full en gang i måneden. Men blant intense gatelyst og flimrende neonskilt er det ikke så lett å bli imponert over fru Lunas månedlige rangel over himmelhvelven. Når vi trykker studentbyen Tromsø til våre bryst, har det ikke minst sammenheng med månens, stjerne-

nes og nordlysets fortryllende stråler. Nordlysets flakkende, flimrende ferd over himmelen gir en myk overgang for de øyne som har vært på discotek.

Noen av de som har oppdaget fullmånenes sjarm, er Fjellgruppa i TSI. Ei samling av turlystne studenter som -fornuftig nok- heller vil måle krefter med naturen i samlet flokk enn på egenhånd. Fjellgruppa har gjort årets første fullmåne til en hel liten begivenhet. En stjerneklar kveld i slutten av januar tok de mest eventyrlystne av oss med seg sine potensielle varulvvenner, trakk på seg den gode, gamle fjellanorakken og spente fast skia.

Rundt klokka fem la vi i vei innover dalen, med nysmurte ski og skyhøye forventninger. Det er langt å gå innover denne dalen som ender der trærne forsvinner og stupbratte fjell kommer en i møte. Sommerstid kan man tusle nærmest rett opp til Tinden, men vinterstid må man gå en lang omvei for å unngå de mest farefulle fjellsidene. Bare tanken på å nå opp til Tinden som rager himmelhøyt over byen i klarvær, gir deg åndenød og et aldri så lite snev av svimmelhet. Men bak disse reaksjonene ligger en sterkere drivkraft; en drøm om å gi begrepet «Bort i Natta» en ny dimensjon. For 1238 meter over oss i vinterkvelden lå Tromsdals-

tinden, en ubestridt ener sett fra vår kosmopolitiske studentby.

Vi begynte oppstigningen, og endte først ved Røde Kors-hytta. Derfra skulle det fortsatt være tre timer opp til toppen. Det viste seg å være langt fra noen overdrivelse, så husk på det! Men fylt av månens kraft og en varulvs fandenivoldske innstilling, trakk vi pusten dypt og fortsatte oppover. Også tanken på den velfortjente halvliteren som ventet oss på et av byens utesteder etter avsluttet tur, var av avgjørende betydning. Dermed så vi til vår store forbauselse at vi satte den ene foten foran den andre, og tok

det ene stavtaket seigere enn det andre. Slik beveget vi oss i sikk-sakk opp etter fjellsiden. En uvanlig fredagskveld med fullmånen på vår høyre side skinrende over uberørte snetepper, lyset fra Ishavsbyen på vår venstre side og med forventningens og lykkens berusende kraft i bringa.

Aldri før har vi prøvd å komme så nær himmelen en fredagskveld. Da vi endelig kom opp en gang før midnatt, blåste en isvind så kald at ikke engang termoskoppene klarte å varme hendene våre. Vi var sultne, men uten mat. Vi skrev navnene våre inn i gjesteboka med polvottens gjenkjennelige hieroglyfer, mens sulten gnagde i tarmene. Det hele var nok et vers til sangen om at veien er målet. Men det var også en seier for oss som var med. For oss og for deg som skal opp dit neste gang, var det en kraftanstrengelse som gjør at vi med rette kan si at vi nå er blitt kjent med noen av hemmelighetene som skjuler seg i Tromsøs om-liggende herligheter. Og lønn for strevet fikk vi da vi i kjent telemarksstil suste nedover dalen i myke, frydefulle svinger. På vei tilbake til sivilisasjonens gule gatelyst og en etterlengtet halvliter ute på byen.

LØYPE !!!

Christian Ødegård er nesten framme ved MH, litt sliten, men ved godt mot.

Ved hvilket annet universitet kan man komme susende på ski til forelesning? Hvor ellers kan man spenne på seg skiene, nesten inne på hybelen, og bare fleske avgårde? Ikke vet jeg, men det går an i Tromsø.

Løype !!! Universitetet i Tromsø ligger ideelt til sett fra en skiløpers synspunkt. Man trenger knapt ta av seg skiene før man gjør sin entre på forelesningen. Og med Tromsbuss sine priser så er skitur til universitetet en fin måte å spare inn noen kroner på. Været er ikke alltid like bra, men det er tross alt bedre å være på tur mot UiTø på ski, enn å stå som en istapp i busskø. Ventende på en buss som aldri kommer.

Man kan jo også legge en alternativ skitur til Medisin og Helsefag bygget (MH). Der serveres det kakao og rundstykker med brun ost. Alt som skal til for å gjøre skituren perfekt. Hvis man ikke absolutt må opp på Tromsdalstinden da. God tur!

U Geir K. Ronland

U Trond Gabrielsen og Snorre Sanner (foto)

Foto: Tariq Eik

KULTUR
KOMMENTARKunst
eller
søppel

LEDER TV eller fjernsynet som det heter på godt norsk. Vår tids mest utbredte fritidssyssel. TV er vel kanskje den mest anvendelige boksen som fins på denne kloden. Vi bruker den til alt; når vi spiser, når vi leser, når vi sover, når vi snakker og ikke minst når vi ikke har noe å snakke om. TV er rett og slett blitt en strengt tatt nødvendighet i vår moderne hverdag. Hva skulle ellers styrt livet vårt, hvis ikke vi hadde Tv'en. Det er jo nærmest oppe og vedtatt at man legger ungene før dagsryvnen og at man selv legger seg etter kveldsnytt og hva skjer ikke i de tusen norske hjem etter dekketimen på fredager! Og finnes det egentlig noe koseligere enn å spise frokost en lørdags morgen mens man nistirrer på 16 tommeren der frokost-tv ruller over skjermen og vi får tutet ørene fulle av trivielt pjatt. Eller hva er vel mer sammenveisende enn at hele familien spiser den norske nasjonalretten pizza, mens en eller annen PR-kåt bajas med dress spretter rundt på skjermen og deler ut biler, sydenturer, hus og vaskemaskiner i hytt og pine. Her ligger på en måte kjernen i den moderne Tv-problematikken. Informasjonsverdien i de fleste TV-programmer er skremmende lav. Det meste av det de kommersielle Tv-kanalene sender er stort sett fordummende flimmer. At TV som medium har stor makt er det ingen tvil om, TV er det er det mest suggererende mediet som eksisterer. Det er leit å se at isteden for å lage programmer som inneholder noen som helst form for informasjonsverdi, bruker TV-mediets uante muligheter til å spy ut fordummende flimmer. Man lurar seg selv hvis en tror at det kommersielle Tv's overordnede mål er og lage «godt» Tv. Kommerielt Tv er ren og skjær «business». Likevel gjemmer man seg bak argumentet at man gir «folket» det de vil ha. Spørsmålet blir da: vet «folket» egentlig hva de vil ha.

Førgen Flint

Bananer og andre grønne baner...

Det er definitivt over nå og ingen vei tilbake. Julia er et vel tilbakelagt stadium for allerede ganske lenge siden, og det er back to reality for alle penga. Full rulle, - skjønt dette med full kontroll i så henseende vel er et moment noen og enhver vil måtte dvele litt ved, om noen og enhver skal være ærlige. (Noe noen og enhver sjølsagt vet vi skal, så jeg dveler ikke lenger ved det verken her eller nå.)

Det er ikke bare Julia som har passert siden sist. Også årets første, - og for mange mørkeste måned, har omsider sluppet taket og tatt sine siste seige steg - ut av øyeblikket og inn i historia. Og jeg, som en sjel blant stadig flere andre, er tilbake i kjent pendelstil mellom støvete hyllemeter med slitt visdom og mer eller mindre sprudlende forelesninger.

Februardager og skjøre slør av sol. Som om hele byen liksom tiner litt og menneskene mykner. Det går jo mot lysere tider. Tross alt. Det vil si - det kommer i grunnen an på hvordan jeg ser det. Eller kanskje heller *hva* jeg ser på. Helt flott med mildere dager, og jeg har det i grunnen bra - men så er det disse små øyeblikka da jeg får

ubehagelige påminnelser om at det fortsatt er mørkt for mange i en stor verden utenfor verdens nordligste akademikerstad. Øyeblikk som bare dukker opp ganske uten forvarsel og lar meg sitte igjen med en litt ubestemmelig, dog helt klart ikke entydig, følelse.

Morgenstund med musli, tørka frukt og fersk cultura her om dagen, for eksempel. Akkurat et sånt lite øyeblikk som av en eller annen grunn setter spor. Det begynte som en helt vanlig frokost og forsåvidt som en helt vanlig dag. Musli, som sagt - musli med rosiner og papaya og hvetekrisp (du vet - den der litt eksklusive varianten som havner i handlekurven samme dag som sølvmyntene fra lånekassa havner i lomma...). Og banan. God, tørka banan som smaker søtt og godt og som unektelig setter en liten spiss på tilværelsens uutholdelige letthet. Det var da, der jeg satt med en halvspist porsjon musli, at tanken slo meg. At min luksus i form av banan er årsaken til flere generasjoners tragedie - og nå synes du kanskje at dette virker patetisk og det kan jeg forsåvidt være enig i, men ikke desto mindre: TENK på USA og Europas utbytting av

Latinamerika, og jordbruksbefolkninga der som har fått betale med BLOD, bokstavelig talt, for vår gule gourmet, - tenkte jeg høyt for meg sjøl, og morgenstund med gull i munn bleikna brått. TENK på millionene med slaver som blei frakta som sild i tønner fra Afrika til plantasje - alle de som satt igjen og alle de som blei sendt avgårde, tenk på alle de som savna hverandre, og de som grein og var redde og fortvila - TENK PÅ ALLE DE SOM TAPTE LIV PÅ LIV - generasjon etter generasjon. Og veien fra bananer til sukkerplantasjer, rom og coca cola var kjapp, - øyeblikket utnyttet sin mulighet til fulle. Tilslørte bondepiker i grell kontrast til slaveutbytting, lenker og lemlesting. Søt dessert som et ekko av sørgelige lullaby's. Sommertime og hush little baby spora tankene mine tilbake til *min* hverdag - *mi* virkelighet. Og det slo meg at jeg lever i eviggrønn sommertime, sjøl midt i januar når ingen ansikt kjenner hverandre, sammenligna med de som jobber for at jeg skal ha det som jeg synes jeg vil ha det.

Redda Joppe, den som kan, sier jeg bare. Ganske alvorlige saker. Bare over en liten skål til

synelatende musli fra nærsjapp. Vi har sola og snart er det somer - snart. Det finnes de som fortsatt venter på våren uten vite om den kommer med neste måneds trekkfugler eller neste generasjon. Sånt gir perspektive gitt. Og sjøl 9000 Byen som blant kan fortone seg så skrekkelig liten, blir med ett ganske stor når jeg passerer gatens utstillingsvinduer med lekre vårkolleksjoner og løfter om en lett og flagrende sommer. Bomull. Blig bomull. Det er ikke slik at ingen betaler for H&M billige gevanter. Vi betaler lite, det finnes de som betaler mer. Bomull er ikke bare bomull. Cindy og fru Smith aldri så mye.

Omtrent på dette tidspunkt avbrøt jeg musliseremonien og la ut på vandring mot interlektets høyborg. For å få sjøl fred, for å spore tankene inn i mer trivielle, hverdagslige oppstendigheter. Bevege meg inn i andre, tryggere baner - etter nokså beiskt morgenmøte med musli og brutale bananer.

U Maria

Si heia til en søring

Si heia til en søring, og med det mener jeg: Vis solidaritet.

Vi resignerte Oslo-gutter er drittlei av å bli hakket ned på. Vi har kommet hit til Tromsø helt frivillig og vi trives bra. Likevel krever vi vår rett til å si hva vi mener om byen, for: Vi er ikke gjester, det er her vi bor!

For ikke lenge siden var det juleferie. Venner og bekjente ville vite hvordan vi hadde det, og vi prøvde å gi dem det beste innblikk i hva Tromsø har å by på: Tante fra Frogner ble med på Totalteatrets «Jessica» som gjesteforestilling på Black Box scene, Aker brygge. Hun likte stykket, det fikk da også en glimrende mottakelse av Oslo-pressen. Gamle gymnasvenner ble etter tvil med på Rock-All for å se Diddy Wah Diddys førjulskonserter. Jøss. Heftig!

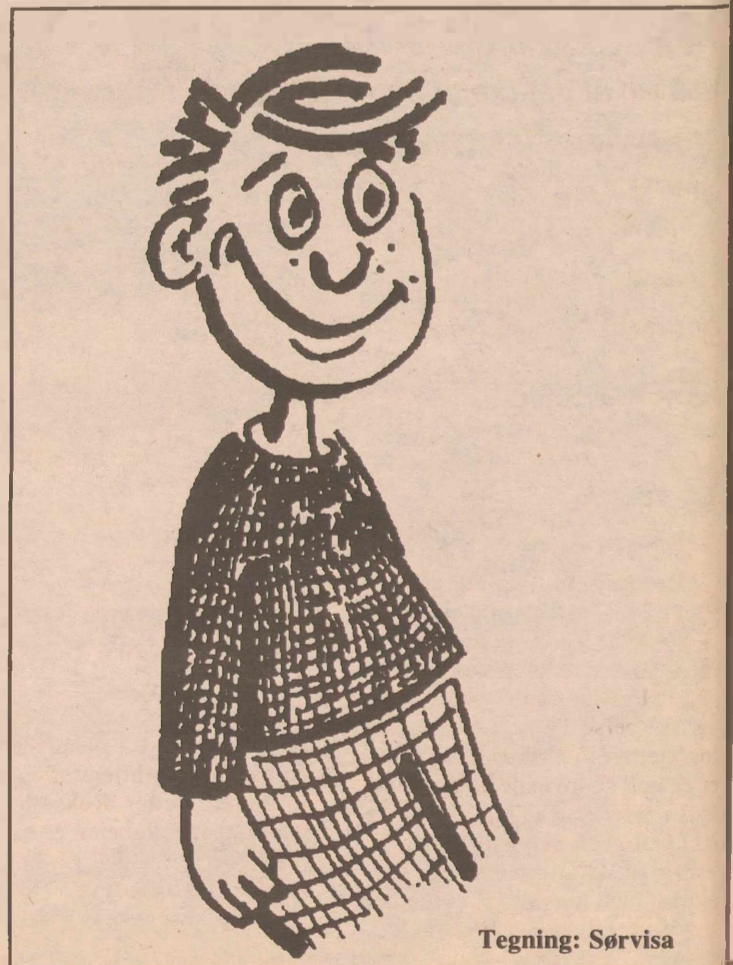
På denne måten forsvarer vi Tromsø og nord-Norge der vi ferdes. For den innsatsen forventes verken takk eller ros, den skal Alexander Kørchen, Inger Kathrine Hansen, Stein Bjørn og Makka Kleist ha. Æren går til Knut, Runar og Per-Ivar.

Vi andre har nok med vårt eget. Vi må diskutere dialekter og nordnorske skrivemåter med mormor fra Snarøen. Skeptiske fettere som er i ferd med å avslutte sin jus-utdannelse mener mye rart om samerett og nordnorske studentkvoter. Jeg prøver fortvilet å forklare dem at ting ikke er så enkle som de kan synes.

Når vi så kommer tilbake for å fortsette studiene krever vi en viss anstendighet fra dere som er født her. «Kem du er, søring? Lika du'kje været kan du berre fær heim!» og liknende bemerkninger fører ikke fram. De er akkurat like tåpelige som den nord-Norge diskrimineringa som har foregått gjennom hele vår moderne historie.

Gjør jeg meg forstått? Vi elsker byen og gir også uttrykk for det. Men, altså: neste gang jeg klager på været, Nordlys, mørket og chlamydiaen: ikke stopp meg. Og husk: Ber du meg pelle meg hjem kan det henne jeg drar. Heia.

U Joakim Lie

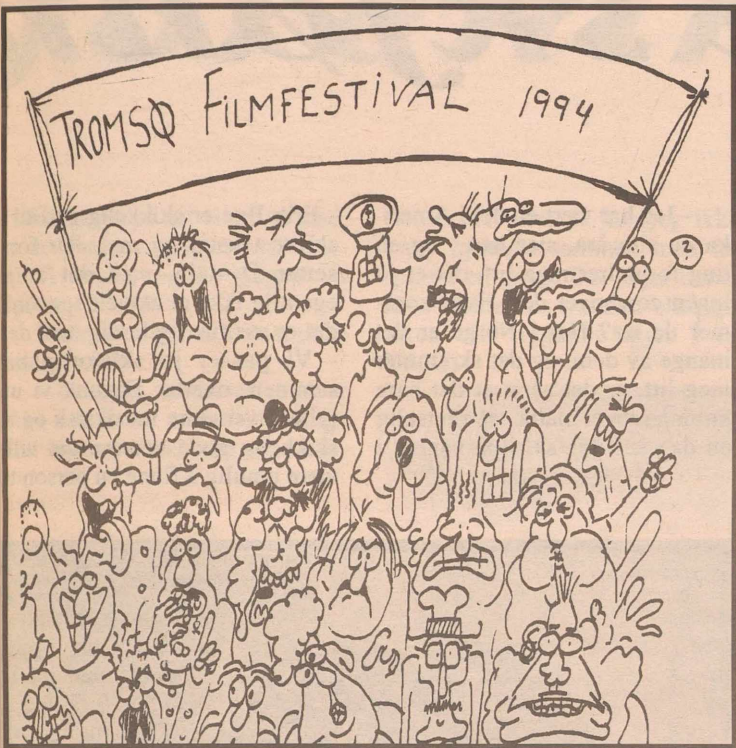

Tegning: Sørvisa

U-KULTUR

Filmen du ikke fikk sett:

"BAD BOY COHN & LADY M. DOES BERLIN BY NUMBERS"

Dette er en omtale av filmen du ikke fikk med deg i år, men fortvil ikke: Den kommer igjen og igjen og igjen.

"Bad Boy Cohn & Lady M does Berlin by Numbers" er en film som gjør et utslettelig inntrykk. Blunker du, går du glipp av noe vanvittig. Filmen blir klaustrofobisk og uhyre spennende på samme tid. Hør bare:

Filmen spenner over 12 nattetimer, «et år fra nå», og lar oss glimtvis bli kjent med barens innehavere, ansatte og gjester. En ung lærerinne fra Quebec ankommer...i en Volkswagen, er kledd i miniskjørt og har gitar

med seg. Et handlingsreferat vil ikke kunne yte filmen rettferdighet, så vi stopper her, men få den med deg!

Bad Boy Cohn & Lady M does Berlin by Numbers markerer en sterk regi- og manusdebut av en talentfull uavhengig amerikansk filmskaper. Det morsomme med filmen ligger ikke minst i at filmen har en historie å fortelle, om enn absurd og hysterisk morsom! Nei, vi sier ikke mer!

U Joakim Lie

Luft og stein i ett

Jeg slites mot jorden,
mot det harde arbeidet
som gir meg brød.

Jeg slites mot himme-
len,
mot den frie utfoldelse
av alle følesene.

Jeg tynnes av mitt liv.

Jeg lettes av min tanke.

Jeg er luft og stein i ett

C.H.L.

Rian

-detluktar stygt
i Storgata!

Sommaren 1993 vil vere eitt merkeår i den vesle storbyen Tromsø. Då grov Tromsø kommunale parkvesen i over tre månader, (eller var det lengre?) for å få ein vakker by.

-HOI,HOI!-Blei det ropt. Byen sine arkeologar meinte å ha funne store arkeologiske funn...

MEN NEI. Det ein trudde skulle vere restar frå Høvding Ottar si tid var berre vanlige ostehøvlar og/eller brukte kondommar. Ein grov også utanfor Domkirka og fann nokre hovud skallar...

Dette blei stempla som Top Secret

Når ein i dag går utanfor går utanfor Kulturhuset, det Dronning Sonja opna i 1984, kjenner ein ei kloakk- lukt som er alt anna enn ei Dronning verdig...

«200 år» skal feirast med BRASK OG BRAMog BRAM OG BRASK!

-Vi har fått turkis-grønne lyktestolpar og eitt vakkert skilt der det står «Tromsø-200 år», med bilete av ein rein. -Reinen er forøvrig Tromsø sitt byvåpen. Dette skiltet kan diverre ikkje sjåast no ,sida det ligg nedsnødd fram til Mai(du skjønne milde.).

«Brygga», Ungdommens Hus, mistar kan hende sine kommunale bevilgninger, krisesenteret blir trulig stengd og Tromsø er framleis «Nordens Par(ad) is.»

Så får vi vone at Herr Erlend Rian tek til vett, gjev pengar til «Brygga» og skjuler sitt Uvett.

Ellers vil kloakklukta under jorda spre seg og gjenferda danse lystig utanfor begge rådhusa, både den gamle og den nye-Dag og natt...

U -Den Lille Kule

Tittelen kan forlede en til å tro at det dreier seg om en fordums baronieroman med handling fra 1. verdenskrig av Barbara Cartland. Vi sier det heller med det samme: så er ikke tilfelle.

LOVE and WAR

Boken er en samling artikler som ble til før og i kjølvannet av et seminar ved samme tittel i mars 93 ved universitetet i Bergen. Man har hentet betraktninger fra personer med bakgrunn i forskjellige vitenskaper, og temaet er noe så lovende som individets oppfattelse av seg selv i krig og kjærlighet. Selv i dag er det jo vanlig at de to fenomenene forbindes med hverandre, enten det kan rettferdiggjøres eller ikke.

kjærligheten - en moderne oppfinnelse

Gunnar Danbolt, professor i kunsthistorie, åpner samlingen med å behandle en påstand fra litteraturhistorikeren Petter Rokseth: hvorvidt kjærligheten er en oppfinnelse fra det 12. århundre eller ikke. For å forklare oss at så ikke er tilfel-

le, leder han oss gjennom en beskrivelse av senantikken og middelalderens knirkende senger, og hvilke mildt sagt bizarre eksempler diktekunsten fra den tid har etterlatt oss. Selv en mimrende hippie fra -68 vil føle seg kysk og ren etter denne gjennomgangen av våre tvilsomme forfedres livsstil.

Cinematografisk innlevelse

Arne Fredlund skriver om den cinematografiske opplevelse individet har, først og fremst i krig. Dette at man under bestemte forhold fjerner seg fra virkeligheten og betrakter den som ren fiksjon. Noe av det som kanskje gjør størst inntrykk er sitatet fra Stanley Kubricks dr. Strangelove, der generalen forklarer presidenten hvilke konsekvenser en atomkrig egentlig ville få for det amerikanske samfunnet: «I don't say we wouldn't get our hair mussed, Mr President, but only ten to twenty million casualties - depending on the breaks.» Man kan være fristet til å være enig med Arne Fredlund. Vi trenger virkelig en orgie i heresi.

Dionysos' fravær

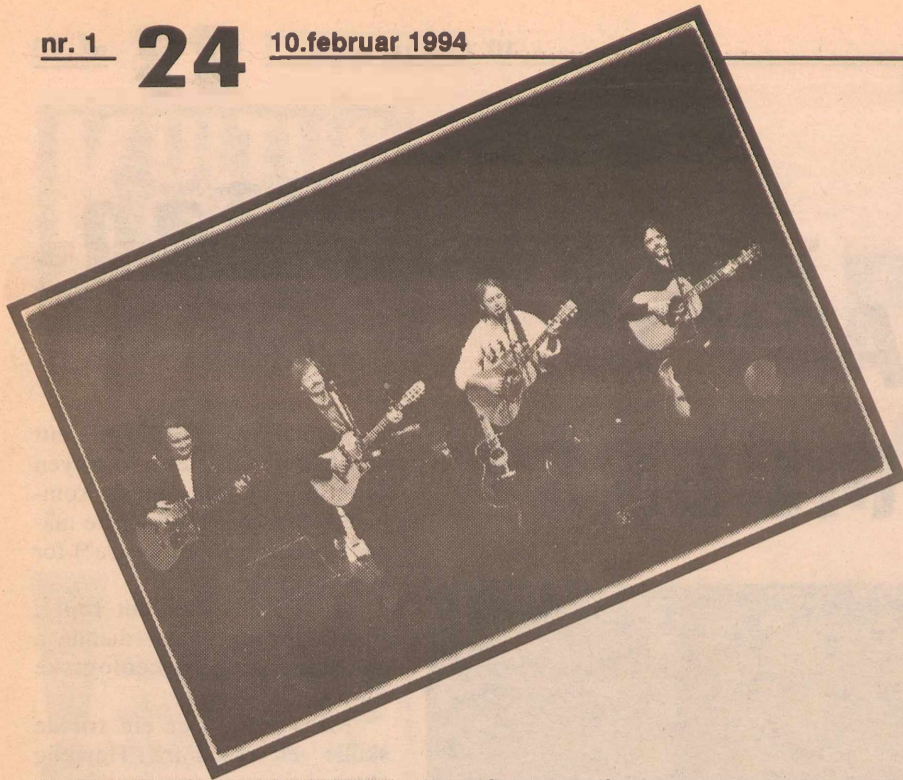
Jørgen Bakkes essay: Writing aBoat (to) Dionysos: selvets teknikker i bunnen av drikkebeggeret, gir løfte om spennende lesning - og villeder ikke så rent lite. Etter å ha dukket ned i essayet for andre gang, da ved hjelp av et par dionysiske utskielser, fant jeg ut at det han egentlig skriver om er motiver på gamle greske drikkebegere (kratere). I motsetning til hva undertittelen

antyder blir man igrunnen ikke så voldsomt fascinert straks den kunsthistoriske interesse har lagt seg.

Summa

Boken inneholder, den samlende tittel til tross, et sprikende mangfold som gjør at hvem som helst må kunne finne et interessefelt her. Det er imidlertid ikke noe bok man leser uten å være interessert i kulturforskning. Dertil er denne utgivelsesformen for lite leservennlig. Alt skal ikles et skinn av akademisk tungroddhet som gir det et preg av pensumslitteratur. Og det er det sikkert mange potensielt interesserte lesere som følger at de har nok av. Man må være genuint nyskjerrig for å ta fatt på denne boken, men da vil man også risikere å finne at det var verdt det.

U Jan Martin Berg

GITARENE i skjønne

1. Innmarsj

Salen er full, stemningen er god, alle venter - forventningene er skyhøye. På scenen står 12 gi-

vi, når vi har fått inpass i kammeratenes innerste gemakker i Kulturhuset. Lillebjørn Nilsen sprader rundt i bar overkropp. - Ja det var jo det som var grunnlaget for samarbeidet, begynner Jan Eggum, men vi har jo utviklet oss mye siden begynnelsen. På denne turneen spiller vi nesten bare nye sanger. Halvdan

Gitarkammeratene representerer både fire forskjellige landsdeler og fire forskjellige visesangstiler. Det var bare ved en tilfældighet at de endte opp på samme scene på en festival i Sarpsborg høsten 1987, og det var opptakten til samarbeidet.

- Når vi spilte sammen første gang trodde vi egentlig ikke at det var mulig å få det til å låte, sier Lillebjørn. - Vi hadde fire helt forskjellige måter å skrive sanger på, fortsetter Eggum, men når vi spilte svingte det, og det var så gøy at vi bestemte oss for å slå plekterne sammen.

Det er vel noe av det mest lukrative kammeratene har gjort - både platene og konsertene selger som gress. Men, som Øystein så treffende sier, - Vi har ikke dårlig samvittighet for at det går bra. Det å være musiker er et risikofyllt yrke, fortsetter han, mange har opplevd at det ikke er langt fra suksess til fiasko, både Åge og Jørn Hoel er gode eksempler på det. Dessverre er det umulig å forutsi hvordan den neste plata man utgir blir mottatt, ingen vet hvordan situasjonen blir i morgen.

4. Røtter (Halvdan Sivertsen)

- Det er hyggelig å se at vi trekker like mange som jeg pleier å gjøre når jeg spiller her. Halvdan Sivertsen har tatt over showet på scenen og det er tydelig at norlendingen vet hva som slår til i denne landsdelen - for latteren kommer spontant og stemningen stiger.

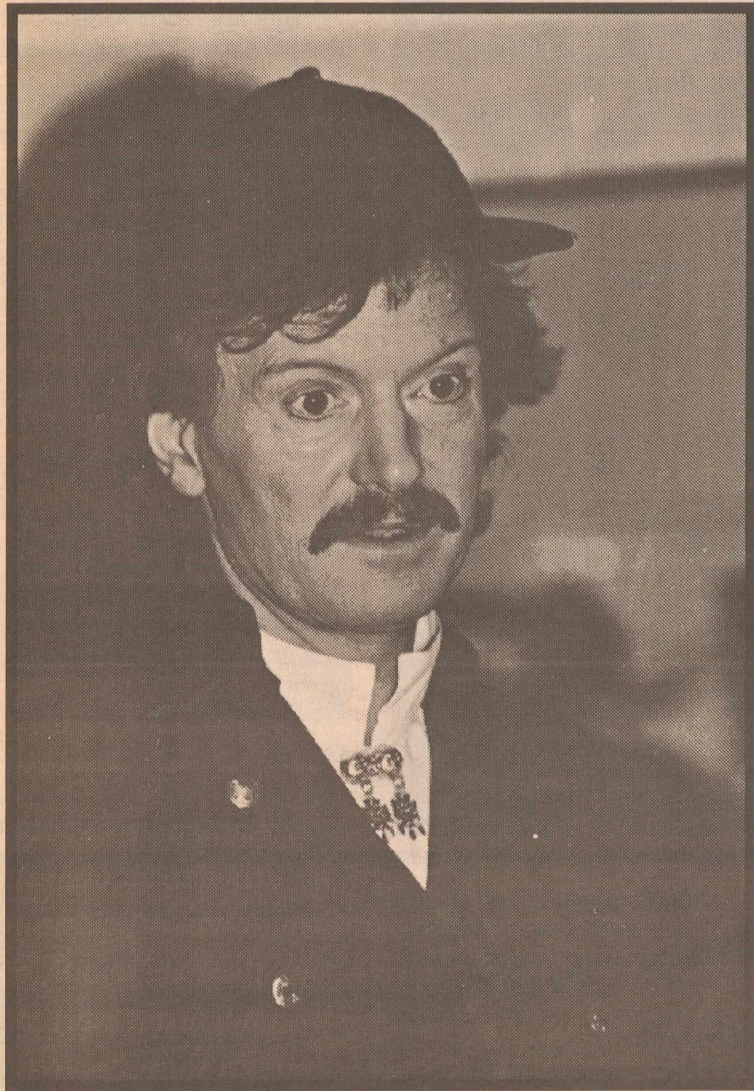
- Det er litt rart dette her med røtter, fortsetter Halvdan. Folk synger på norsk i mange år, for så å slå over til engelsk, og da jubler pressen over at de endelig har funnet tilbake til røttene. Se på Tromsøværingen Jørn Hoel, den nye plata hans har fått strålende kritikker, og det fortjent, men så sier de da, kritikerene, at endelig har han funnet tilbake til sine røtter - med Leaping Lizard - **Kor kjæmm folk i denn her byen fra!**

5. Hvor kommer alle cowboyene fra? (Lillebjørn Nilsen)

Etter at siste akorden av Halvdans nye sang er slått fast i trommehinnen forsvinner 3/4 av kammeratene ut - å igjen på scenen står Lillebjørn.

- Jeg har vært en del i Amerika de siste åra, sier han, og en ting forundrer meg litt, det er jo ingen cowboyer der. Hvor kommer de fra? Her i Norge er det mange av dem, og det skremmer meg litt, er det sånn at det bare kommer over natta, at plutselig en dag kan jeg skru på vannet i

- Erik Bye er skikkelig god til å skrive tekster og melodier for å sette Øystein, men det er egentlig ikke et aktuelt spørsmål det er oss fire og ferdig med det. - Vi passer jo skikkelig godt sammen, overtar Eggum, vi fyller hverandre musikalsk og i skikkelig gode venner, det vil være umulig å finne en person

tarer badet i et rosa lys, det ser tomt ut men det vil vise seg at det er mer enn nok. Fire visesangere og skyhøye billettpriser, og likevel er salen fylt til randen - det må være noe spesielt med denne kammeratflokk.

Så høres fire kraftige mannstemmer, og ut av sceneteppet løper fire staute norske karer i bunad. De trekker hver sin gitar, og fyrer løs, og ut kommer...

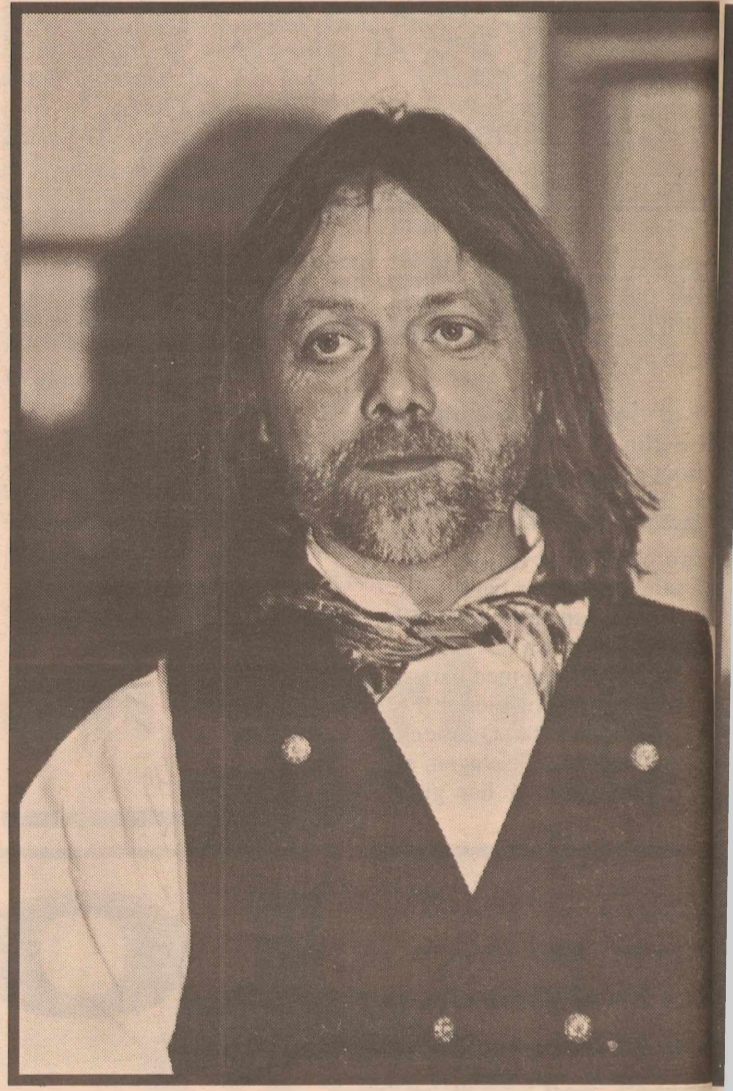
2. Gammal-osten (Øystein Sunde)

- Er Gitarkammeratene's suksess kommet fordi gode sanger er som gammelosten - at de blir bedre dess eldre de blir? spør

overtar - men det er klart at gamle slagere slår til, det er det publikum liker, de vil følge seg snytt hvis vi ikke har med noen av dem.

Nå kommer Øystein ut av garderoben for å være med i det gode selskap, i bunad og en kraftig makeup, han fortsetter. - Vi liker å gi publikum noe nytt, både nye historier og nye sanger. Alt det gamle kan man sitte hjemme å høre på platene, og det skal være noe vits å komme på konsertene våre.

3. Potpourri

dusjen å så begynne å synge «I love Norwegina Country».

Lillebjørn får stemninga i salen til å bli rolig og avslappet, nå bryter salen ut i en rolig humring.

- Øystein og Halvdan hadde ikke vært så morsomme hvis ikke jeg og Lillebjørn hadde hatt de litt roligere innslagene, sier Eggum.

6. Tre e en for mye (Jan Eggum)

- Men hvordan hadde det vært med 5, hvem ville dere ha valgt hvis dere skulle tatt med en kammerat til?

- Erik Bye, sier Øystein, - Hanna Kvanmo, følger Halvdan opp.

som vil passe inn i denne kammeratflokk, sier han.

8. Kjerringøy (Halvdan Sivertsen)

Dere turnerer over hele landet, fra små steder i Nordland til store saler i Oslo, merker dere stor forskjell på publikum. nordlendinger en egen, råere for humor?

- Nei, publikum er det samme over hele landet, det er dig homogent, sier Øystein.

Er det slik at det finnes et som er typisk norsk?

- Country & western kanskje, sier Lillebjørn med et smil, og fortsetter litt mer seriøst. - Det er kanskje ikke så mye norsk igjen, ot det er kanskje det som gjør

OG KAMERATER

forening

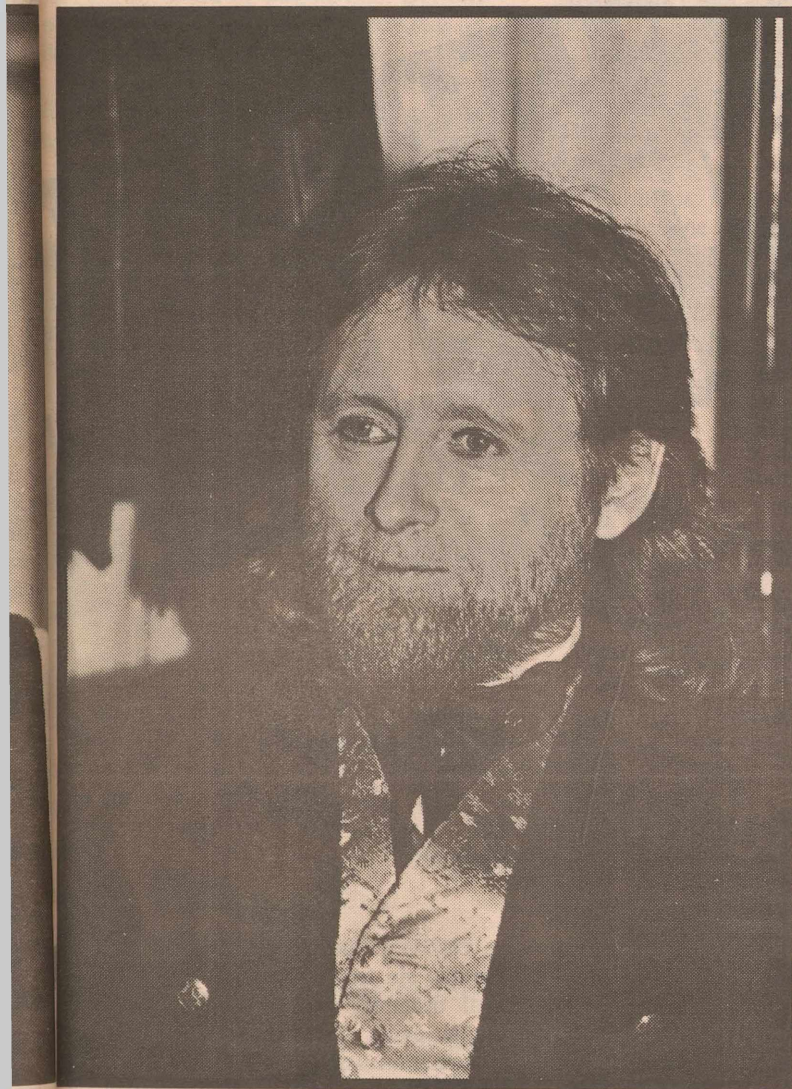
folk vil høre på det vi driver med, at de kjenner seg igjen i historiene vi forteller og de sangene vi spiller.

Aner vi nasjonalromantiske undertoner?

- Nei, det vi driver med er ikke å si at det er bedre i Norge enn andre steder, bare at vi kan-

den er det ille, da kan jeg ikke være hjemme sammen med familien en gang. Det skjer heller ikke sjelden at fiolinen eller gitaren blir liggende igjen i en TAXI.

10. Så mange kvinner
(Jan Eggum)

dan synes at det har vært vanskelig å følge med på hva som skjer i verden når de har så mye å gjøre. - Jeg har ikke sett en eneste dagsrevy siden sommeren, hvis du skjønner hva jeg mener.

Han har likevel fulgt med nok til å komme med noen kraftige uttaleleser om utviklinga i Norge.

- 80-tallet var en stor ulykke, det skjedde jævlige mye pyton da. Og at om 90-tallet blir så mye bedre, tør han ikke håpe på. Hvilke medisiner som trengs for å rydde opp veit han ikke helt, og vil han helst ikke ta stilling til.

12. Oslo maraton
(Øystein Sunde)

GITKAM' holder på å turnere rundt hele landet, og man skulle tro man ble sliten av et slikt maraton, særlig av sangene som spilles gang på gang. De fleste sangene har de også turnert med som soloartister. Men Lillebjørn er ikke enig i det.

- Jeg har vært musiker i 30 år, så det er tredve år av mitt liv du snakker om, jeg kan da ikke bli lei av 30 år av mitt liv. Eggum skyter inn - De versjonene vi spiller med gitarkameratene er helt anderledes enn de vi spiller alene, man får et kick av å gjøre ting på forskjellige måter.

Dessuten, sier Lillebjørn, skapes det et miljø på scenene, det er noe evig fantastisk ved å spille konsert. Eggum er enig, og mener det er en ny opplevelse hver gang.

13. Så nære vi var
(Lillebjørn Nilsen)

- Det finnes jo så mange kvinner, hvorfor ingen på scenen?

- Jeg kunne godt tenke med en kvinnelig vokalist, sier Nilsen med et stort smil, og fortsetter - de er ikke fysisk tilstede, men de er jo veldig ofte med i tekstene. Eggum overretar ordet å påpeker at det er en rekke kvinner i salen. - Det holder jo det!

11. Med de siste medisiner
(Halvdan Sivertsen)

Halvdan begynte sin karriere som musiker med å skrive politiske sanger, og hans politiske meninger har også vært med i mange av hans siste sanger. Halv-

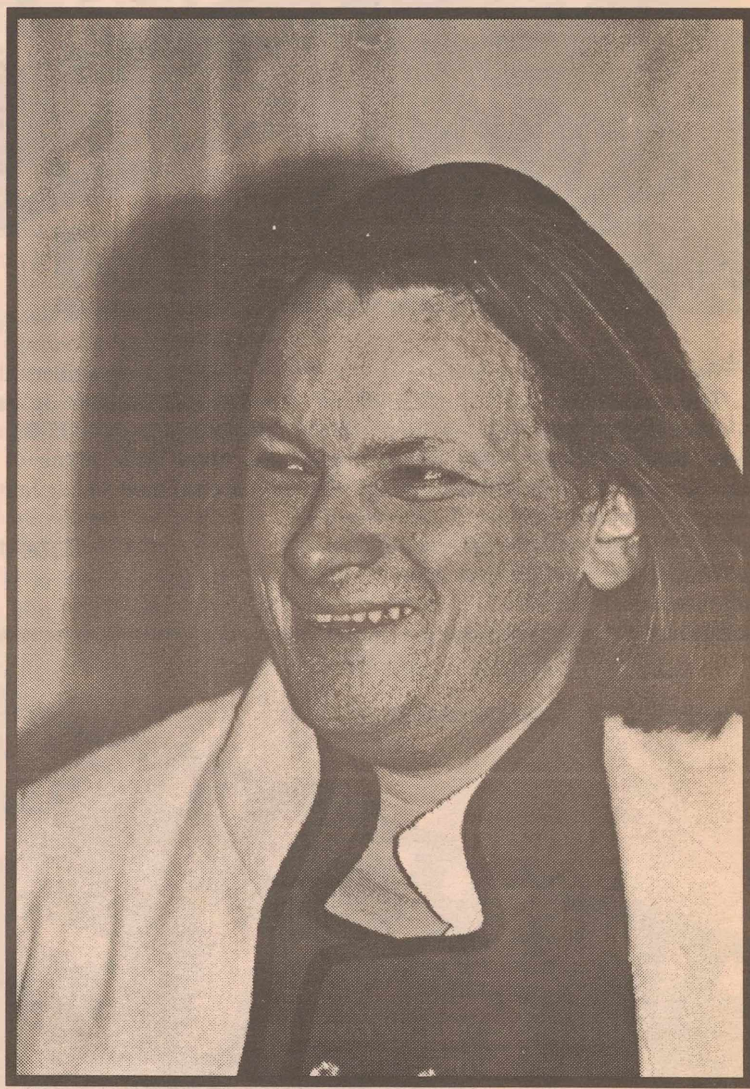
14. Kor e alle helter hen
(Jan Eggum)

To plater har kameratene gitt ut, en har solgt til sølv og en til

gull, årets spellemenn har de blitt kåret til og konsertene har vært utsolgt over alt. Dette kvalifiserer vel til heltestatus i Norge, men Gitarvennene føler ikke at problemene er for store.

- Det er ikke sånn Heavy Metal trøkk, desverre, det er ikke noe stort problem for oss at damene henger utenfor hotellene

ikke noe anderledes enn å dra på sjøen, mener Lillebjørn. Eggum fortsetter - det er ikke så mange som har som yrke å være i forskjellig by hver dag, og måtte spørre om veien hjem. - Jeg tør ikke å ringe ned til sentralbordet å spørre om hvilken by vi er i, så jeg spør om datoen og ser på turnelista, fortsetter Nilsen.

våre, sier Eggum. Når vi kommer over på hvilken årsklasse fansen tilhører er Eggum mer fornøyd med sin solokarriere.

- Gitarkameratene har fans i årsklassen fra 5 til 80, mens jeg er vant til å spille for studenter, sier han.

18. Ta meg med
(Jan Eggum)

Gutta har ikke dårlig samvittighet med å la damene være hjemme alene med ansvar for barn, regninger og husvask mens de reiser på tur. Det er jobben vår - Dette er noe vi har gjort i mange år, og det er vel egentlig

- Når jeg er på turne lengter jeg hjem, men når jeg har kommet hjem tar det ikke lang tid før jeg lengter etter å dra på turne igjen, avslutter Eggum. Det er 5 minutter til konserten begynner og etter et par bilder er det oppsyking, Kammeratene løper rundt å skriker til hverandre for nå er snart tid til å gi alt - igjen - til fullsatt sal.

U Kristian Wengen og Geir K. Ronland (foto)

Stor spennvidde i programmet!

Tromsø Internasjonale Filmfestival er vel i havn for fjerde gang. Denne gangen var festivalen større noen gang tidligere. Førti filmer og åtti visninger var det festivalledelsen denne gangen tilbød et filmhungrig lokalpublikum og de alle tilreisende.

Skal man gjøre et forsøk på å oppsummere årets

filmfestival med kun et ord, må det bli «varierte». Årets program spandte fra de helt smale filmene til de mer tilgjengelige. Celebert besøk ble det også i Tromsø under festivalen. Arne Skouen, Norges største regissør gjennom tidene gjestet byen og viste samtidig et knippe av sine

mange filmer. Endel utenlandske gjester var også på besøk i Tromsø under festivaldagene og dette førte jo til at festivalen fikk et visst eksklusivt preg.

Festivalens beste

Det å velge ut festivalens beste filmer er en komplisert og utakknemlig oppgave. For det første var det umulig å rekke over alle filmene og et førsteinntrykk er skjelden godt nok grunnlag for å vurdere en film. Likevell er det umulig å ikke ha gjort seg opp en mening omkring filmene på festivalen. Den som gjorde mest inntrykk på folk var nok «Bad Boy Bobby». Filmen ble på forhånd lansert som festivalens mest kontroversielle, noen den også absolutt var. Filmen går over fra å være grotesk til å bli en film fylt av medmenneskelighet og varme. Det som gjør filmen til en

opplevelse er nettopp denne balansegangen mellom det gode og det onde. En annen film som grenser til det geniale er den amerikanske filmen «Manhattan by Numbers». Filmen er genial på den måten at den leker med filmmediet, samtidig som den harselerer over hele vår moderne kaotiske verden. Filmen er nok slik at enten så skjønner man den ikke, eller så faller man for den totalt. Stor ståhei og stormende jubel vakte også den hemningsløse komedien «Fear of a Black Hat». Denne kategoriseres vel best som en film av det lettere slaget. Ellers var det mye bra film å se ellers på festivalen også uten at jeg skal komme inn på hver enkelt. Man får bare håpe at endel av filmene havner i ordinær kinodistribusjon.

Uansett, vi gleder oss allerede til neste filmfestival.

U Jørgen Flint

16.000 besøkende!

-Ja det er Hans Henrik Berg. Tromsøs kommunale filmfestivalsjef let sin mørke stemme høyrast i den andre enden av telefonrøret. Ein festival på fem hektiske dagar er tilbakelagt og vår eminente kinosjef har lov å vere trøyt. Tilbake frå festivalen er det mange herlige filmminner og Utopia spør: -Er du nøgd med filmfestivalen?

-Tja...Eg og staben min var jo veldig nøktr på forhand og satt ned eitt lågt budsjett på kun 400.000 norske kroner. Vi har enno ikkje rekna ut alle utgifter og inntektar, men vi har lært mykje i år.

Fakkelfestifetten

Det har seg slik at vi skulle sende ut filmfestivalhefter til alle «Nordens» Paris

sine husstender.

Men så, hevdar vi, at fakkelfestifetten var i same post. Vi er berre glad for at festivalinformasjonen ikkje brann opp... Til neste år er det heldigvis ikkje O.L. så då skal Byfolket i Tromsø få vite program tidlig.

»Pål Bang Hansen var ikkje der«

Nei det var han ikkje, men femti norske kommunale kinosjefar var der. (Ingen av dei var frå Oslo...) Så fikk vi stor media dekking. Blant anna hadde N.R.K. Laurdagsportrett av meg og andre glade folk ute på

Byen sin fjerde festival. Så fikk vi omtale i Tabloid-avisene og T.V. stasjonar i fleire kanalar.

VI hadde mange folk frå bransjen her. Både nasjonale og internasjonale celebre personar var til stade på festivalen. Filmbransjen i Tromsø er stolt over vår festival og stemninga i Tromsø er jo heilt unik.

«Desse avgjer kva vi får sjå»

Vi er ein hovudkomite på fem stykkjar, men apparatet bak oss igjen er enno større. Unnur Sande (Kvalitetsfilmistribu-

bitør frå «Norsk film og filmfestival) og hennar kompani reiser rundt på ulike festivalar i verda og så viser vi kremen av fjorårets filmene her. Filmene som blei laga i 1993 visast her i på nyåret i 1994. Det best med vår festival er at han er rett etter soldagen. Då er alle lei av mørketida og ser fram til å kose seg med film i fem gode lange døgn.

«Målet»

Det vi i sanning jobbar med er å gjøre Tromsø sin femte internasjonale filmfestival ordentlig i boks.

Det er då vi vonar alt skal klaffe arrangementmessig og ein GOD festival. Ni år klarte vi å markere oss nasjonalt internasjonalt og no er det blest om ein verdas nordligste festivalar

U Solveig M.L. Kavli

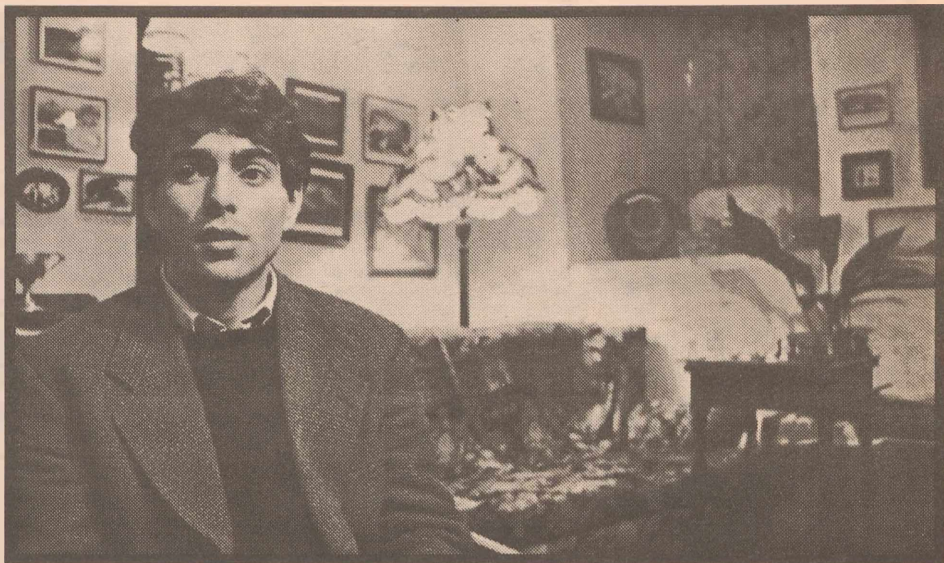

"The Harvest" - en av de mest besøkte filmene på filmfestivalen.

Hans Henrik Berg er godt fornøyd med årets festival. (Foto: Nordlys)

Blant griser og andre husdyr...

Leon på besøk hos sin "nye" familie.

Vadim Jean var den eneste utenlandske ressigøren som gjestet Tromsø under årets filmfestival. «Leon the pigfarmer» er den 29 år gamle britiske ressigørens første spillefilm. Filmen skapte overveldene applaus blant publikum da den ble vist under festivalen.

«Leon the Pigfarmer» handler om Leon en ung mann som får vite at han er et produkt av kunstig befruktning og at han er blitt forvekslet med en annen. Han får vite hvem sin biologiske far er og bestemmer seg for å dra og besøke han. Det blir etterhvert forviklinger over en lav sko og det er til tider hysterisk morsomt.

Vadim har ikke noen utdannelse innen film, han har isteden sin utdannelse innen historie ved Warwick University.

- Jeg er selvlært i filmfaget. Før jeg laget «Leon the pigfarmer» har jeg nærmere 50 videoproduksjoner bak meg,

som spenner fra alt fra oppdragsfilmer, musikkvideoer, reklamefilmer til TV-filmer. Jeg har i tillegg laget kortfilmen «The Isle of Gorf» fra 1986, sier Vadim

«Leon the pigfarmer» er jo det man i filmverden kaller en lettvekt, hvorfor ville du lage en slik film ?

- Jeg mener film er ren underholdning som skal ha som mål å løfte publikum ut av en ellers grå hverdag. Jeg tror «Leon the pigfarmers» viktigste funksjon er få folk til å glemme hverdagen. Jeg har ikke noe budskap i filmen utover det å underholde folk.

Har du samme drøm som alle andre filmskaper om å dra til Hollywood ? - Jeg har allerede fått tilbud fra Hollywood, men jeg likte ikke manuset,

så derfor slo jeg ikke til. Dukker imidlertid det riktige manuset opp og jeg føler meg klar vil jeg nok slå til.

Hvordan finansierte du «Leon the pigfarmer» ? - Filmen er så billig at det nesten ikke var behov for noen finansiering. Den er det man kaller en super low-budsjett produksjon. Filmen kostet bare 150 000 pund å lage. Filmen er blitt til gjennom teamwork der alle skuespillerene samt staben jobbet gratis, vi fikk også kreditert mye av arbeidet fra laboratoriet. Det er først når filmen begynner å spille inn penger at vi får vår lønn.

Er du nå i gang med en ny film ?

- Ja, jeg holder på med en psykologisk thriller med tittelen «Beyond the bedroom». Det er en low-budsjett film det også, som grenser til horror, men med mye svart humor.

Kan vi vente å se «Leon the pigfarmer» i ordinær kinodistribusjon ?

- Jeg håper det, filmen gjorde stor

Vadim - en energisk og travel regissør.

suksess i England. Til nå har 15 land kjøpt den inn blant annet Italia, USA, Spania og Canada. Så jeg håper også at de norske importbyråene vil finne filmen interessant nok for kinodistribusjon, men det vil jo tiden vise, avslutter Vadim Jean før han haster ut av resepsjonen på SAS hotellet på vei til London for å motta en pris som årets beste nykommer.

Jørgen Flint (tekst og foto)

Midt blant filmfestivalens mange viktige gjester og den store massen av lokalbefolkning, fant vi en 22 år gammel jente, med navn Bianca Boege. Vi fikk tatt henne og spurte hva hun gjorde på filmfestivalen i Tromsø.

En kommende stjerne

-Jeg er her hovedsaklig for å ta ut filmer for et filmteater i Skottland, nærmere bestemt «Mae Robert arts centre». Hvis jeg ser noen filmer jeg synes er bra vil jeg nok anbefale disse til filmteateret i Skottland.

En norsk jente som tar ut filmer for et filmteater i Skottland ?

- Ja, jeg har selv studert fire år i skottland. Jeg studerte Film og media samt engelsk litteratur. Nå bor jeg imidlertid i London i håp om å få noen jobber som skuespiller. Har gjort noe småtteri i London, en reklamefilm om såpe blant annet. Jeg flytter tilbake til Norge i juni, hvis ikke noe stort dukker opp i London, sier Bianca.

Du ser ikke det at du nå kanskje flytter tilbake til Norge som er tegn på at du ikke har klart å gjøre lykke i utlandet ?

- Nei, overhode ikke. Jeg ser på det heller som en stor ressurs at vi som har studert utenlands tar med oss kunnskapen vår og vender hjem igjen. Vi kommer tross alt hjem igjen med noe, kunnskap og erfaringer.

Hvordan var det å reise til Skottland som 18-åring ?

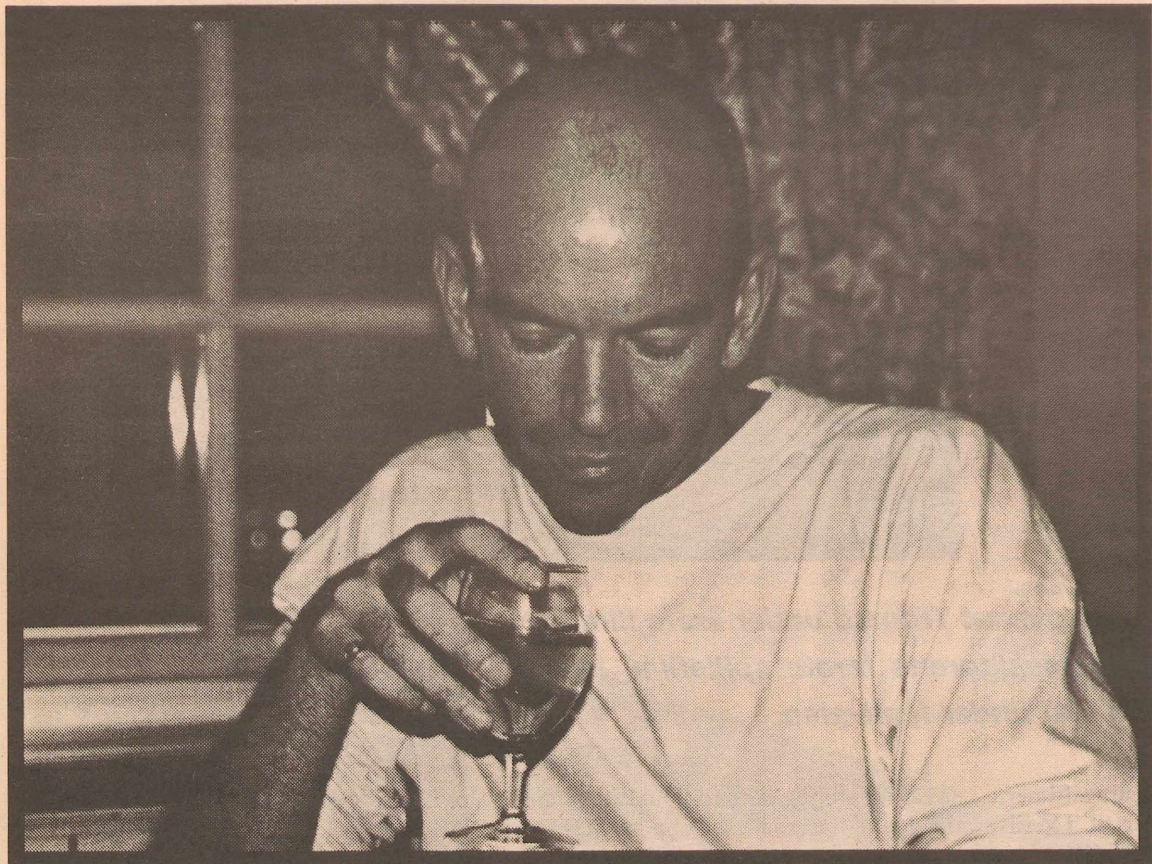
- vel, det var selvfølgelig et stort steg å ta, men jeg har møtt mye velvilje i Skottland. Jeg har gjort en masse nyttige erfaringer, som jeg tror er verdt å ta med seg videre. Jeg har fått laget endel kortfilmer.

En av filmene mine vant en pris ved en studentfilmfestival i Skottland.

Hvordan ser du på din fremtid innen filmbransjen ?

- Jeg drømmer selvfølgelig om å bli ressigør, slik som alle andre også gjør. Likvelli tror jeg det også er nyttig med skuespillererfaring. En vei inn opp i ressigørstolen kan være gjennom skuespilleryrket, avslutter Bianca.

Jørgen Flint (tekst og foto)

-Vi brukte ni veker på å spille inn filmen. Den hardaste og sterkaste sekvensen for meg å spille inn var møtet med Cerebral parese-klinikken. -Her treff Bubby Rachel. Ho lir av sjukdommen cerebral parese. Bubby forstår kva ho seier. Han blir eitt mellomledd mellom «dei normale» og «dei sjuke». Han oversett til pleieren,Angel,at.:»Rachel says Cat is dead». -Angel (spelt av Claire Benito) Ser at Bubby forstår og dei innleier etterkvart eit amorøst forhold. Nicholas inntar ein diger slurk med vatn:-Det er mykje symbolikk ute og spaserer i filmen, og det er opp til publikum å tolke filmen. -Eg trur grunnen til at folk blir så glad i Bubby er at han veit ikkje, han berre er. Bubby oppfører seg som eitt barn på oppdaging av verda. Han handlar ut frå impuls og vondsken eksisterer ikkje i han. Bubby har berre ei vag aning om at det vonde finst,ikkje korleis.

-For Bubby er Angel den vakraste kvinna i verda hans. Han ser ho som den perfekte kvinna.

livet deira..Sjolv om foreldra ekstrem ekle mot Angel er tvil om det var ei riktig handling. Foreldra representerer skkehysteriet i samfunnet og ja her må de, publikum avgjere.

Fuck you God!

-Rocke bandet og Angel Bubbys fastehaldepunkt. Hopptrer som Pop omkvelden- og som Bubby hos Angel Nicholas rynker panna oppover. -Når Bubby får høyre tonar eitt

kyrkjeorgel, spring han til organisten. Han proklamerer til 35-åringen at det er eitt kv mennesket si rett å fornede Gud..Berre slik kan ein ta ansvar for eigne handlinger og konfronterast med seg sjolv..

-Det morsomme er at Bubby spring ut å forbanner Gud blir han banka opp av ein bataljon med Bingo-kvinner.

-Eg er veldig stolt av filmen sjolv og vonar publikum trykker»Bad Boy Bubby» til

BAD BOY BUBBY

-"men gløyme Bubby, det kan vi aldri."

Iført små kvite joggesko kjem Nicholas Hope inn på Teaterkafeen.Han visste ikkje at det var så kaldt i byen der isbjørnane dansar i gata om natta. Nicholas Hope er 35 år gamal og kjem frå Sidney i Australia(der kor alle kenguruane bur.). Han fekk æra av å framstille Bubby, ein av dei mest sette filmene under filmfestivalen i Tromsø. I filmen møter vi Bubby, ein 35-årig mann som i heile sitt liv har budd i ein bunkers i lag med si eiga enormt ,overvektige mor og ei lita katte.

Kven er Bubby?

Nicholas Hope svarer med eitt stort Eeh...-Vel for meg er Bubby ein person som er «kreatert» av mora. Han kjenner ikkje til nokon anna person enn ho, han er ein slags moderne Frankenstein,altfor god for denne verda og uskuldig. Han veit ikkje kor livet kjem frå-og mora,som har eitt incestigst forhold til han, innbillar Bubby at verda er færlig og tek på seg ei gassmaske kvar gong ho skal ut. Når Pop (Bubbys far) kjem inn i biletet går det opp for Bubby at det er ei verd han ikkje veit om. Gjennom å drepe katta finn han ut at levende vesner puster,og ved fortsatt eksprementering kveiler han sitt kjødelige opphav. Fil-

oppdaging av verda.

-For å tørre å møte «det der ute»,tek han på seg prestedrakta til faren, og spring ut til verda.

«I'm gonna beat your brain out»

-For Bubby er møtet med verda eitt sjokk. Einskilde kjeftar,kjeftar og kjeftar,slik mora, medan andre viser han omsut. Mora har fortald om Jesus som i himmelen bur. Han kan sjå ALT.

Når han då møter Frelsesarmeen kjenner han att orda dei syng om Jesus. Dette er første gong han høyrer song. - Songen er helit ny for han og uendelig vakker.

-Som skodespelar er det fantastisk å få lov til å utfalde seg så fritt framfor kameraet. Rolf de Heer (regissøren) gjorde ein strålende jobb og vi opparbeida ei sterk gjensidig tillit mellom oss. Filmene er ei utfordring ,for oss medan vi jobba med han og for publikum. Som Bubby måtte eg bryte alt av personlige hemningar:

-Bubby prøver ut lydar, reaksjonar, sivilisasjonen og kvinner-Han blir sparka og slått av menna og elska og slått av kvinner. Då faren kom inn i livet hans blei det faste i kvardagen øyddelagd. Faren,Pop, «stel» mora ifrå han og slik tvingast Bubby ut i livet...- Kva som er vondt og godt,mennesklig eller umennesklig er ikkje opp til meg å fortelje...Nicholas tek seg ein stor slurk av vatnglasset,

det singlar i isbitar, og han held fram:

-Mora er det faste og trygge. Ho tek seg av Bubby samstundes som ho mishandler han. Pop,derimot,er for Bubby berre slem-Han skrik;» I'm gonna beat your brain out Bubby.» Verda skremmer Bubby. For å møte verda blir Bubby Pop.

-Bubby har inga forståing for dauden eller livet. Det bisarre, at han kveler sitt opphav med gladplast,

blir så sjukt at det fungerer på lerret. - Som publikum får dykkar lov å le av det -Som menneske må de gjere og handle utfrå det som dykk sjolv trur er riktig...

Bad boy Bubby Blue

Mister Hope smiler pent og fortel ivrig vidare at:- Grunnen til at filmen heiter Bad Boy Bubby er a

t vi får Høyre ein skikkelig stilig blues med same namn. -Etter å ha blitt kasta ut frå pizzabar i lag med Frelsesarmeen, blitt nestan- overkjørd opp til fleire gongar,og fått juling av politiet, møter han Bandet. I lag med muskarane får han lov til å vere Bubby og Pop. Medan dei kranglar om kva dei skal gjere med Bubby .som snart vil gjere dei berømt,lytter Bubby til tonar av Haydn. -Eg ser på musikken som noko av det viktigaste i filmen. Effekten ein får av å plassere Bubby i ei verd av toner, hjelpa han får frå muskarane til å hyle og syngje ut alt det nye han møter i verda, er enorm.

Ho har særdeles kvinnelige former,og dei to er tilsaman anti-stereotypiar i samfunnet.

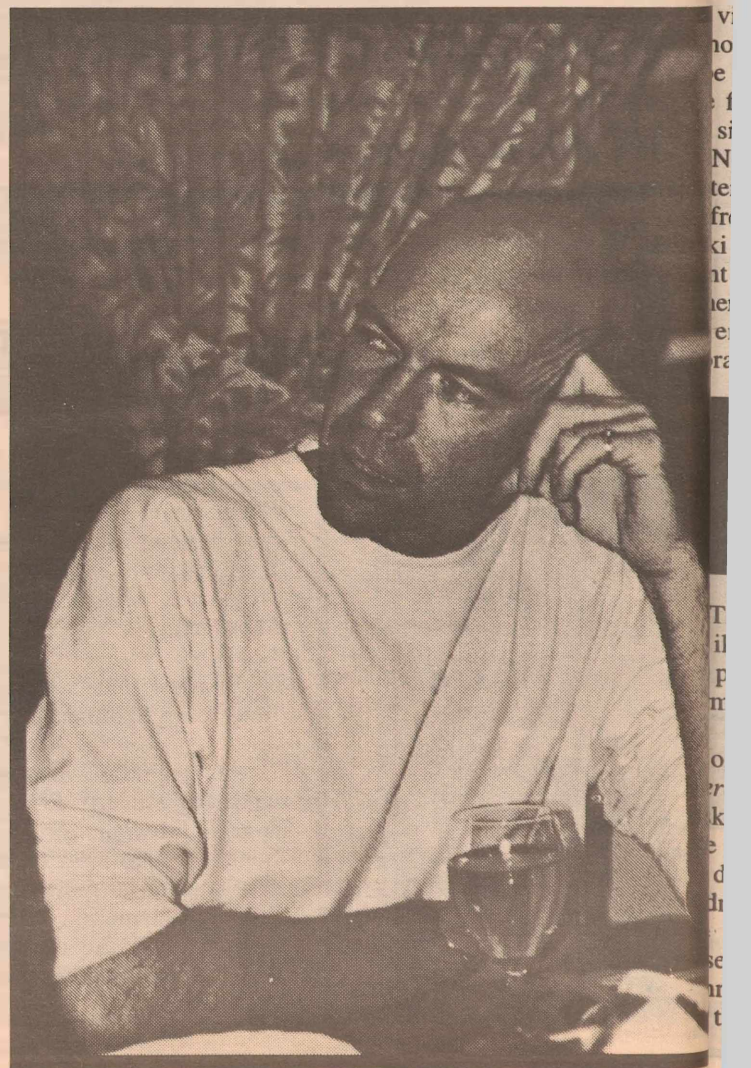
Under det som skal vere ein romantisk middag ,heime hos Angel sine foreldre,fortel foreldra at Angel er for feit. Dei hevdar at :»The fat one doesn't deserve to go to heaven»...Bubby drep dei..

Skodespelaren blir stille i nokre få sekund...-Ein synst det er o.k fordi det er Bubby som tek

bryst. Om filmen får deg tenkje syns eg at vi har oppnådd mykje. Filmene har enno ikkje hatt verdspremiere og Tromsø den 3. byen han visast i. vonar vi ikkje sjokkerer for kje...

...No drar vi vidare til Rotterdam.

U Solveig M. L. Kavli er Jørgen Flint (Foto)

Angel of revenge

Filmfestival

Trygg Filmklubb vår

Tromsø Filmklubb har i etterkant av Tromsø Internasjonale filmfestival presentert sitt vårprogram, et program som nok ikke er fullt så kreative som filmene som ble vist på festivalen, men likevel burde kunne interessere et filmsugent publikum. Opningsfilmen forrige lørdag var den franske filmen *Delikatessen*, en virkelig appetittvekker i seg selv, underfundig og full av sort humor. Det er ord som nok også kan brukes på vårens hovedtema i filmklubben nemlig brødrene Kaurismaki. Fire filmer og en kortfilm har funnet sin plass i vårprogrammet. Den første *Calamari Union* av Aki Kaurismaki vises allerede lørdag.

Vårens program i filmklubben er en reaksjon på den profinsale programmet i høst hadde. Da hadde vi mange og smale filmer i programmet som vi i balansen opp mot en bredere sammensetning denne våren sier Torill Fagerheim og Toini Thomassen i filmklubbstyret. Antallet visninger er redusert noe i forhold til høsten men det er å håpe på at filmklubben kan bli like fornøyd men oppslutningen sine visninger i vår. Nordisk film er godt representert i vårprogrammet, først fremst med brødrene Kaurismaki hvor Aki er som vi blir best kjent med da vi får se tre av hans filmer. *Calamari Union* er først en film om sytten menn hvorav seksten heter Frank alle

Toini Thomassen (t.v.) og Torill Fagerheim fra Filmklubben presenterte et godt, men kanskje vel trygt program for våren '94.

med solbriller som bestemmer for å forlate arbeiderkvarteret de kommer fra og setter kursen for den fasjonable borgelige forstaden på andre siden av byen. *Leiningrad Cowboys go Amerika* er filmen om et finsk jenka orkester som bestemmer seg for å dra til USA for å gjøre lykken. Aki sier selv om filmen at den bugger på en helt spesiell måte å agere på, en blanding av total mangel på viten, ren dumskap og en usvikelig tro på morgendagen. Noe som nok også kan sies å være den måten Aki lager sine filmer. «Min visjon om film bygger om like deler øl, vodka og skitprat» Et sitat fra Aki Kaurismaki som også beskriver mye av innholdet i filmene. Men det trenger ikke bli dårlig film av det for i 1992 fikk Aki Felix prisen for sin film *La Vie de Bohème*. Broder Mika er representert med sin film *Zombie and the Ghost Train*, en film om et menneskes undergang til tider hysterisk morsom men også dypt tragisk og full av livsvisdom.

Den gode viljen er historien om Ingmar Bergmans foreldre fra de møttes og til han ble født og er i regi av Bille August. Men også andre store regissører er representert i vårens program. Frederico Fellinis oppgjør med fjernsynet *Ginger og Fred*, Andrej Tarkovskij med *Speil*, en film

som ser tilbake på barndommen. Også en annen gammel travert i filmklubbssammenheng blir det mulig å se. Woody Allens regi-debut *What's up Tiger Lilly*. For å komme i påskestemning vises Martin Scorseses *Jesus siste fristelse*, en film som ble nektet vist flere steder i USA da den skulle være blasfemisk. Påskekrim blir det også, Alfred Hitchcooks *Vindu mot bakgården* burde borge for den rette gysterstemningen. Percy Adlon burde også være et kjent navn for den interesserte kinogjenger sist sett med Younger and Younger under filmfestivalen får vist sin *Barbeint i snøen* med ikke ukjente K. D. Lange i hovedrollen. Krzysztof Kieslowskis filmer har vist seg å appellere til mange og en av filmene i dekalogen, *En liten film om kjærlighet* burde være et sikkert valg for en nydelig filmopplevelse. Noe av det mest spennende på vårens program er en av filmene som er i Norge på korttidsimport. *The Bed You Sleep In* av den meget kontroversielle og høyst uavhengige amerikanske filmskaperen Jon Jost som med sin filmer er blitt en gjenganger på festivaler verden rundt.

Semestert avsluttes med *Kranes konditori* en film som settes opp i sammenheng med Tromsø bys 200 års jubileum.

nattvisninger

I forbindelse med visningen av Sergei Eisensteins *Panserkrysseren Potemkin* vil det bli lagt opp til et spesielt arrangement i samarbeid med Palisanderkvartetten som har satt musikk til filmen og vil inngå som en helhet med filmen når de spiller fremme ved scenen. Tidspunktet og prisen for dette arrangementet vil avvike fra de andre visningene. Suksessen med nattvisningene vil bli fulgt opp dette semesteret med David Cronenebergs filmatisering av *Naken Lunsj* og Abel Ferraras kontroversielle *Bad Lieutenant*.

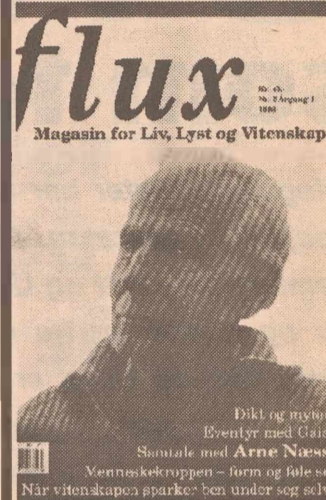
I tillegg til spillefilmene blir det også vist fem kortfilmer i løpet av året, Aki Kaurismakis *These boots*, de norske *Eating out Paa jagt efter landets sjønneste kvinde*, italienske *Livet er en film* og den polske *Den nye bok*.

Filmklubbkafe

Også dette semesteret vil Blå Rock Cafe være samlingsstedet for filmklubbmedlemmene. De tilbyr gratis kaffe og te og pizza til reduserte priser hver lørdag etter filmklubbvisningene mot fremvisning av gyldig medlemskort.

U Per Ness
Jan Martin Berg (foto)

"Om Einsteins åpne bukse-smekk..."

...og andre morsomme tilnæringsmåter til vitenskapen kan man lese om i det nye magasinet Flux, som er utgitt av stiftelsen ved samme navn, med opphav blant lekne filosofer på Blindern.

Magasinet er en hyllest til **Homo Ludens**, det lekende menneske, og oppfordrer oss til aldri å gi slipp på barnligheten i vår søken. Her er en broget forsamling av artikler, dikt av Rolf Jacobsen, Bertrand Besigye og Ulf Lundell, og her er også intervjuer med nestorer som Arne Næss, og til og med med en reflektert(!) teolog.

Bladet fremstiller seg som «magasin for liv, lyst og vitenskap», en ambisiøs pretensjon som kan skremme de fleste kjøpere hjem igjen. Imidlertid har ikke utgiverne bommet så grovt som man kanskje ville forventet. Hva Ulf Lundells refleksjoner om **kuk og humor** har å bestille i denne forsamlingen av vitenskapelige tilløp kan man selvsagt spørre seg om, men det illustrerer uhytideligheten i prosjektet, og bærer bud om at vi kan vente oss flere muntre filosofiske sidesprang fra Blindern.

U Jan Martin Berg

På første rad i mørket

Tromsø kommunale kinoer er ikke helt OL fri. De har funnet plass til *KALDE RUMPER*, en merende komedie om Jamais OL lag i bob. Walt Disney er også nyinnspilt *De Tre Musketere* og som vanlig når Disney skapet lager film trenger vi å være redde for å bli støtet dette er trygg familieunderholdning. Mel Brooks siste komedie *Men In Thights* en lodig seselas over Roin Hood og hans venn i Sherwoodskogen er vent til kinoen i de nærmeste

ukene. Mer humor dog av den sortere sorten finner vi i den prisbelønte *Raining Stones* av Ken Loach som handler om en arbeidsløs manns bestrebelse for å skaffe sin datter en ny kjole til hennes første katolske nattverd og vikler seg stadig inn i mere problemer enn han klarer å håndtere. De som så Riff Raff, Loachs forrige vet at dette er britisk film på sitt beste. Britisk film får vi mer av i tiden fremover. James Ivory, mannen bak blant annet *Howards End* er tilbake med

Resten av dagen hvor Emma Thompson og Anthony Hopkins storspiller i en nydelig film om uforløst kjærlighet.

Samme tema er å finne i Richard Attenborrougs siste film *Shallowlands* hvor samme Hopkins spiller men her mot Debra Winger. Kjærlighetens vanskelige veier kan vi også lære mer om i Mexikanske *Hjertes* i *Chilli*, en av de større positive overraskelsene forrige filmår fra den andre siden av Atlanteren. En film som har vært sett på en viss forvent-

ning er Richard Donners *Slipp Willy Fri*, filmen om den vakre intelligente hvalen som ikke har det så bra i sitt fangenskap. Filmen vakte en viss muntherhet i England der Willy er slang for mannens mer private deler. Richard Gere og Lena Olin spiller henholdsvis pasient og lege i *Mr. Jones*, hvor man har prøvd å gi et innblikk i hva en manisk depresiv er og hvilke etiske problemer en lege kan få når denne innleder et forhold til en pasient. En film som kanskje ikke burde

oversees er *RED ROCK WEST* med Dennis Hopper, Lara Boyle Flynn og Nicolas Cage. Hopper som pykotisk leiemorder, en rolle vi vet han behersker til de fulle så da er det vel bare å møte opp på kino

U Per Ness

VETT OG UVETT som teater

Hålogaland teater har nok en gang et ambisiøst prosjekt på plakaten. 11. februar er det klart for premiere på «Vett og Uvett», samlingen av historier og anekdoter fra nordnorsk humor fremfor noen. Vett og Uvett er å betrakte som en nordnorsk kulturskatt, og som med andre skatter skal det ikke mye til før kritiske røster vil rope opp om vandalisme. Men Hålogaland har tatt sats med full tyngde før - og klart det.

Selve grunnideen bak verket burde ikke fordre noen dyptpløyende forklaring. Skolelærer Ole Heide Aas samlet i sin tid historier fra de mange originale han traff og disse ble senere gitt ut i bokform av hans sønn, Einar K. Aas sammen med noen tilsvarende historier ført i pennen av Peter Wessel Zappfe.

Man trenger bare referat fra «Fallkniven» for å presentere

ånden som preger hele samlingen. Den godeste Grinus Lydevartsen etterlyser i et brev til skoleinspektøren (som nettopp har vært på besøk) en foldekniv som er forsvunnet etter inspektørens besøk, og avslutter brevet med «U.P.S. No kjæm ho jændrikke å førrtæll at ho har funn kniven ilamme sjeien. Unsjylland». Brevet ble visstnok sendt.

Kjetil Høegh, Jane Kelly og Kristian Fr. Figenschow jr. i "Vett og Uvett" på HT. (foto: HT/O)

Teatervennlig stoff

Nå er ikke «vett og uvett» egentlig så uvennlig stoff å sette opp som teater som noen kanskje ville tro. Samtlige stykker - på et par unntak nær - er skrevet som manuskript, så det hele krever ikke noen ekstrem omarbeidelse. Det som kan få innhuga nytere av boken (eller eposet som de gjerne kaller det) til å rynke pannen litt urolig, er behovet for in-

derligheten som preger originalen.

Kompetente krefter

Skal vi dømme ut fra det som har sluppet ut om forestillingen hittil, har vi ingen grunn til å frykte forflatning av innholdet. Skuespillerne Ketil Høegh, Kristian Fr. Figenschow jr. og Jane Kelly burde ha de beste forutsetninger for å bære forestil-

lingen. Når de til og med i å gjøre stykket «i gata» - som ikke-tromsøværing be dig har sett på som et av de interessante - til en inspirerende opplevelse, så skulle denne kjente kulturperlen være i det hender - heldigvis.

U Jan Martin Berg

Lek med KJØNNNSROLLER

- Dameteaterets "Halte helter og arme riddere"

Stakkars Truls har det ikke så greit. Nå da han nesten har lært seg å spille gitar, vaske gulv og diskutere likestilling, slår dama hans opp - hun har funnet seg et ekte *mannfolk*. Slik startet cabaréen «Halte helter, arme riddere» av Dameteateret & Sønn (med Kine Hellebust, Anne Nyutstumo og Liv Aavik, også kjent som Randi, Ragna Rekkverk og Frida Frosk.) Paletten café var fylt til randen med et entusiastisk publikum som i løpet av en knapp time fikk være vitne til tøffelhelten Truls' tragiske skjebne. Truls er representant for 68' generasjonens myke mann. Han har lært seg alle de riktige trekke. En dag da han kom på skolen etter sommerferien gjaldt ikke mopeden og den svarte skinnjakka hans lenger - han måtte vite alt om Vietnam, være for likestilling og mot porno for å tekkes damene - for som han sier, «det er jo tross alt fitte det dreier seg om» (ifølge dameteateret er dette selve essensen i en manns liv.) Men kvinner er lunefulle. «Kjedelig - kjedelig hele dagen» synger Marit, dama til Truls. Sexlivet

tørker inn (hver fredag, før eller etter detektimen) og Truls skvises ut. Ved hjelp av surrealistiske virkemidler kommer Truls inn i skogen der han møter den hardbalne psykologen som skal lære ham å få kontakt med villmannen i seg selv. Kledd i militæruniformer masjerer de rundt og øver seg på *urbrølet* - Truls består prøven og avanserer til Marlborro Country, stedet der menn er Menn. «Han hadde kraftig skallebank. Det var ikke uvanlig. Noe demret for ham. Først sakte, så fortere og fortere. Han var sulten.» Men Truls' nye identitet faller sammen da han oppdager at det er hans barndomsidol Eddie som har stjålet dama hans. Eddie med skinnjakke, bil og så mange damer han orker, Eddie som har sittet inne, Eddie som aldri ga etter for 68' generasjonens press. Truls finner seg hverken til rette som myk eller hard. Tilbake står en identitetsløs, halvgammel, patetisk liksommann. Til slutt drar han til sjøs. «Er du født med for liten balle, husk at sjøen er til for alle» blir konklusjonen. «Halte helter, arme riddere» er et nådeløst harselas med både den myke og den harde mann. Hva blir igjen?, kan man spørre seg. Hvilken rolle skal mannen spille for å bli

Klassekameratene har plutselig fått øynene opp for nye verdier og idealer, og Truls blir nødt til å legge om stilen.

godtatt? Men også kvinnene får gjennomgå i denne forestillingen - den ironiserer over kjønnsroller generelt. De treffer blink med

mange av sine replikker og sanger og følger opp tradisjonen fra Tramteateret. For de av dere som ikke fikk sett det - forvil ikke, de er tilbake neste år.

U Christine Haralds
Joakim Lie (foto)

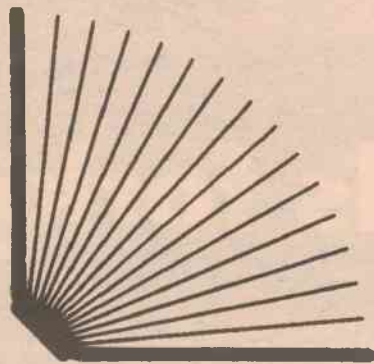
I 1993...

...solgte vi bøker og studiemateriell for over 15 millioner kroner: En økning på 20% fra året før, og nesten dobbelt så mye som i 1990.

Vi registrerte 6.200 nye titler, og foretok 22.000 bokbestillinger.

Resultatet er et overskudd på 1 million kroner som gir grunnlag for ny vekst, økonomisk sikring av bokhandelen, bedre bemanning og service, og flere titler i bokhyllene.

TAKK SKAL DU HA!

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D E L

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø - Tlf 776-44920

Agnar Mykle

-Det frie ords forkjemper

«Denne bok befolkes av engler og av djevler, av helgener og av demoner.

De eksisterer kun i denne bok.

Man vil forgjeves lete etter dem i virkeligheten.

Men likesom denne bok inneholder annet, og mere enn hva

forfatteren selv har opplevet i det virkelige liv, slik er det

forfatterens håp — og bokens eneste berettigelse — at leseren vil oppleve denne beretningen som virkeligere enn virkeligheten selv.»

Fra "Lasso rundt fru Luna", 1954

Søndag 16. jan store f
stod det å les lese de
Dagbladet at Ag vedver
Mykle var død. fru Lu
etterlot seg in "Sang
stort forfattersk bin"(19
målt i antall utgi novelle
ser, fire romaner var d
tre novellesam han g
ger. Likevel er bokfor
av mange reg Ask
som en av et fo
krigstidens stør I
romanforfatter rundt f
Norge. Burlefe
Jeg vil ikke i a vedper
kelen gå så helt. H
inn på de aller og meg
kjente detaljer enn os
rettsaken vokser
Mykle og Gyl hetsløs
dals direktør te han
rald Grieg i 1 bror, se
vedrørende ut Han pl
ge skildringer nag ov
ken «Sangen han vi
den røde rub å ha f
Jeg vil istedet Ask se
sentrere meg være m
hva Agnar My Sin mo
har betydd med, n
norsk etterkri over at
teratur, med være li
gangspunkt i sin far.
ken som av ma os stil
er regnet som As
hovedverk: «L nærme
rundt fru Luna stand
1954. helt ut
I virkeligheten pror, o
det kanskje bli han ald
om mennes nam, o
Mykle, mennes han al
oss selv, sett n sto
av denne boker Men d
 endelig
 ner hj
 er 12 å
 ronisk
 rorens
 else.
 "My
 et med
 ilagt s
 itterate
 tein R
 t "Det
 v forf
 kke n
 bygge
 lovedg
 g, so
 an kj
 lete o
 n. Ikl
 hjærlig
 er vi
 dri ha
 pt igje
 rånnet
 inner
 v ham

Bibliografi

Mykle ble født i Tron
 8. august 1915, og stude
 Handelshøyskolen i Berge
 fikk publisert sin første
 1948, etter utallige artik
 essays i flere av de
 aviser. Boken het «Taustig
 vakte nesten umiddelba
 oppsikt med sitt stødige s
 realistiske silindringer. Neste
 var en roman, «Tyven, tyve
 du hete», denne utkom i 19
 ken er sagt til å være en
 over motivene hat og he
 tittelen kanskje kan antyd
 Året etter fulgte nok
 vellesamling "Jeg er like
 gutten". Men det var ikk
 1954 at Norges befolkn
 smuglesende intellektue
 andre litteraturinteressert
 le bli bergtatt av Agnar

KULTUR-TEMA

store forfatterkunst. Da fantes å lese det som regnes til hans hovedverk av mange "Lasso rundt fru Luna". Senere kom bøkene "Sangen om den røde rubin"(1956), "Rubicon"(1965), og novellesamlingen "Largo"(1967) var det siste han ga ut i bokform.

"Folk vil forsette å lese hans bøker"

Ask burlefot.

I "Lasso rundt fru Luna", introduseres Ask Burlefot-skikkelsen. Dette er hovedpersonen i verket, men ingen helt. Han er ulykkelig som deg og meg, og kanskje mer søkende enn oss begge tilsammen. Ask vokser opp i et tungt og kjærlighetsløst familieforhold. Den eneste han virkelig elsker, er sin egen bror, som han hater mest av alle. Han plages av et samvittighetsnag overfor broren, den eneste han virkelig bryr seg nok om til å ha følelser for. I tillegg hater Ask seg selv for at han ikke kan være mere av en bror for Balder. Sin mor føler han bare medynk med, med kanskje litt stolthet over at hun på en måte prøver å være litt yngre, og greier det. For sin far, eier Ask kun en respektløs stillhet.

Ask blir etterhvert kunstner, nærmere bestemt komponist. Helt i stand til å forsørge seg selv, og helt ute av stand til å elske sin bror, og be om tilgivelse for alt han aldri sa til ham, og for at han aldri var en storebror. Men da Ask endelig kommer hjem etter 12 år er det ironisk nok i brorens begravelse.

"Mykle var fordomsfrihetens talerør i Norge"

"Mykle selv har blitt forvekslet med Ask-skikkelsen, og fått tilagt seg fascistoide trekk", sa litteraturkritikker og forsker Øystein Rottem til Dagbladet like etter Mykle død. Videre sa han at "Dette er en totalt feillesning av forfatterskapet". Mykle ville ikke med skikkelsen Burlefot bygge opp en helt av noe slag. Hovedpersonen Ask er ulykkelig, som følge av sin barndom. Han kjemper for å overleve, ved å lete etter den store kjærligheten. Ikke kjærlighet med stor K, kjærlighet skrevet med bokstaver vi ikke kjenner til, tegn vi aldri har sett. Det eneste elementet igjen i verden, som ikke er grånet av hverdagen. Hva han finner av kjærlighet er skitnet til av ham selv.

Hverdagslighet.

Et viktig trekk ved Mykle og hans forfatterskap, var den stadielengtelten bort fra alt hverdagslig. Vi ser etter noe uberørt av menneskehånd, gjerne kvinner, slik det gjøres i "Lasso rundt fru Luna". Ask vil ha kvinner ingen har hatt, samtidig er det da kanskje en fare for at de da ikke er verdt å bry seg med. Han etter likevel kvinnen foran mannen, kanskje spesielt i forholdet til Gud. "Og han? Hvordan var du en mann? Hvis kvinnen var livets kraft, skapt til å bære, var la mannen dødens kraft, skapt til å svike? Mens hun evig ble, var han på evig flukt? Alt verdi-

fullt som kvinner har skapt på jord, var det utsprunget av deres blinde trang etter å bære? Alt verdifullt som menn har skapt på jord, var det utsprunget av mannens evige redsel for å bli lenket?».

Ask for-dømmer med disse ord sin rase, mannen. Han sier at bak hver eneste lille gode gjerning en mann gjør, ligger

kun frykten for å bli gjort oppmerksom på at man er ond eller udyktig. Mannen er hverdagslig, slik Ask selv er det, og han hater seg selv for det. Derfor vil han finne noe berørt kun av Guds hånd, hvitt og uskyldig som et lite lam. Men Ask selv gjør en tabbe, to av kvinnene han har omgang med, gjør han gravide. Han ønsker ikke noen av barna, men vil ikke svikte. Ihvertfall ikke enda. Han må svikte den ene kvinnen, som

"Kun det intellektuelle Norge forsto hans rikdom"

han mener er en skjøge. Overalt hvor han møter menn ser han for seg disse med henne. Det er kanskje fordi at hun ga seg så altfor lett til ham. Han kan ikke finne noe gudommelig ved henne, hun er hverdagslig på alle måter. Hun er for ham et symbol på den kvinnen som kun vil knekke en mann, fange ham og få ham fast. Den kvinnen som slett ikke fortjener noen mann. Han må snike seg vekk fra hennes

favntak.

Den andre kvinnen derimot vil han egentlig bare ønske å trykke inntil seg og beholde for alltid. Han visste at det ikke var mulig. For Ask kan ikke elske. Han møter denne kvinnen etter at hun har fått barnet, de sitter på hennes hotellrom i hans hjemby. Ask tenker:

"Ville de møtes senere i livet, burde de møtes? Var det noen mulig måte han kunne hjelpe henne på? Hans tanker? Hva var hans tanker verd? Hadde hun det ikke ondt nok selv, om hun ikke også i tillegg skulle få hans tanker? Når det kom til stykket, var det ikke best for dem begge om de kuttet alt, her, nu.". Med dette vil Ask kanskje både hjelpe, og stikke unna. Det er kanhende en forsiktig bønn om tilgivelse fra Ask. Han vil ikke såre denne kvinnen, som han faktisk ser opp til og elsker, men han har inget valg. Han vet at han må bort fra henne også, han vil aldri kunne

"Kanskje trenger vi Mykles bøker som terapi"

leve sammen med henne eller noen annen. Hun er for god for ham på en måte han kan godta. Kvinnen vil allikevel ha Ask men har sendt barnet avsted. Kvinnen blir da for Ask et symbol på den gode hånden han engang holdt så av. "Siv. De var ofte sammen. Hun var blitt meget for ham, søster, elskerinne, men mest

venninne. Hennes Hånd var så liten og varm, den gled alltid så lett inn i hans, den smøg seg uten vaskelighet inn under skjortemansjetten; av alt ved henne holdt han mest av hennes hånd.". Hennes hånd? Han holdt mest av hennes hånd? Det er vakkert hvor mye poesi der kan ligge i en hånd. Eller i å uttrykke en hånd.

Trang ankomst.

Mykle var fordomsfrihetens talerør i et Norge fremdeles skeptisk etter krigen. Det offentlige Norge likte ikke måten han sa sine ting på, jamfør rettssaken. Kun det intellektuelle Norge forsto hans rikdom. Forfatter Bjørg Vik hevder endog at Mykle inspirerte hennes forfatterskap. Han var en forfatter som torde skrive. Han sa det alle gikk og tenkte på, som Ole Paus sa om Bob Dylan en gang. Ikke at det kan trek-

kes noen sammenligninger på noe annen måte. Vi som leser Mykles bøker, får kanskje svar på ting vi har tenkt på, og blir samtidig forsikret om at

flere enn oss selv har problemer.

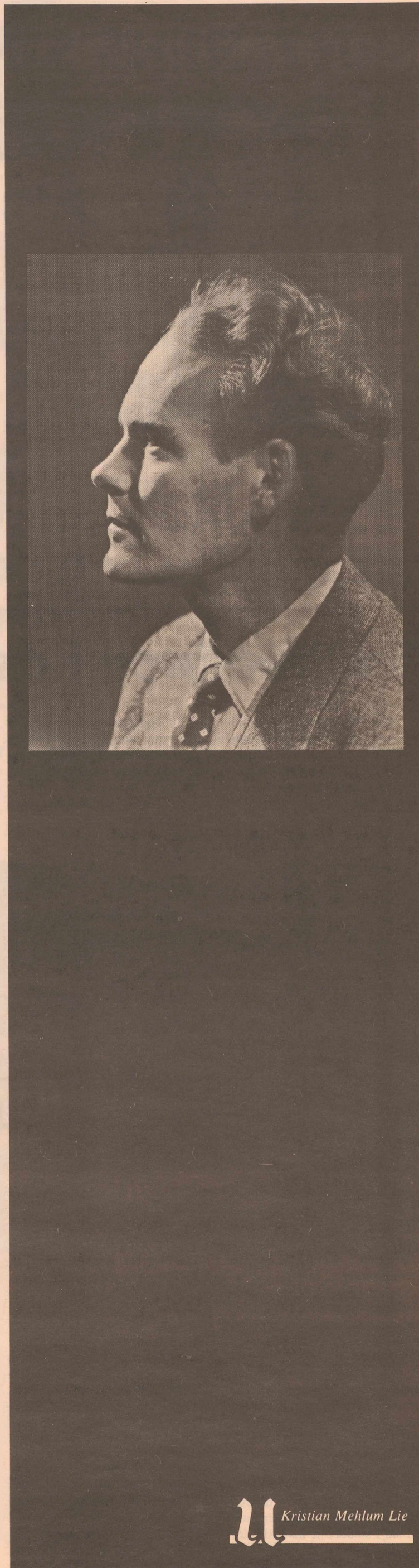
Mulig det er hans evne til å fortelle historier fra virkeligheten som aldri har hendt. Altså ting som godt kunne vært sant. Historier vi vet noe om, som å kjøre med natt-tog, eller be ut Oslo-piker—uten hell. Mulig det er hans språk som gjør at vi uten protester lar oss dra ned i hans bøker for å ikke ville dukke opp igjen. Det er ihvertfall ingen tvil om at Mykle var en stor og interessant forfatter som dessverre etterlater seg et stort tomrom i norsk forfatterkunst. Dette selv om han ikke har publisert noe siden 1967, av bøker ihvertfall. Mykle åpnet kanhende noe stengt med sine bøker, noe kanskje alle vil være med å skrive på. Oss alle. Kanskje trenger vi nettopp Agnar Mykles bøker som en form for terapi. Vi trenger å vite at dette har skjedd før. Mykle skriver med en ærlighet som passer historiene hans.

Heder

Det har vært snakket litt om å hedre Agnar Mykle i det siste, hvordan er usikkert. Noen sier gi ut hans bøker på nytt, publiser hans manuskripter som må finnes et eller annet sted, eller ta rett og slett og meisl ut en statue av ham. Det er vanskelig å si hva forfatteren selv ville ha foretrukket, men det mest hensiktsmessige ville kanskje være en nyttig-

velse av hans gamle bøker. På en måte gjøre disse mer tilgjengelige for den nye generasjon, som virkelig trenger dem. Trenger dem

til å våkne og til å kjenne seg selv igjen. Usikkert er det om hederen vil se dagens lys, eller bare ligge i kjelleren sammen med andre gode ideer som gratis buss og tog. Sikkert er det at folk vil fortsette å lese denne mannens bøker så lenge de finnes, og at nye lesere vil komme til. Det kan bare gjøre dem godt.

U Kristian Mehlum Lie

VINTERENS SIKRE OG USIKRE ROCKEKONSERTER

DeLillos kommer til byen Torsdag 3.mars

Torsdag 3. mars kommer «tøff i pysjamas»-gutta, med sjefspysjamas Lars Lillo Stenberg til Tromsø og «BortiNatta». DeLillos slapp i høst cd'en «Neste Sommer» som nå er nominert til spellemannsprisen i kategorien

rock. Uken etterpå, fortsatt torsdag og lokalet «BortiNatta», nærmere bestemt 10.mars, står amerikaneren og tidligere frontfigur i det lovpriste bandet «The Halvalinas», Tim Scott McConnell med band, på scenen. Tim Scotts

varemerke er gitarrock, noe han også viste med det forrige bandet sitt «Bulldog». Samme kveld er det mulig vi også får oppleve Oslo/Molde-bandet «Di Derre», men her er ikke alle formaliteter i orden ennå ifølge arrangør Torgeir Aasmo. Ellers er planene for resten av vinteren/våren slik: Mercury Motors på «BortiNatta» en gang i slutten av mars. 13. april kan vi feire at påsken er over med å nyte Anne Grete Preuss m/ nytt band, som vil presentere hennes nye cd som skal være klar i løpet av vinteren. Etter henne er det sjefsrolperocker Joke med sine valentiner som besøker Tromsø på sin avskjeds-turne etter at de nå med sin femte cd «Alt kan repeteres» truer med nedleggelse av «Jokke & Valentinerne». Muligheten for at vi også får besøk av to interna-

sjonale band er også der etter som det arbeides med å få både Chris Cacavas, som har spilt sammen med «Green On Red» og Eleanor McEvoy fra Irland opp hit til Tromsø. Begge har for øvrig med seg egne band. Til slutt kan det sies at det i løpet av tv-tittimesterskapet, OL på Lillehammer, er mulig at det blir gjen-syn med mosse-bandet «Weld», som sist var her under rockefestivalen sist høst.

Som dere nå har forstått, er det veldig mye «om og men» inne i bildet når det gjelder en del av disse konsertene. Er vi heldige får vi oppleve alle, er vi uheldige blir det bare «DeLillos» og et par andre rockekonsertter i Tromsø utover vinteren (!)

U Sten-Rune Roland

Trollmannen i oss selv

Teaterstykket «Isblomst» hadde sin urpremiere på Hålogaland Teater den 13. januar. Oppsetningen skal ikke vises mer i Tromsø, men fortjener likevel en liten omtale.

- En trollmann er et menneske som i kraft av sine spesielle evner kan forandre ditt liv, mener Terje Norby, forfatteren av «Isblomst». Norbys drama tar utgangspunkt i forrige århundres Finnmark, og de fortellinger og myter fra den gang som finnes om Johan Kaaven.

Kaaven var en myteomspunnet mann som ble tillagt overnaturlige evner. «Isblomst» er inspirert av fortellingene og mytene om ham, men det er ikke noe biografisk stykke.

Stykkets handling foregår i ett rom, der Johanna Isaksen (Guri Johnsen) ligger dødssyk i sin seng. Hennes mann Andreas, som spilles av teatersjef John Sigurd Kristensen, har vært nede ved fjorden for å be om hjelp. Doktoren (Bernhard Ramstad) kommer til slutt, men i stedet for undersøke pasienten, begynner han å grave i ekteparets fortid. Han tvinger Andreas og Johanna til å ta et oppgjør med seg selv, hverandre og sin fortid. Slik klarer han å gjøre Johanna frisk. Og slik klarer han å få fram en hel del om åpenhet, tilgivelse (tålmodighet) og kommunikasjon mellom mennesker.

Publikum møter en trollmann som er i stand til å utrette

overnaturlige mirakler, men som like ofte tar i bruk sine psykologiske kunnskaper for å påvirke menneskene. Effektfulle sceniske virkemidler gjør magien spennende, mens menneskenes fortid rulles opp ved retrospektiv teknikk. Disse ulike elementene blandes, og tilslutt vet ikke vi moderne publikummere hva vi kan tro på og hva vi ikke kan tro på. Nettopp dette er det beste ved forestillingen, vi blir nødt til å godta det eventyrlige - og det er ganske befriende!

Uten å gå nærmere inn på det, vil jeg nevne at musikken og kulissene fungerer særdeles bra i sin sammenheng. Det moderne og det gamle, mytiske uttryk-

ket går hånd i hånd på en tiltalende måte.

Innledningsvis, idet doktoren ankommer og skal pleie den syke Johanna, er det noe som svikter i regien. Som tilskuer vet jeg ikke om jeg skal føle medynk med kvinnen som ligger og skjelver og gråter i

sengen, eller om jeg skal le av den brautende doktoren som nekter å ta seg av den syke.

Skuespillerne har for anledningen lagt om til Finnmark-dialekt, og det fungerer stort sett bra. Bernhard Ramstad er ansatt på stykke-kontrakt, det er også regissør Thea Stabell.

Oppsetningen skal vises rundt om i Troms og Finnmark. Denne turneen starter i slutten av måneden.

U Joakim Lie

Et (h)ærlig farvel med Jokke & Valentinerne

«Alt kan repeteres»

Joachim og hans valentinerer har for siste gang beriket oss med en solid porsjon grasrot rock/pop. For også denne skiva er spekket med godbiter som for til å nikke igjenkjennede på hodet.

Det er nemlig dette som er Jokke's sterke side. Ting som har skjedd, eller tanker som har slått en, men som en ikke får satt ord på. Sitat: «Er du det svinet som knuste det speilet igangen. Ja det var meg og jeg lover å betale. Jeg var invitert og jeg gjorde det med vilje». Tatt fra spor 3 INVITERT.

Sentimentalitet har vært et fyord på alle Jokke&Valentinerne sine plater. Denne CDen er intet unntak. I stedet blir man til tider bombardert av en herlig befriende deppresiv tankegang som en ikke

kan unngå å le frydefullt av. Sitat: «For en herlig gjeng, for et lystig lag. For en herlig by, og for en gjennomført jævlig dag». Tatt fra spor 7 JEG ER REDD.

Selvbiografiske tekster er også en av Joachim Nielsens varemerke. Vi slipper visst aldri unna disse små anekdotene tatt fra hans daglige virke. På ALT KAN REPETERES kommer dette best til uttrykk på sang 11 HYTTETUR., noe han umulig kunne ha funnet på, uten å ha en finger med i spillet. Sarkasmen og selvironien syder og bobler i denne teksten, noe som gjør låta til en fulltreffer.

Foruten disse 3 overnevnte kuttene inneholder alle sangene meget høyt norsk rock/pop nivå. Et unntak er Peter Pogo's ene kutt, TRALL, som er en forby-

Jokke tar et godt tak rundt Valentinerne, og sier takk for seg.

telse å høre på. Mannen burde tenke seg om to ganger før han lager noe nytt. Og min oppfordring er dropp byturen på lørdag, bruk heller pengene på ALT

KAN REPETERES. Det vil lønne seg.

U Ole Fredrik Hynne

Finnes det "norske"?

Sosialantropolog og supsynser, Thomas Hylland Eriksen har kommet med en ny bok. den meget så produktive sosialantropologen kommer med en gangen er ikke en lærebok i antropologi, en bok om etnis eller en bok om kulturell forring på Trinidad. Denne gangen har han skrevet noe så befriende og løssluppet som en essaysamling om det typisk norske, mangelen på sådan. Han går kvasset penn og stort mot våre inngrodde oppfatninger det typisk norske og prøver å dig å overbevise oss om at ikke finnes noe som er typisk norsk.. Hylland Eriksen mener at våre gamle nasjonalromerke oppfatninger om det norske forlengst er foreldet og mot for utskiftning. Han stiller spørsmål ved hva det særnorske står i og hva som gjør et menneske til norsk? Kan man i det tatt være norsk, unorsk eller litt norsk, finnes det i det tatt ulike grader av norsk? Hvordan oppfatter vi oss selv hvordan blir vi oppfattet av i andre land. Hylland Eriksen kommer med en rekke tanke kende eksempler på hvordan oppfattes utenlands, noe som overhode ikke stemmer over med vårt eget bilde av oss. Det som er Hylland Eriksens derliggende budskap er at den idag er inne i en globaliseringsprosess hvor det kulturelle fellesskapet vi eventuelt har tidligere ikke lenger eksisterer samme grad som før. Vi blir gjennom ny teknologi og gjennom media i stor grad utsatt for turpåkverking utenfra. Et eksempel kan være det at den ungdomskulturen idag i stor er påvirket av amerikansk og musikk. I bokens fjerde «Norway went crazy. Åttitalen kulturevolusjon» vier Eriksen stor plass til store nyvinninger: PC-ens tog i Norge, jappebølgen og baniseringen av ungdomskulturen sentrale ting her. I essayet «Berpunk og Europas nye midalder» kommer Hylland Eriksen inn på et av sine hjertebarbalisering som fører til at dette essayet synser Hylland Eriksen ubeskjeden om hva som skjje med den kulturelle identiteten i Europa etter tusenårsskiftet. «Typisk Norsk» er forslig fra mye av det Hylland Eriksen tidligere har skrevet. Han skriver i motsetning til tidligere om norske forhold. Skriveren er også anderledes og det er delig at han har samlet opp del inntrykk som kunne pass å bli utgitt i et lettere og tilgjengelig format. At Hylland Eriksen skriver godt om den ske samtidig er det ingen tvil og boken burde absolutt væregjengelig for et bredt og leselig publikum. God «norsk» ning.

U Jørgen Flint

Grafisk montasje, UTRODESIGN (Amund Sjølie Sveen)

Slukking av OL ilden! Dette er vel tanker de fleste har puslet med i lystig lag.. Vel, nå er det ingen utopi lenger. Lørdag 12. februar kl. 19.30. braker dette celebre anti olympiske arrangementet løs. Arenaen for dagen er hovedgården.

I et heller tvilsomt kjellerlokal hadde jeg avtalt å møte sentrale skikkelser bak arrangementet. Etter en halvtime hvor jeg iherdig prøvde å komunisere med disse skikkelsene: slo tanken meg, dette måtte være konspirasjonen. En mystiske organisasjon, som står for alle de kuuule tinga som skjer på universitetet. Selvfølgelig måtte det også være disse fyrstikk menneskene som hadde funnet på dette med slukking av OL ilden. Jeg var fremdeles i kjellerlokalet når det begynte å demre for meg. Det var altså tre konspiratører jeg satt å prøvde å konspirere med. Nå fikk plutselig de meningsløse ordene de tre konspiratørene hadde fyllt kjellerlokalet med, en mening. De skulle selvfølgelig drive PR for arrangementet sitt. Som den journalisten jeg tror jeg er, inntok jeg straks klassisk intervjustilling. Med blokk og penn og det ene benet over det andre gryntet jeg : hmmm og jaassså , med gjevne mellomrom, slik en ordentlig journalist ville ha gjort. Etterhvert kom tanken om at jeg kanskje burde stille dem noen spørsmål snikende inn i kjellerlokalet. Det var ingen vei tilbake, plutselig hørte jeg meg selv spørre dem hva dette egentlig var for et arrangement ?

- Vi vil lage et alternativ til det å ha en kjip lørdagskveld foran Tv'en med åpningssermonien på Lillehammer som tidsfordriv. Konspirasjonens formål er å spre alternativ kunnskap til allmuen. Vi lager derfor et (s)lukkings ar-

rangement. Vi skal lage en heidundrende antiolympisk aften som alle bare må få med seg. Vi kalkulerer med at det kommer minst like mange mennesker inn på vår arena som det kommer Lillehammer, konspirerer de tre konspiratørene i kor.

Men, men, men, JA, nå kom jeg på det: Hva kan egentlig folk vente seg av underholdning denne kvelden da ?

- Hva, eh...for å gjøre en kort historie lang, så skal vi gi massene så mye underholdning de bare kan klare å bære på sine spinkle studentskuldre. Vi er offisiell leverandør av antiolympisk kultur til folket. Vi gir folket det de vil ha. De skal få anti-OL poteter eller var det poeter, det skal bli anti OL-band, anti-OL drikker dvs ikke XL 1 og U-nik. Som det seg også hør og bør skal vi også ha en anti-olympisk ridderturnering. Tanken har også slått oss om at vi burde innføre en anti-olympisk gren og hva er da mer naturlig enn pilkasting med Sammaranch som blink, men vi lover ingenting. Vi vil selvsagt også legge opp et stort rituale omkring selve slukkingen av ilden, men vi vil ikke på det nåværende tidspunkt gå ut med så mange detaljer omkring akkurat dette. Vi har også endel andre overraskelses momenter i ermet, konspireres det hemmelighesfullt på andre siden av sofaen.

Konspirasjonen skor seg på OL...

Hva skjer med de som har på deg OL effekter på arrangementet ?, spør jeg, mens jeg febrilsk prøver å skjule coca-cola pins'en jeg har i knappullet.

- De kommer gratis inn, neida det var bare tull. De skal få betale dobbel pris og være glad hvis de kommer inn i det hele tatt. Vi vil nok imidlertid også merke oss dem for senere trakassering. Vi oppfordrer imidlertid folk til å kle seg så anti-olympisk som overhode mulig.

OL varer i fjorten dager, varer anti-OL festen også fjorten dager til ende ?

- Man skal aldri si aldri si aldri, men det er vel heller tvilsomt. Om ikke akkurat festen varer i fjorten dager så vil vi nok syle med diverse andre ting. Innet Tv på Universitetet skal føle seg for trygg. Du vet, vi har tang og fjernkontroll, men mangler foreløpig finlandshetter og trening på å storme lokaler fulle av folk. Som det intellektuelle fora Universitetet i Tromsø er burde det å erklære det som OL fri sone være den mest opplagte ting i verden. Vi kan iverfall love leserene at vi driver med byråkratisk konspirering i korridorere for å få gjennomslag for dette.

Tenk deg bare hvor mye penger Universitetet vil spare på dette, når man tenker på hvor mange timer de ansatte vil bruke på å sitte å glo på skjermen under OL . Universitetet vil jo spare et beløp vi ikke engang tør tippe størrelsen på.

Har dere noe dere vi si sånn på slutten av intervjuet ?

-Jøss, er intervjuet slutt allerede?

U Jørgen Flint
(tekst og foto)

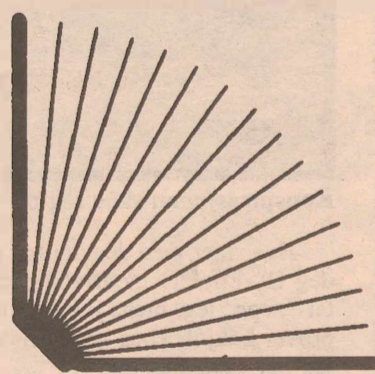
HAR DU HATT EN STREVSOM SEMESTERSTART?

Overfylte lesesaler og auditorier, trangt om plassen, sovepose i bomberom, krangel med Hernes, krangel med banken, kø i kantina, kø på bussen, ingen buss, ingen hybel og på toppen av alt får du ikke bokene dine.

Ja, det har stadig vekk blitt tomt i hyllene hos oss. Vi har solgt bøker for 3 millioner i januar: Langt over alle budsjett og prognoser.

Derfor har du ofte måttet vente. Vi jobber på spreng, og lover å skaffe deg alt som KAN skaffes.

TAKK FOR DIN FORSTÅELSE OG TÅLMODIGHET!

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø - Tlf 776-44920

Onsd
Vorge
nnlec
de he
amba
krig o
ske fl
nygge

U

Den
ten tvil
ukket
ppdelt
ensord
r fullt
år den
lorge fo
esøker
et natu
orsvare
ve på
os oss?

Hån
Det l
g og si
er audi
e på de
eraden
stopp
atskol
vordan
laritet
r er d
nåsjen
rer på
tt ser
imp fe
nerika
smile
e 10 m
enne s
yte ha
verst i

kont

REPORTASJE

AMBASSADØR MED FAMILIE

Onsdag 26. januar fikk grunnfag engelsk besøk av USAs ambassadør i Norge. Forelesning i amerikansk kulturkunnskap skulle gå ut til fordel for innledning og spørsmål om blant annet NAFTA, GATT og USAs etterlengtede helsereform. Hvis dette hadde funnet sted for 20 år siden ville nok ambassadøren fått oppleve langt tøffere forhold med blant annet Vietnamkrig og massiv opprustning å svare for. Selv om kanskje ikke det amerikanske flagget ville ha blitt brent, ville nok stemningen vært mer fiendtlig enn hyggelig på Norges dengang røddeste universitet.

U Tore Gjerstad

Den politiske virkeligheten er uten tvil forandret. Jernteppet er trukket til side, Sovjetimperiet er oppdelt og vi har fått en ny verdensorden der USA ikke lenger er fullt så ille som før. Likevel, når den fremste representanten i Norge for verdens mektigste land besøker en universitetsklasse, er det naturlig at han har en del å forsvare. Hva var det vi fikk oppleve på den drøye timen han var hos oss?

Håndhilsing og smil

Det begynte med at han høflig og småsnakkende gikk oppover auditoriet mens han håndhilste på de heldigste ytterste på benkeradene. Har denne mannen nettopp blitt utskrevet fra Diplomatskolen, ivrig, etter å ha lært hvordan man får kontakt og popularitet hos folkemassene? Eller er det bare vi reserverte og småsjenerte nordmenn som reagerer på en amerikaner som fortsatt ser ut til å tro at det er valgkamp for Bill Clinton. Selv den amerikanske foreleseren vår måtte smile overbærende da de første 10 minuttene var gått med til denne seansen. Hun måtte avbryte ham før han var kommet verst i rekkene. Hun introdu-

serte ham med å referere litt av karrieren og hvor han kom fra. Mer trenger man vel ikke å vite mer om personen mr. Loftus, for alle kan sannsynligvis gjette seg fram til hans norske avstamning med et slikt navn. Der tok vi feil.

Norsk opphav?

Det neste kvarteret gikk nemlig med til å beskrive besteforeldrenes oppvekst og opphav, andre slektningers forhold, hvordan ungene på 7 og 12 opplever Norge, hvorfor søsteren hans flyttet til Norge og vi fikk til slutt høre at hun arbeider på et aldershjem på Kongsberg. Ja, hva mer er det å fortelle? Stjernetegnet, kanskje?

Handel i fokus

Så til den politiske delen. Den kalde krigen er over, slo han fast, og det som er viktig nå er HANDEL. Etter en enkel og rosenrød beskrivelse av NAFTA og GATT, sto familieverdier på dagsorden. Ikke som eget punkt, men sett i sammenheng med den alvorlige fattigdommen i landet. For det er nemlig slik, forklarte han, at enslige mødre har langt lavere levestandard enn familier, og en unge født inn i et hjem med bare en av foreldrene tilstede har langt større sjanser for å havne i fattigdom senere i livet.

Kom til kort

Nå var det tid for spørsmål. Vi hadde fått vite ei uke i forveien at ambassadøren var spesielt interessert i NAFTA og GATT. Etter det obligatoriske spørsmålet om hvalfangst, fikk da også mr. Loftus ønsket oppfylt. Den første studenten ville vite om ambassadøren kunne se noen negative konsekvenser av NAFTA med spesielt henblikk på arbeidsforhold, større press på indianerne i Mexico og økologiske følger av frihandelsavtalen. Det siste tok han ikke opp, forhold i Mexico måtte mexicanerne selv bestemme over og forøvrig var det mest sannsynlig at det var arbeidere i USA som fikk det tøffere blant annet på grunn av langt lavere lønnskostnader i Mexico. Da den neste tilhøreren, forøvrig fra USA selv, stilte et oppfølgings spørsmål som åpenbart baserte seg på mye kunnskap om temaet, kom ambassadøren helt til kort.

Den amerikanske drøm

Etter dette fikk han flere spørsmål, men bare bare ett til skal nevnes her. En russisk student ville vite hva den amerikanske drømmen egentlig gikk ut på. Her fikk ambassadøren virkelig utfolde seg. Han kom fram til at den drømmen de første innvandrerne bygde sine nye liv på, fortsatt var «still very much alive». Essensen i det hele, mente han var ønsket om å ha kontroll over sitt eget land, eller med hans ord

Hyggelig Tromsøbesøk av USA's ambassadør Loftus (Foto:Nordlys)

«governing ourselves». Nå vil vel mange si at USA i like stor grad har ønsket å kontrollere andre nasjoner, ikke bare med handel men også ved hjelp av krigføring noe mellom-Amerika og sørøst-Asia er gode eksempler på.

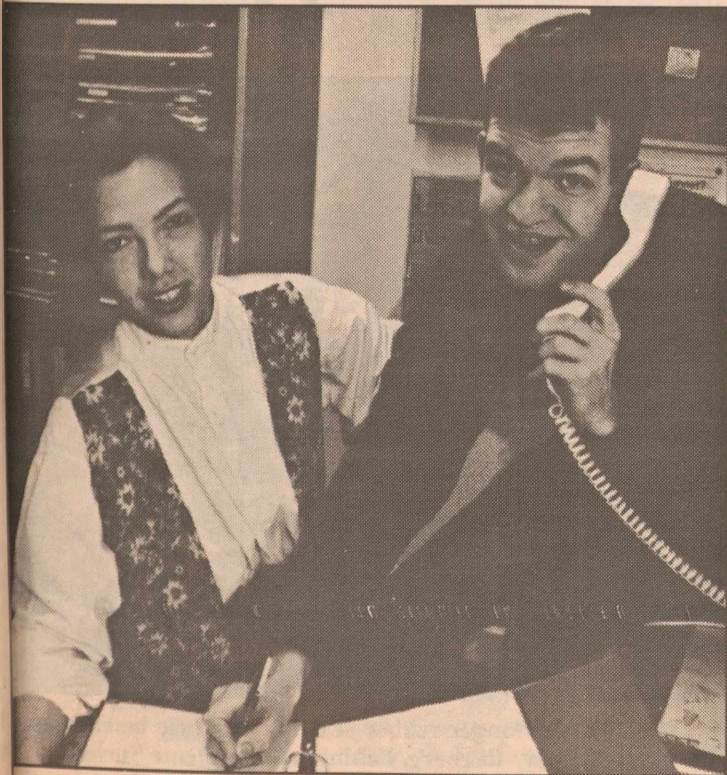
Filosofisk paradoks

Den russiske studenten ville imidlertid vite mer om den amerikanske drømmen. Er det ikke slik, hr. Ambassadør, at frihet for den enkelte kan komme i konflikt med grunnleggende frihet for alle, jamfør «hvis alle får det som de vil, får ingen det slik de ønsker»? Det er et klassisk paradoks i filosofien og kanskje USA

er det beste eksemplet i praksis på denne konflikten. Den høyt utdannede og politisk erfarne ambassadøren ga inntrykk av at han ikke skjønnte spørsmålet engang! Summen av at hver enkelt var «fri» måtte jo bli frihet for alle, mente han.

Fredelig verden

Etter å ha svart bekræftende på om han trodde på fred i Midt-Østen, var det korte besøket på engelsk grunnfag over. Fred ville det kanskje også ha vært på resten av kloden hvis verden så ut slik mr. Loftus beskrev den. Det rådet han følger før han møter spørrelystne studenter og pressefolk ser ut til å være «Whatever you say, say nothing!»

En kontakt med Per Helge og Hilde i Studensamfunnet!

Studentsamfunnet i medvind

Med fire hundre feststemte studenter og masse nye medlemmer til Studentsamfunnet ble solfesten en suksess for arrangørene. - Dette var et positivt tegn på at vi KAN! Det ga oss virkelig inspirasjon til å få istand flere aktiviteter. Men vi trenger flere kreative ideer og forslag fra studentene!, sier leder for samfunnet, Hilde Korslund.

U Lena S. Glosemeyer og Nina L. Vestberg (foto)

Hilde og «generalsekretær» Per Helge Nylund poengterer at Studentsamfunnet IKKE er en politisk eller faglig organisasjon, men et kontor for fritidsaktiviteter. Hit kan alle som vil gjøre noe på fritiden, henvende seg med ideer og forslag til hobbyaktiviteter som de mener kan interessere studentene. Studentrevyen og UKA ble opprettet etter initiativ fra samfunnet. De støtter

opp om blant annet fotoklubben, vinklubben og «gjøglerlaugen» (en gjeng sprø folk som driver med ymse morsomheter). Hobbygruppene er egne selvstendige grupper.

-Nå vil vi at tilbudet fra oss skal bli bedre, og da trenger vi fantasifulle og kreative ideer fra studentene om for eksempel fester, foredrag, eller ymse hobbyklubber. Det vi videre kan gjøre, er å hjelpe til med det administrative, som for eksempel å skaffe lokaler og økonomi. Vi har

også kontakt med høyere instanser på universitetet som vi kan påvirke hvis det er behov for det, sier Per Helge.

Er man medlem av Studentsamfunnet, får man ti prosent rabatt på Studenthuset. - Og selvfølgelig kan man være med på alle hobbyaktivitetene. Man kan være enkeltmedlem, eller stå som medlem gjennom en av aktivitetsgruppene, avslutter Hilde og Per Helge.

REISEBREV

I cockpit med BU 286 Tromsø- Evenes-Bergen- Stavanger

Det er onsdag 24.11.93, klokken er halv fem på ettermiddagen. Jeg sitter i en taxi på vei til Langnes flyplass i Tromsø. Jeg er i godt humør, både fordi jeg skal hjem på en lenge etterlengtet juleferie, fordi jeg noen timer tidligere har lagt bak meg min første eksamen på vei mot en høyere utdanning og sist men ikke minst fordi jeg har en meget spennende flytur foran meg. Jeg skal sitte i cockpit med flygerne på turen mot Stavanger. Det er noe jeg har hatt lyst til helt siden jeg ble gammel nok til å forstå hva som skjuler seg bak døren helt fremme i flyet, og jeg gleder meg som et lite barn!

Jeg treffer som avtalt kapteinen klokken fem. Han venter på meg ved billetkontoret. Schjetne, som han heter, er ikke slik jeg hadde forestilt meg, som høy, kraftig, med dyp røst og stivt blikk slik flykapteiner "skal" være. Han er en helt vanlig mann med koselig stemme og godt humør. Vi tar hverandre i hånden, hilser og går videre til pauserommet som de ansatte disponerer. Her sitter hele besetningen. Jeg hilser så høflig jeg kan på dem alle sammen: Bente, Kari, Anne-Brit og styrmann Tommy. De har overnattet i Tromsø fra dagen før, og dette blir deres første flytur idag.

Endelig klar

Vi går ombord i flyet "Olav Kyrre", en Boeing 737-500. Jeg får forevist setet mitt. Det er lite og trangt, og er plassert midt mellom flygerne. Kaptein Schjetne forteller kort om alle nødprosedyrer. Han forklarer alt som

vil skje i cockpit om en eventuell nødsituasjon skulle inntreffe. Jeg får inntrykk av at om så skulle skje er flygerne de første som hopper ut. Det er et håndtak som gjør at cockpit-døren faller ut om vi drar i det. -Dra i håndtaket og kom deg ut før jeg kommer hoppende over deg, sier kaptein Schjetne.

I cockpit er det et uendelig antall brytere, lys, knapper og finurlige ting som gjør det hele litt mystisk. Alt er elektronisk. Søler man kaffe her ødelegger man for hundretusener, for ikke å snakke om millioner. Hele cockpit ser ut som en eneste stor datamaskin. Flyturen starter. Vi letter og flyr opp i 12 000 fot. Ikke særlig høyt i forhold til det som er normalt, men vi skal ned bare 15-20 minutter senere på Evenes mellom Harstad og Narvik. Været er pent, men det er mørkt. I lufta tar kapteinen "en rask prat med passasjerene". Bare fordi han må

høres det ut som. Styrmann Tommy viser meg Harstad, Andøya og Narvik. Vi ser flyplassen foran oss. Landingen går fint. Flygerne veksler noen ord med noen som stadig melder seg over radioen, samtidig som de stille og rolig fører flyet ned. Dette har de gjort før!

Opp igjen

Etter landing blir jeg med Tommy rundt flyet for å ta en titt på flyet. Vi ser om noen av landingshjulene er punktert, om det er noen løse plater på flykroppen og at motorene er fri for fugler. Samtidig sitter kaptein Schjetne i cockpit og mater datamaskinen i flyet med alle opplysninger den trenger for å fly videre til Bergen. Vi gjør oss klar igjen, og fortsetter ferden langs kysten. Flyverne takser ut på rullebanen og gir full gass.

Etappen fra Evenes til Bergen, eller Flesland som flyplas-

sen heter, er en lang etappe. Etter bare noen minutter i luften blir passasjerene "sluppet løs" som Tommy kaller det. De får servert mat, og vi kan ta det med ro i cockpit. Store avstander i Nord-Norge fører til at de aller fleste studentene i Tromsø må bruke fly for å komme seg hjem i ferier. Generelt er fly som trafikerer det norske rutenettet i veldig god stand. Flysikkerhet blir tatt seriøst her i landet. -Tilross for vanskelige flyforhold har vi minimalt med ulykker, sier de to flygerne.

To ganger årlig i simulator

-Alle flygere har god oppfølging, vi får ikke lov til å glemme noe, forteller Schjetne. To ganger i året er de åtte timer i simulator. Under helt ufarlige og kontrollerte forhold får de trene på situasjoner som vi håper aldri oppstår. Alle nødprosedyrer blir oppøvd her. Verken Tommy eller Schjetne har noen gang vært ute for noen alvorlige situasjoner i deres karriere som flygere. -Vel, jeg la forresten igjen et jagerfly på Finnmarksvidda for mange herrens år siden, kommer det forsiktig fra Schjetne.

Mange hoteller

Begge har de en solid utdanning bak seg. Schjetne har tatt sin utdanning i forsåret. Han var først et år på Værnes, så et år i USA før han hadde syv års plikt-tjeneste i forsåret. Tommy derimot har gjort det på en annen måte. Han har tatt sine sertifikater privat. Han tok først A-sertifikat i 1983. Da kunne han fly småfly. Så tok han B-sertifikat som gjør det mulig for han å fly som annenflyger eller styrmann med passasjerer. Schjetne har fløyet i 25 år, Tommy har også fløyet i flere år. De trives begge veldig bra i jobben. -Vi har en fantastisk jobb, sier Tommy. -Litt ubekvem arbeidstid er det nok, men det lærer du å leve med. Det blir mange hotellovernattinger i løpet av et år, og de begge ønsker ofte hotellene dit peppern gror. På spørsmål om hvor mye de tjener sier de ingenting. -Det tror jeg vi skal holde for oss selv, kommer det fra Schjetne ...

Siste etappe

Vi lander i Bergen og gjør oss klare til siste etappe som er strekningen Flesland-Sola. Sola

Kaptein Schjetne forbereder innflyging til Evenes.

er flyplassen i Stavanger. blir på nytt med Tommy ut se at alt er OK, før vi lett setter nesen mot og Stava På flyplassen på Sola tar automatisk landing. Da gjør et alt selv, uten hjelp fra flyne. Det er ikke alle flyplasser er utstyrt med det elektriske styret som gjør at det kan fe en automatisk landing, mokuke Sola er det altså mulig. De er u så fint som det måtte gå, laisse tr gen er perfekt. Hele tiden det spør gernes konsentrasjon på ten har Selv når flyet takser på rullen om nen gjelder det å være oppg å san som. Det kan komme en bilene fo et småfly kjørende som det rikk, so der å passe seg for. fag so

Flyet skal videre til Oslo, auditor besetningens dag er over, tre ord av dem som hører hjemme mekk. vedstaden sitter som passas M på et senere fly. Jeg takkelig ik meg og forsikrer kapteineelig A at de har gitt meg en opplelativt for livet. Min barndoms dinen lik gått i oppfyllelse! apasite jennesl jaa....

U Kim Bye Bruun (tekst og bilde)

Vel fremme i Stavanger rekker vi et bilde av hele besetning Styrmann Tommy Ekeberg, kabinbesetning Bente Stavnes, Kari Wergeland Holst og Anne-Brit Laugaland og kaptein Thoralf Schjetne.

Tjue kjappe

Av Allan Andreassen

Fem om dyr:

- 1) Hva er en kutling?
- 2) Hvor mange bein har en hummer?
- 3) Hvor raskt kan en leopard løpe?
- 4) Hvor gammel kan en hest bli?
- 5) Hva er et revir?

Fem om historie:

- 6) Når døde Karl Marx?
- 7) Når døde Martin Luther King?
- 8) Når ble Roma grunnlagt?
- 9) Hvilken stat ble opptatt som den 49. i USA?
- 10) Når skjedde dette?

Fem om barnelærdom:

- 11) I hvilken by er St. Hallvard skytsengel?
- 12) Hvem har skrevet boka «Der er det godt å sitte..»?
- 13) Hva het guten i B.Bjørnsons «En glad gut»?
- 14) Hvilken svensk konge falt ved Fredriksten?
- 15) Hvilken verdensdel er størst?

Fem om mye rart:

- 16) Hvordan går fortsettelsen «Vi er billig alle mann..»?
- 17) Hva er det som er bra med Libero-bleien?
- 18) Hvor lang tid bruker lyset fra solen til jorden?
- 19) Hva er verdens 8. største øy?
- 20) Hvem hadde hovedrollen i «Hudson Hawk»?

Vi noterer at

-ukuelig optimisme

er utvilsomt av det gode i disse trange student-tider, men det spørs om ISV-administrasjonen har satt en ny, drøy rekord innen området. De prøvde nemlig å samkjøre metodeforelesningene for grunnfagene i pedagogikk, sosiologi og statsvitenskap - fag som hadde henholdsvis 204, 206 og 206 studenter i høst - i Auditorium Maximum. Med andre ord å slå 616 fluer i en smekk.

Men det gikk jo selvfølgelig ikke. Rett nok er selvfølgelig Auditorium Maximum et relativt maksimalt auditorium, men likevel ikke større enn at kapasiteten stopper ved 240 mennesker. Tror du det ble fullt? Tjaa....

-pensum er dyrt,

og dyrere skal det bli. Forlagenes nyskapning «Pensumtjenesten» gir deg kunnskap til blodpris. Tidligere når pensumbøkene ble utsolgt fra forlaga, sørget Universitetets egne trykkerier for nye opptrykk av boka i som kompendier. Selv om kvaliteten selvsagt ble dårligere enn de ordinære bøkene, var dette en relativt billig og bra løsning.

Men i fjor høst satte forlagene foten ned. Gjennom det nyopprettete «Pensumtjenesten» har forlagene, som sitter på nesten alle norske og utenlandske rettigheter til faglitteratur, selv overtatt jobben med å lage opptrykk av utsolgte bøker. Og prisene har blitt dyrere.

Kopikort billigst

Et eksempel er Lisbeth Holtedals' bok «Hva mutter gjør er alltid viktig» på 224 små sider. Originalutgaven kostet i un-

derkant av 200 kroner, et lokalprodusert kompendium ville blitt priset til omlag 150 kroner. Pensumtjenestens utgave, som nå ligger til salgs på Akademisk Kvarter, koster hele 250 kroner! Økonomisk anlagte studenter skjønner jo fort at det mest intelligente er å stikke på UB og kjøpe et kopikort. Da får du Holtedahl' visdom for 112 kroner...

Også regnestykket for andre Pensumtjenesten-bøker blir negativt - for studentene - selv om prisene varierer noe.

Fører til tjuvkopiering

Det er ikke bare studentene som rynker på nesa over den nye «Pensumtjenesten». Også Akademisk Kvarters daglige leder Brit Digre er misfornøyd med ordningen så langt.

- I tillegg til at bokprisene har blitt høyere for studentene, risikerer vi å bli sittende igjen med dyre restopplag som vi ikke har returret på. Når det gjelder lite etterspurte bøker, trykker «Pensumtjenesten» nemlig ofte opp opplag som kan være større enn ønskelig, sier Digre.

Hun understreker at motivet - å sikre bøkernes rettighetshavere bedre betaling - er troverdig nok.

-Ikke dyrt

- Ikke spesielt dyrt, kommenterer forlagsredaktør Marianne Yvenes i «Pensumtjenesten»:

- Husk at dette dreier seg om svært små opplag, og da blir det fort dyrt. Vi skal betale vederlag til rettighetshaverne, til administrasjon, til produksjon og til frakt. Så formålet er ikke å få studentene, men å gjøre utsolgt faglitteratur tilgjengelig for dem, hevder hun og forklarer at det ikke finnes lovlige alternativer til deres utgaver. Ettersom Yvenes & co sitter på rettighetene, har de også total kontroll på hvordan nyopptrykk lages.

Holtedahls' 224-siders bok om Nord-Norge, i kompendieform, koster 250 kroner. Til sammenligning for du engelsk sosiologi - Anthony Giddens «Sociology» på godt over 800 velproduserte sider - for 211 kroner! Akademisk Kvarters Brit Digre beklager de dyre prisene, men kan ikke gjøre noe så lenge forlagene nekter bokhandelen å bestille lokale opptrykk av de utgatte bøkene.

Fire på rad

Syns du studentene bør få overta Ungdommens Hus?

Grethe B. Hansen, samfunnsplanlegger

Ja! Huset er stort nok til å romme alt studentene trenger. Så lenge dagens brukere ikke kan betale for seg, bør de ikke få holde det.

Harald Solberg, sosiologi

Hvis kommunen sier de ikke har råd til å drive Huset, og det ikke finnes andre alternativer, så kan vi overta det. Vi bør allikevel være forsiktig, slik at vi unngår å sette to grupper opp mot hverandre i denne saken.

Karl Ivan Pedersen, psykologi

Ja. Studentene trenger et sted å samles. Men det trenger selvfølgelig de som bruker Huset i dag også, og de bør ikke settes rett på gata.

Hege Steenhoff Hov, fransk

Jeg vet ikke nok om saken. Men jeg tror at studentene og ungdommen utgjør to vidt forskjellige grupper, og at sambruk derfor er uaktuelt. Den ene gruppa vil virke ekskluderende på den andre. Det beste er nok at ungdommene beholder Huset.

Tjue svar:

0 - 5 riktige svar:

Jeg lurar på hvor mange som leser alt det som jeg skriver her, så denne gangen kan vi forsøke oss med følgende: «Javel ja, du studerer ved IRV». Hørte jeg injuriesøksmål?

6 - 10 riktige svar:

Det ser ut som en del av fettene fra jula har lagt seg på dine mikro-grå. Gå straks i gang med en åndelig slankekur, der disse sporene fra jula blir utslettet.

11 - 15 riktige svar:

Hvis dit hovedformål her i livet er å vite litt om mye, er du på rett vei, men har et lite stykke igjen. Derimot har du kommet fra jul/nyttårsfeiring uten varige men, men mens menn mener mennesker med meningskokk meget vel merker mentolsmak på medisterpølsene? Noen ganger ryr det bare ut av meg, men

16 - 20 riktige svar:

Erbødige leser, jeg bøyer meg i singlen, dette er en stor dag for Norge. «Sky is the limit» for deg, du kan bli utenriksminister, statsminister kanskje til og med fredsmekler i det tidligere Jugoslavia.

- Jeg målte)
 18) 8 min og 27 sek (sist behagelig som en truse»
 17) «Sikker som en bleie, ansand»
 16) «I fra Nord til Kristiansand»
 15) Asta
 14) Karl den 12.
 13) Øyvind
 12) Guttorm Hansens
 11) Oslo
 10) 1959
 9) Alaska
 8) 753 f.v.t.
 7) 1968
 6) 1883
 5) Betegnelsen på et dyrs faktormråde
 4) Opptil 62 år
 3) 95 km i timen
 2) Åtte bein
 1) En frisk

Hjerne hjørnet

To stokker er slått ned i jorda slik at nøyaktig en meter er synlig. Fra toppen av den ene til toppen av den andre går det en snor som er to meter lang. Snoren går akkurat ned til bakken mellom de to stokkene. Hvor langt fra hverandre står de to stokkene?

Svaret kan du levere i Utopia-redaksjonen på ISV/ISL sammen med et vitneutsagn på hvor lang tid du brukte på å løse den. Dette fordi vi har fått vite fra sikre klider i universitetets realistmiljø at dette er så enkelt at selv en UiTø-student bør klare det i løpet av et akademisk kvarter...

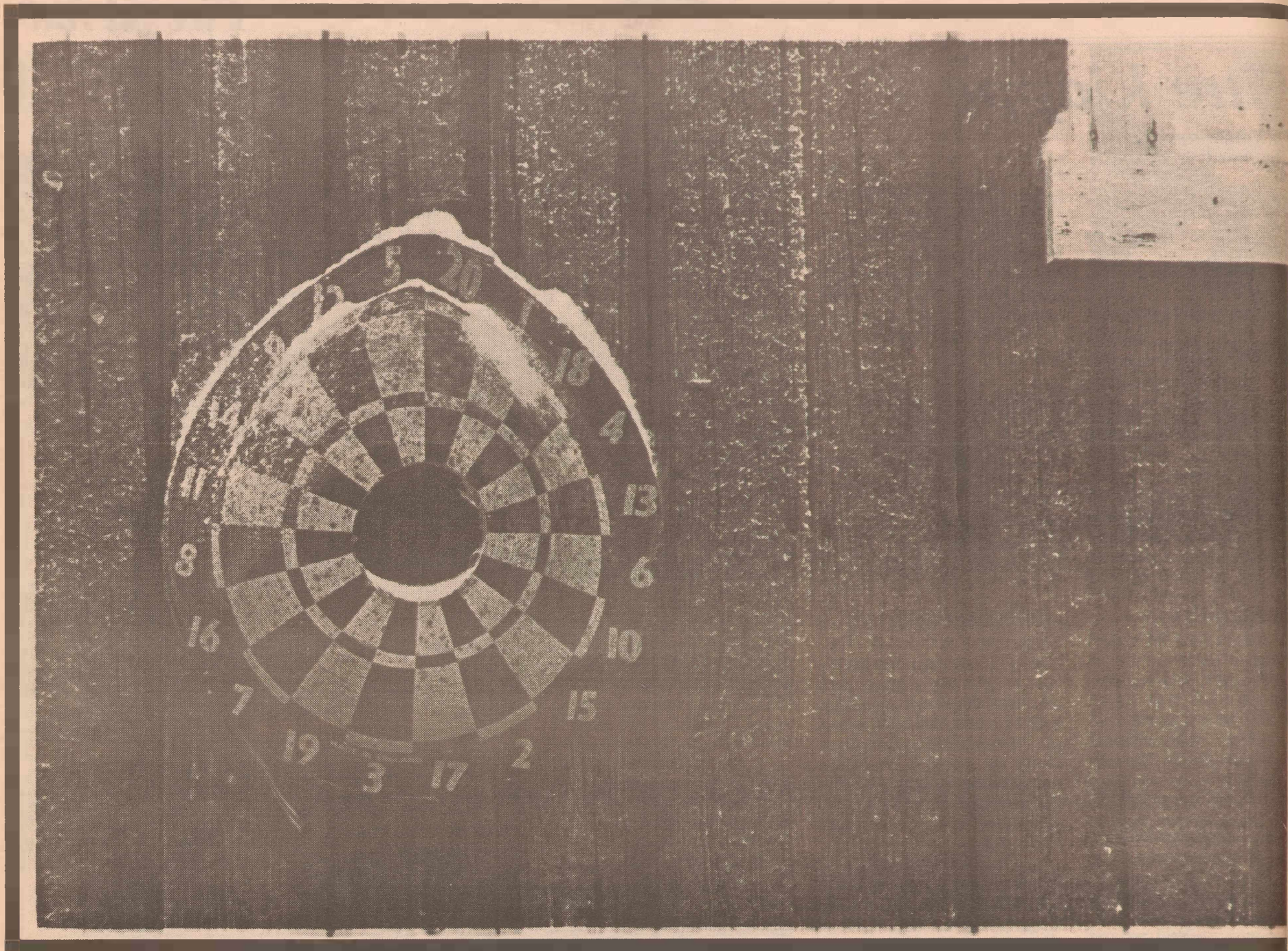

Foto: Nina Lager Vestberg

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

...er en spalte hvor Utopia bringer små og store begivenheter på universitetet og i byen. Her finner du alt som kan hjelpe deg å løse opp muskelenkner i slitne studentkuldre og føre tankene dine ut fra lese-salens anstrengende atmosfære. Sitter du på noe som du syns andre bør få vite om? Stikk innom og fortell det til oss - så forteller vi det videre. Du finner oss i glassburet i ISV-kjelleren.

Fredag 11. februar

tilbyr Filmklubben deg et rikere liv i form av den finske filmen "Calmari Union". Hvis du ikke har gått lei av Tromsøs kino-saler etter noen heftige dager med filmfestival, så møt opp på Verdensteateret rundt klokka halv fire.

Lørdag 12. februar

slår Filmklubben til med "Den gode viljen". Tidspunkt? Sein formiddag, nærmere bestemt halv tre. Du kan med andre ord ta livet med knusende ro og tillate deg en god, lang frokost før du inntar kinosetet. Etter forestillinga tilbyr Blå Rock filmkafe - dette er en fast begivenhet på lørdags ettermiddag.

Tirsdag 15. februar

arrangerer Fotoklubben på universitetet svart/hvitt-kveld på klubbrommet i Hovedgården.

Et annet alternativ er Bahai-samfunnets samling i UB-kantina. Klokka 16.00 møtes bahaierne for å ta opp vårens tema; forholdet mellom kristendom og bahai-tro. De ønsker alle interesserte hjertelig velkommen.

Onsdag 16. februar

kommer Blå Rock Cafe sterkt tilbake og tar igjen for temakvel-

den om Waterboys som ble avlyst før jul. Jippi!

Torsdag 17. februar

er det lysbildekveld i universitetets fotoklubb. Var du på svart/hvitt-kvelden på tirsdag og fikk mersmak, så møt opp på samme sted til samme tidspunkt.

Fredag 19. februar

viser Filmklubben Lenin-grad Cowboys go to Amerika (joda, -vi reagerte også på k-en. Det må være en årsak til at det ikke står "c"! Desto større grunn til å se filmen?..)

Onsdag 23. februar

feirer Blå Rock 3-årsjubileum. Foreløpig er de veldig hemmelighetsfulle når det gjelder det konkrete innholdet i feiringa, men vi går ut i fra at det blir BRA. Jubileumspriser??

Torsdag 24. februar

klokka 00.00 presis er det deadline for innlevering av stoff til Utopia-redaksjonen. Kom innom oss, -du vil bli overraska over å se hvor mange våkne nattarbeidere vi har i redaksjonen!

Utopia har fått nye lokaler

Endelig har Utopia-redaksjonen fått god plass! Vi er blitt tildelt to store, flotte kontorer ved siden av historieseksjonen. I tillegg har vi fremdeles kontor plass i glassburet i ISV-kjelleren.

På fem år har Utopia-redaksjonen økt med tre hundre prosent. Dermed slår vi Nordlys-redaksjonen - vi er størst Nord-Norge!

Dette medførte at arbeidsforholdene var uutholdelige i glassburet på ISV. Over femti personer måtte dele et lite kontor på tretti kvadratmeter. Det var dårlig luft, kvelende varmt og overbefolket. Endelig er det slutt på marerittet. Nå har vi masse plass til å puste, rote med disketter, papirer og kaffekopper - og til å feste! Vi sier ikke mer...

